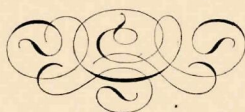

A M. KIR. ÁLLATORVOSI FŐISKOLA KIADVÁNYAI.

4. SZÁM.

A MAGYAR KIRÁLYI
ÁLLATORVOSI FŐISKOLA
ÉVKÖNYVE

AZ 1900/1901. TANÉVRŐL.

BUDAPEST.

1901.

A m. kir. állatorvosi főiskola szervezeti szabályzata.

Jóváhagyatott Ő Császári és Apostoli Királyi Felségének Schönbrunnban
1899. évi február hó 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával.

2. §. A főiskola a m. kir. földmivelésügyi miniszternek van alárendelve.

*Ő CS. ÉS APOST. KIR. FELSÉGÉNEK
MAGYAR FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTERE*

NAGYMÉLTÓSÁGÚ

PUSZTA-SZENT-GYÖRGYI ÉS TETÉTLÉNI

DARÁNYI IGNÁCZ

*VALÓSÁGOS BELSŐ TITKOS TANÁCSOS,
AZ ELSŐ OSZTÁLYU VASKORONA-REND TULAJDONOSA
STB. STB.*

AZ ÁLLATORVOSI FŐISKOLA SZEMÉLYZETE.

Rektor.

Dr. HUTYRA FERENCZ.

Rektorhelyettes.

Dr. NÁDASKAY BÉLA.

Nyilvános rendes és nyilvános rendkívüli tanárok.

Dr. HUTYRA FERENCZ, a III. oszt. vaskoronarend és a Ferencz-József-rend lovagkeresztese, egyetemes orvosdoktor, okl. állatorvos, egyetemi nyilván. rendkívüli tanár, az orsz. közegészségi tanács rendk. tagja, az állatorvosi tisztvi vizsga vizsgálóbizottságának tagja; — az állat-járványtan és a törvényszéki állatorvostan nyilván. rendes tanára.

Dr. LIEBERMANN LEÓ, kir. tanácsos, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, egyetemes orvosdoktor, egyetemi nyilván. rendkívüli tanár, az orsz. chemiai intézet igazgatója, az orsz. közegészségi tanács rendk. tagja, a mezőgazdasági állandó felülbíró tanács és a központi kísérletügyi bizottság tagja; — a vegytan nyilván. rendk. tanára.

Dr. NÁDASKAY BÉLA, a Ferencz-József-rend lovagkeresztese, egyetemes orvosdoktor, okl. állatorvos, a magyar orsz. állatorvos-egyesület alelnöke; — a leiró és tájbonecztan nyilván. rendes tanára.

Dr. RÁTZ ISTVÁN, a Ferencz-József-rend és a III. oszt. szerb Takova-rend lovagja, egyetemes orvosdoktor, okl. állatorvos, egészségtanár és iskolaorvos, az állatorvosi tisztvi vizsga vizsgálóbizottságának tagja, a magyar orsz. állatorvos-egyesület titkára; — a kőrbonecztan és általános kőrtan nyilván. rendes tanára.

Dr. TANGL FERENCZ, egyetemes orvosdoktor, okleveles állatorvos, az állatélettani és takarmányozástani kísérleti állomás vezetője, a mezőgazdasági állandó felülbíráló tanács és a központi kísérletügyi bizottság tagja; — az élet- és szövettan nyilvános rendes tanára.

Dr. PREISZ HUGÓ, egyetemes orvosdoktor, az állami bakteriologiai intézet vezetője, a «Stefánia» szegénygyermek-kórház honcznok-főorvosa, az orsz. közegészségi tanács és az orvosi igazságügyi tanács rendes tagja, az állatorvosi tisztí vizsga és a törvényszéki orvosi vizsga vizsgáló-bizottságának tagja; — a bakteriologia nyilvános rendes tanára.

MONOSTORI KÁROLY, okl. állatorvos, az orsz. állatvédő egyesület igazgató-titkára; — az állattenyésztés tan nyilvános rendes tanára.

Dr. KÓSSA GYULA, egyetemes orvosdoktor, egyetemi magántanár; — a gyógyszer-tan nyilvános rendes tanára.

Dr. PLÓSZ BÉLA, bölcsészetdoktor, okl. állatorvos; — a sebészet nyilvános rendes tanára.

Dr. BUGARSZKY ISTVÁN, bölcsészetdoktor, egyetemi magántanár, a magyar tudományos akadémia lev. tagja; — a vegy-tan segédtanára, nyilvános rendk. tanári czimmal és jelleggel.

Dr. MAREK JÓZSEF, bölcsészetdoktor, okl. állatorvos; — a belgyógyászat nyilvános rendes tanára.

Segédtanárok.

Dr. BUGARSZKY ISTVÁN, (L. előbb).

Dr. AUJESZKY ALADÁR, orvosdoktor; — a bakteriologiai intézet segédtanára.

Előadó.

DUBRAVSZKY RÓBERT, földművelésügyi miniszteri osztálytanácsos, az állatorvosi tisztí vizsga vizsgáló-bizottságának tagja és jegyzője; — a hazai közigazgatás és az állategészségügyi rendészet előadója.

Tanító.

SCHWENZKY ÁRMIN, a koronás arany érdemkereszt birtokosa, okl. állatorvos; — a patkolástan tanítója.

Gyakorlatok vezetésével megbízva.

KURTZ FERENCZ, a IV. oszt. Takova-rend lovagja, m. kir. állategészségügyi felügyelő; — az állategészségrendészeti kirándulások vezetője.

BORN JÓZSEF, m. kir. állatorvos; — a gödöllői koronauradalomban rendszeresített gyakorlati tanfolyam vezetője.

ZIMMERMANN ÁGOSTON, m. kir. állatorvos; — az ambulatorium és poliklinika vezetője.

Tanárságédek.

ULREICH SÁNDOR, okl. állatorvos; — a bonczani tanszék I. segédje.
JASKÓ GÉZA, okl. állatorvos és gazda; — az állattenyésztési tanszék segédje.

KOVÁCS GYULA, okl. állatorvos; — a bakteriologiai intézet I. segédje.

WELLMANN OSZKÁR, okl. állatorvos; — az élettani tanszék I. segédje.

RÓTH JÓZSEF, okl. állatorvos; — a kórbonczani tanszék II. segédje.

FETTICK OTTÓ, okl. állatorvos; — a belgyógyászati tanszék II. segédje.

DR. ROHRER LÁSZLÓ, orvosdoktor; — a vegytani tanszék segédje.

ERNST ANTAL NÁNDOR, okl. állatorvos; — a gyógyszer-tani tanszék segédje.

ÁRPÁD GYULA, okl. állatorvos; — a bakteriologiai intézet II. segédje.

BAJUSZ ÁRPÁD, okl. állatorvos; — a kórbonczani tanszék II. segédje.

LAUFER ISTVÁN, okl. állatorvos; — a sebészeti tanszék segédje.

KOVÁRZIK KÁROLY, okl. állatorvos; — a járványtani tanszék segédje.

FARKAS KÁLMÁN, okl. állatorvos; — az élettani tanszék II. segédje.

Gyakornokok.

BALÁZS KÁLMÁN, okl. állatorvos; — a kórbonczani tanszék mellett.

STERBA GYULA, okl. állatorvos; — a járványtani tanszék mellett.

SZERDAHELYI HENRIK, okl. állatorvos; — a sebészeti tanszék mellett.

Altankovács.

TOLNAY KÁROLY, gyógykovács.

Rektori hivatal.

Titkár: LÁSZLÓFALVI EÖRDEÖGH ÖDÖN.
Irodatiszt: KISS ZOLTÁN.
Díjnokok: Z. KISS LAJOS.
 BECK JANKA.

Szolga-személyzet.

<i>Laboránsok:</i>	SZAJKI PÉTER.	PÉTERFI JÓZSEF.
	HALÁSZ ISTVÁN.	VALENCSEK ISTVÁN.
<i>Szolgák:</i>	KÖRÖSI JÁNOS.	BEDE JÁNOS.
	TÖRÖK LAJOS.	KRAMMER GYÖRGY.
	HORVÁTH ENDRE.	BÚZÁS JÁNOS (napidijas.)
	FAZEKAS JÓZSEF.	VÍG JÁNOS (napidijas.)
	ÁDÁM MIHÁLY.	MOLNÁR LAJOS (napidijas.)

FŐBB MOZZANATOK A TANÉV TÖRTÉNETÉBEN.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége Bécsben 1900. évi november hó 1-én kelt legfelsőbb elhatározásával dr. LIEBERMANN LEÓ állatorvosi főiskolai tanárnak és az országos chemiai intézet igazgatójának az *egyetemi nyilvános rendkívüli tanári* címet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége Bécsben 1901. évi február hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározásával megengedni méltóztatott, hogy dr. HUTYRA FERENCZ-nek, az állatorvosi főiskola rektorának, az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás körül szerzett érdemének méltánylásául *legfelső elismerése* nyilváníttassék.

A m. kir. földművelésügyi miniszter egyidejűleg dr. LIEBERMANN LEÓ, dr. NÁDASKAY BÉLA, dr. PLÓSZ BÉLA és dr. TANGL FERENCZ állatorvosi főiskolai tanároknak, a kiállítás sikerének biztosítása érdekében kifejtett hazafias tevékenységükért és szíves közreműködésükért, őszinte köszönetét és elismerését nyilvánította.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége Bécsben 1901. évi január hó 31-én kelt legfelsőbb elhatározásával dr. MAREK JÓZSEF állatorvosi főiskolai segédtanárt, a főiskola *nyilvános rendes tanárává* kinevezni méltóztatott.

Egyidejűleg a m. kir. földművelésügyi miniszter őt a *belgyógyászati tanszék ellátásával* és a belklinika vezetésével, dr. HUTYRA FERENCZ tanárt pedig az *állatjárványtan és a törvényszéki állatorvostan előadásával* bízta meg (1901. febr. 18.: 1451. eln. sz. rend.).

A m. kir. földművelésügyi miniszter az 1900/1901. tanévre állandó rektorhelyettesül a tanártestület javaslata alapján dr. NÁDASKAY BÉLA ny. r. tanárt jelölte ki, egyidejűleg dr. TANGL

FERENCZ ny. r. tanárnak a tanártestület jegyzőjévé történt megválasztását megerősítette. (1900. jul. 17. : 45,588. sz. rend.).

A m. kir. földművelésügyi miniszter dr. AUJESZKY ALADÁR, állatorvosi főiskolai ideiglenes minőségű segédtanárt, ezen állásában, szolgálati beosztásának érintetlenül hagyásával, véglegesítette (1901. évi ápril 5. : 2997. eln. sz. rend.).

A m. kir. földművelésügyi miniszter dr. SZAKÁLL GYULA, a m. kir. rovarügyi állomás segédjének magántanári képesítését «*a házi állatok összehasonlító boncztanából*» megerősítette (1901. augusztus 19. : 6111. eln. sz. rend.).

A m. kir. földművelésügyi miniszter a Londonban 1901. évi augusztus hó 22–26-ig megtartott nemzetközi gümőkór-kongresszusra dr. HUTYRA FERENCZ rektort küldötte ki. (1901. jul. 12. : 5854/eln. sz. rend.).

A m. kir. földművelésügyi miniszter az állatorvosi főiskola szervezeti szabályzatának kiegészítéseül a *magántanárok képe-
sítésére* vonatkozólag felterjesztett részletes szabályzatot jóváhagyta. (1900. nov. 28. : 74,348. sz. rend.).

A m. kir. földművelésügyi miniszter az állatorvosi főiskola szervezeti szabályzatának pótlásául kimondotta, hogy olyan *egy-
éves önkéntesek*, a kik az előirt előképzettséggel bírnak, az esetben, ha katonaszolgálatuk szeptember hó 30-án végződik, az állatorvosi főiskolába rendes hallgatókul beiratkozhatnak, ha legkésőbb október hó 8-ig bezárólag a rektori hivatalban személyesen jelentkeznek (1901. jun. 26. : 25,979. sz. rend.).

Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás bírálóbizottsága a budapesti m. kir. állatorvosi főiskolának a grand prix-t, dr. HUTYRA FERENCZ állatorvosi főiskolai rektornak, továbbá dr. NÁDASKAY BÉLA és dr. RÁTZ ISTVÁN főiskolai tanároknak a közreműködők aranyérmét, dr. KÓSSA GYULA, MONOSTORI KÁROLY, dr. PLÓSZ BÉLA, dr. TANGL FERENCZ főiskolai tanároknak és SCHWENZKY

ÁRMIN főiskolai tanítónak a közreműködők ezüstérmét ítélte oda (Keresk. ü. miniszter 1901. aug. 48,222. sz. rend.).

A főiskola tanártestülete a tanév folyamán az előljáró miniszterium felhívására és közigazgatási hatóságok megkeresésére 13 állatorvosi és állategészség-rendészeti ügyben szakvéleményt, kir. bíróságok megkeresésére pedig 63 polg. peres ügyben véleményt, illetőleg felülvéleményt mondott.

ÁLLATORVOSI OKLEVELEK.

Az 1900/1901. tanév folyamán az állatorvosi tanfolyam szabályszerű befejezése és a szigorlatok sikeres letétele után 59-en nyerték el az állatorvosi oklevelet, úgy mint:

JUNG EMIL — Német-Csanád,	KOCH BÉLA — Eger,
ÖHLER BENŐ — Malaczka,	REICH ZSIGMOND — Aszód,
MENTLER BÉLA — Nádasd-Ladány,	SZITA KÁLMÁN — Pápa,
PÁLKA OTTÓ — Alsó-Kubin,	KUNSTEK MILÁN — Zágráb,
TÓTH LÁSZLÓ — Bedegh,	KOLLIN VILMOS — Török-Berény,
SZÁNTÓ JAKAB — Gyöngyös,	ROMY IMRE — Temesin,
LÁSZLÓ (GOLDSTEIN) ENDRE — Békés,	TURZÓ JÓZSEF — Petőfalva,
KADELBURGER GÉZA — F.-Iregh,	KERN LIPÓT — Radinci,
SZÉCSÉNYI NAGY GÁBOR — Kecskemét,	PIRMAYER ISTVÁN — Veszprém,
UNGÁR ADOLF — Bálványos,	BIHARI JENŐ — Kónyi,
SMERINGA SZILVESZTER — Ó-Lehota,	KREBS SÁMUEL — Kajár,
LICHTENSTERN HUGÓ — Érsekújvár,	ENGEL BERNÁT — N.-Mihályi,
KUBIS MIKLÓS — Zólyom,	ARENDEI ISTVÁN — Varjas,
WINKLER MIKSA — Téth,	HORVÁTH VILMOS — B.-Gyarmat,
SZERDAHELYI HENRIK — Duna-Szerdahely,	KARDOS IMRE — Onga,
CSEMEZ ÁRMIN — Galantha,	OSZWALD JENŐ — Győr,
HUTYA KÁROLY — Rád,	KENÉZ ALBERT — Kisujszállás,
SZEGŐ VIDOR DÉNES — Ujpest,	VALGÓCZY IMRE — Győr,
ALTMANN VENCZEL — N.-Szöllős,	KORACH JENŐ — K.-Németfalva,
MAGYARI ANDRÁS — N.-Bajom,	GLATZ SAMU — Boös,
	SZÉKELY ÁGOSTON — T.-Szent-Imre,
	RÓNAI MIKSA — Aszód,
	FEKETE JÁNOS — Szentes,
	KLEIN JÓZSEF — A.-Zsolcza,

WINTER GYULA — Vágújhely,
VRVIČ ANDREA — Belgrád,
ALBERT BÉLA — Igmánd,
ERDŐS DEZSŐ — Budapest,
PONGRÁCZ ALFRÉD — Győr,
PUSKÁS JÓZSEF — Gy.-Szarhegy,
BÁRÁNY SÁNDOR — M.-Tarnócz,
STEIN VILMOS — Új-Pécs,

GUDERA VENCZEL — Tarnócz,
KEMÉNY GÁBOR — Salgó-Tarján,
BOLICS ERNŐ — Kaposvár,
MOHL FERENCZ — Kapuvár,
WIMMER ZOLTÁN — Szelevény,
BABIK JÓZSEF — Abony,
TRATTNER KÁLMÁN — Dobsina.

A m. k. állatorvosi főiskola hallgatóinak száma.

A tanfolyam megnevezése	Hallgatók száma az		
	1900/1901.	1899/900.	
	t a n é v		
	I. felében	II. felében	végén
<i>Polgári rendes hallgatók:</i>			
Első éves hallgató	92	86	199
Másodéves hallgató	128	127	116
Harmadéves hallgató	70	70	57
Negyedéves hallgató	61	62	68
Összesen	351	345	440
<i>Rövidebb idő alatt végző hallgatók:</i>			
Gazdászok	11	8	14
Gyógyszerészek	2	1	2
Összesen	13	9	16
<i>Katonai hallgatók</i>			
<i>a) A cs. és kir. közös hadseregtől:</i>			
Első éves hallgató	4	4	4
Másodéves hallgató	3	3	3
Harmadéves hallgató	3	3	6
Negyedéves hallgató	2	2	—
<i>b) A m. kir. honvédségtől:</i>			
Első éves hallgató	2	2	1
Másodéves hallgató	2	2	2
Harmadéves hallgató	2	2	3
Összesen	18	18	19
Rendkívüli hallgató	2	2	5
Főösszeg	384	374	480

A rendes polgári hallgatók előképzettsége.

Az I-ső félévben.

Előképzettség	I.	II.	III.	IV.	Összesen	%				Átlagos %
	éves hallgatók					I.	II.	III.	IV.	
Gymnasiunai érettség	15	13	3	3	34	16 ³²	10 ¹⁷	4 ²⁸	4 ⁹²	9 ⁶⁸
Reáliskolai	4	3	2	—	9	4 ²⁵	2 ³⁴	2 ⁸⁶	—	2 ⁵⁶
VIII. gymnasiunai osztály	10	5	1	5	21	10 ⁸⁸	3 ⁹¹	1 ⁴³	4 ²⁰	5 ⁹⁸
VIII. reáliskolai	2	—	—	—	2	2 ¹⁸	—	—	—	0 ⁵⁷
VII. gymnasiunai	9	2	1	—	12	9 ⁸⁰	1 ⁵⁶	1 ⁴³	—	3 ⁴²
VII. reáliskolai	1	1	—	—	2	1 ⁰⁹	0 ⁷⁸	—	—	0 ⁵⁷
VI. gymnasiunai	23	53	32	24	132	25 ⁰⁰	41 ⁴⁰	45 ⁷²	39 ³⁴	37 ⁶⁰
VI. reáliskolai	6	18	6	7	37	6 ⁵⁴	14 ⁰⁸	8 ⁵⁷	11 ⁴⁷	10 ⁵⁴
VI. polgári iskolai	9	27	23	21	80	9 ⁸⁰	21 ¹⁰	32 ⁸⁵	34 ⁴³	22 ⁸⁰
Tanítói oklevél	—	—	—	1	1	—	—	—	1 ⁶⁴	0 ²⁰
Kereskedelmi iskolai érettség	13	6	2	—	21	14 ¹⁴	4 ⁶⁸	2 ⁸⁶	—	5 ⁹⁸
Összesen	92	128	70	61	351	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰
<i>Összegezve:</i>										
VI. középiskolai osztálynál magasabb előképzettséggel	54	30	9	9	102	58 ⁶⁸	23 ⁴³	12 ⁸⁶	14 ⁷⁶	29 ⁰⁵
VI. középiskolai osztálynak megfelelő előképzettséggel	38	98	61	52	249	41 ³²	76 ⁵⁷	87 ¹⁴	85 ²⁴	70 ⁹⁵
Összesen	92	128	70	61	351	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰

A rendes polgári hallgatók előképzettsége.

A II-ik félébben.

Előképzettség	I.	II.	III.	IV.	Összesen	%				Átlagos %
	éves hallgatók					I.	II.	III.	IV.	
Gymnasiumi érettség	18	13	3	3	37	20 ⁹⁴	10 ²³	4 ²⁹	4 ⁸⁴	10 ⁷²
Reáliskolai	4	2	2	—	8	4 ⁶⁵	1 ⁵⁸	2 ⁸⁵	—	2 ³²
VIII. gymnasiumi osztály	8	5	1	5	19	9 ³⁰	3 ⁹⁴	1 ⁴³	8 ⁰⁶	5 ⁵¹
VIII. reáliskolai	2	—	—	—	2	2 ³²	—	—	—	0 ⁵⁸
VII. gymnasiumi	7	1	1	—	9	8 ¹⁵	0 ⁷⁸	1 ⁴³	—	2 ⁶⁰
VII. reáliskolai	2	2	—	—	4	2 ³³	1 ⁵⁸	—	—	1 ¹⁶
VI. gymnasiumi	19	53	30	24	126	22 ⁰⁸	41 ⁷³	42 ⁸⁶	38 ⁷¹	36 ⁵⁴
VI. reáliskolai	6	19	6	7	38	6 ⁹⁸	14 ⁹⁶	8 ⁵⁷	11 ²⁹	11 ⁰²
VI. polgári iskolai	6	26	25	22	79	6 ⁹⁸	20 ⁴⁷	35 ⁷²	35 ⁴⁸	22 ⁸⁹
Tanítói oklevél	—	—	—	1	1	—	—	—	1 ⁶²	0 ²⁹
Kereskedelmi iskolai érettség	14	6	2	—	22	16 ²⁷	4 ⁷³	2 ⁸⁵	—	6 ³⁷
Összesen	86	127	70	62	345	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰
<i>Összegezve:</i>										
VI. középiskolai osztálynál magasabb előképzettséggel	55	29	9	9	102	63 ⁹⁵	22 ⁸⁴	12 ⁸⁶	14 ⁵¹	29 ⁵⁶
VI. középiskolai osztálynak megfelelő előképzettséggel	31	98	61	53	243	36 ⁰⁵	77 ¹⁶	87 ¹⁴	85 ⁴⁹	70 ⁴⁴
Összesen	86	127	70	62	345	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰	100 ⁰⁰

A polgári hallgatók vallása.

Az I-ső félébben.

Hallgatók	Római kath.	Görög kath.	Görög kel.	Helvét hitv.	Ágostai hitv.	Unitárius	Izraelita	Összesen
I. éves r. hallgatók	16	4	7	3	8	1	53	92
II. „ „ „	29	—	2	6	16	—	75	128
III. „ „ „	19	1	—	6	5	1	38	70
IV. „ „ „	23	—	2	3	6	1	26	61
Gazdászok	6	—	—	2	2	—	1	11
Gyógyszerészek	1	—	—	1	—	—	—	2
Összesen	94	5	11	21	37	3	193	364

A II-ik félébben.

Hallgatók	Római kath.	Görög kath.	Görög kel.	Helvét hitv.	Ágostai hitv.	Unitárius	Izraelita	Összesen
I. éves r. hallgatók	17	3	6	3	9	1	47	86
II. „ „ „	30	—	1	6	16	—	74	127
III. „ „ „	19	—	—	5	4	1	41	70
IV. „ „ „	24	—	2	3	6	1	26	62
Gazdászok	4	—	—	1	2	—	1	8
Gyógyszerészek	—	—	—	1	—	—	—	1
Összesen	94	3	9	19	37	3	189	354

A polgári hallgatók illetősége.

Az I. félévben.

Évfolyam	Helybeli	Magyar- országi	Horvát- Szlavon- országi	Ausztriai	Szerbiai	Más külföldi állami	Összesen
I. éves hallgató ...	10	75	1	—	5	1	92
II. « « ...	14	112	1	1	—	—	128
III. « « ...	6	64	—	—	—	—	70
VI. « « ...	3	58	—	—	—	—	61
Gazdász stb. ...	—	13	—	—	—	—	13
Összesen	33	322	2	1	5	1	364

A II. félévben.

Évfolyam	Helybeli	Magyar- országi	Horvát- Szlavon- országi	Ausztriai	Szerbiai	Más külföldi állami	Összesen
I. éves hallgató ...	9	71	1	—	5	—	86
II. « « ...	14	112	—	1	—	—	127
III. « « ...	6	64	—	—	—	—	70
IV. « « ...	3	59	—	—	—	—	62
Gazdász stb. ...	1	8	—	—	—	—	9
Összesen ...	33	314	1	1	5	—	354

A polgári hallgatók anyanyelve.

I-ső félév.

Évfolyam	magyar	német	román	tót	szerb	horvát	egyéb	Összesen
I. éves hallgató	72	10	1	2	7	—	—	92
II. « «	106	15	2	2	1	1	1	128
III. « «	67	3	—	—	—	—	—	70
IV. « «	44	13	3	1	—	—	—	61
Gazdász stb.	10	3	—	—	—	—	—	13
Összesen	299	44	6	5	8	1	1	364

II-ik félév.

Évfolyam	magyar	német	román	tót	szerb	horvát	egyéb	Összesen
I. éves hallgató	65	13	—	2	6	—	—	86
II. « «	106	15	2	2	1	—	1	127
III. « «	67	3	—	—	—	—	—	70
IV. « «	44	14	3	1	—	—	—	62
Gazdász stb.	7	2	—	—	—	—	—	9
Összesen	289	47	5	5	7	—	1	354

A szülők polgári állása.

I-ső félév.

Évfolyam	Értelmiség	Föld- birtokos	Bérlő	Gazdatiszt	Földmives	Kereskedő és iparos	Magánzó	Ismeretlen	Összesen
I. éves hallgató ...	15	4	3	1	9	55	5	—	92
II. « « ...	24	8	5	4	7	70	10	—	128
III. « « ...	19	8	—	1	—	36	6	—	70
IV. « « ...	14	5	1	3	8	26	4	—	61
Gazdász stb. ...	5	4	—	—	—	1	3	—	13
Összesen ...	77	29	9	9	24	188	28	—	364

II-ik félév.

Évfolyam	Értelmiség	Föld- birtokos	Bérlő	Gazdatiszt	Földmives	Kereskedő és iparos	Magánzó	Ismeretlen	Összesen
I. éves hallgató ...	13	4	3	1	8	52	5	—	86
II. « « ...	24	8	5	4	7	69	10	—	127
III. « « ...	19	8	—	1	—	36	6	—	70
IV. « « ...	14	5	2	3	8	26	4	—	62
Gazdász stb. ...	3	3	—	—	—	1	2	—	9
Összesen ...	73	28	10	9	23	164	27	—	354

Ösztöndíjak.

I. félév.

Az ösztöndíj megnevezése	I.	II.	III.	IV.	Gazdász	Összesen	Az ösztöndíjak összege
	éves hallgató						
800 K állami ösztöndíj	2	—	—	—	—	2	800 K
600 « « «	11	14	2	2	—	29	8700 «
300 « « «	7	17	11	4	1	40	6000 «
A horvát-szlavon kormánytól à 800 K	1	—	—	—	—	1	400 «
A horvát szlavon kormánytól à 600 K	—	1	—	—	—	1	300 «
A karánsebesi vagyon közösségi alaphól	—	—	—	1	—	1	360 «
A szerb kormánytól à 2000 frk	3	—	—	—	—	3	3000 frk
A szerb kormánytól à 1680 frk	2	—	—	—	—	2	1680 «
Összesen	26	32	13	7	1	79	16560 K 4680 frk

II. félév.

Az ösztöndíj megnevezése	I.	II.	III.	IV.	Gazdász	Összesen	Az ösztöndíjak összege
	éves hallgató						
800 K állami ösztöndíj	2	—	—	—	—	2	800 K
600 « « «	14	14	2	2	—	32	9600 «
300 « « «	8	17	10	3	1	39	5850 «
A horvát-szlavon kormánytól à 800 K	1	—	—	—	—	1	400 «
A karánsebesi vagyon közösségi alaphól	—	—	—	1	—	1	360 «
A szerb kormánytól à 2000 frank	3	—	—	—	—	3	3000 frk
A szerb kormánytól à 1680 frk	2	—	—	—	—	2	1680 «
Összesen	30	31	12	6	1	80	17010 K 4680 frk

A tandíjmentes hallgatók száma és az elengedett tandíjak összege.

	Az I. félévben			A II. félévben			Főösszeg
	Egész- szen	Félig	Az el- engedett tandíj összege	Egész- szen	Félig	Az el- engedett tandíj összege	
I. éves hallgató ...	14	3	Korona 465	11	2	Korona 360	Korona 825
II. « « ...	22	2	690	8	8	360	1050
III. « « ...	7	2	240	6	2	210	450
IV. « « ...	4	1	135	4	3	165	300
Gazdász stb. ...	—	1	15	—	1	15	30
Összesen ...	47	9	1545	29	16	1110	2655

Könyvtár.

	Munkák		Folyó- iratok	Összesen	
	drb.	kötet		drb.	kötet
A könyvtár álladéka az 1899/900. tanév végén	3213	5068	139	3352	5068
Az 1900/901. tanév fo- lyamán beszerezett	603	880	22		
A könyvtár álladéka az 1900/901. tanév végén	3816	5948	161	3977	5948

Az állatorvosi főiskola költségvetése az 1901. évre.

Személyi járandóságok:

1. Fizetések, lakbérek és pótlékok	130,058 K
2. Tiszteletdíjak segélyek stb.	10,000 «
3. Napi díjak	2,190 «
4. Ösztöndíjak és pályadíjak	47,600 «
5. Élvezmények megváltása	8,800 «
Összesen	198,648 K
6. Szolgák fizetése (ápolók és kovácsok)	12,714 «
Együtt	211,362 K

Dologi kiadás.

1. Hivatali és irodai költségek	1,600 K
2. Elméleti és gyakorlati oktatás költségei	55,000 «
3. Épületek fentartására	10,000 «
4. Ügyviteli költségek	26,250 «
5. Vegyes kiadások	300 «
6. Úti költségek és napi díjak	1,200 «
Összesen	94,350 K

Bevétel.

1. Tan és beiratási díjak	17,600 K
2. Patkolási jövedelem	16,000 «
3. Vegyes bevétel	18,500 «
Összesen	52,100 K

ÓRAREND.

I. Az 1900/1901-diki tanév első felére.

Növénytan. Hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 10—11-ig. (Gyógyszertani intézet tanterme.) Dr. KÓSSA GYULA ny. r. tanár.

Vegytan. Hétfőn és csütörtökön d. u. 3—5-ig. (Az élettani intézet tantermében.) Dr. LIEBERMANN LEÓ ny. rk. tanár.

Analytikai vegytani gyakorlatok. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 11—1-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

**Analytikai vegytan.* Két óra hetenkint. Később megállapítandó időben és helyen. Dr. BUGARSKY ISTVÁN ny. rk. tanár.

Leíró boncztan. A szombat kivételével hétköznapokon d. e. 9—10-ig. (Bonztani tanterem.) Dr. NÁDASKAY BÉLA ny. r. tanár.

Bonztani gyakorlatok. Vasár- és ünnepnap kivételével naponta d. u. 5—7-ig. (Bonztani dolgozóterem.) *Ugyanaz a tanár.*

Tájbonztan. Kedden és pénteken d. u. 3—4-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Tájbonztani gyakorlatok. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 11—1-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Kísérleti élettan. Hétfő kivételével hétköznapokon d. e. 10—11-ig. (Az élettani intézet tantermében.) Dr. TANGL FERENCZ ny. r. tanár.

Szövettan. Csütörtökön d. u. 5—7-ig. (Az élettani intézet tantermében.) *Ugyanazon tanár.*

Szövetteni gyakorlatok. Hétfő kivételével hétköznapokon d. e. 11—1-ig. (Az élettani intézet szövettani laboratóriumában.) *Ugyanazon tanár.*

Gyógyszertan. Szombat kivételével naponta d. e. 8—9-ig. (Gyógyszertani intézet tanterme.) Dr. KÓSSA GYULA ny. r. tanár.

Gyógyszerkészítési gyakorlatok. Kedden, szerdán és pénteken d. u. 3—5-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

A *-gal megjelölt tárgy nem kötelező és arra bármely évfolyam hallgatói iratkozhatnak be.

Kórboncztan. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 10—11-ig. (A kórboncztani intézet tantermében.) Dr. RÁTZ ISTVÁN ny. r. tanár.

Kórbonczolások. Szombat kivételével hétköznapokon d. u. 3—4-ig. (A kórboncztani intézet demonstráló termében.) *Ugyanazon tanár.*

Kórszövettani gyakorlatok. Hétköznapokon d. e. 11—1-ig. (A kórboncztani intézet kórszövettani laboratóriumában.) *Ugyanazon tanár.*

Belgyógyászat. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 11—12-ig. (A klinikai épület nagyobb tantermében.) Dr. MAREK JÓZSEF s.-tanár.

Belklinikai előadások. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 7^{1/2}—8^{1/2}-ig. (A főiskola belklinikáján.) *Ugyanazon s.-tanár.*

Sebészet. Szombat kivételével hétköznapon d. e. 10—11-ig. (A sebészi kórház tantermében.) Dr. PLÓSZ BÉLA ny. r. tanár.

Sebészklínikai előadások. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 9—10-ig. (Sebészi klinika.) *Ugyanazon tanár.*

Műtéttani gyakorlatok. Szombaton d. e. 11—1-ig. (A sebészi kórház tantermében.) *Ugyanazon tanár.*

Szülészet. Hétfőn d. u. 6—7-ig, kedden és csütörtökön d. e. 12—1-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Szülészeti gyakorlatok. Szombaton d. e. 9—11-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Törvényszéki állatorvostan. Hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 12—1. (A járványtani intézet tanterme.) Dr. HUTYRA FERENCZ ny. r. tanár.

A magyar közigazgatás szervezete és az állategészségügyi rendészet. Kedden és csütörtökön d. u. 1^{1/2}6—1^{1/2}7-ig. (A klinikai épület kisebb tanterme.) DUBRAVSZKY RÓBERT min. oszt. tanácsos, előadó.

Állalános állattenyésztés. Kedden, szerdán és pénteken d. u. 3—4-ig. (A klinikai épület nagy tantermében.) MONOSTORI KÁROLY ny. r. tanár.

Részletes állattenyésztés. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 9—10-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Elméleti patkolástan. Kedden, szerdán és pénteken d. u. 4—5-ig. (Patkolástani tanterem.) SCHWENSZKY ÁRMIN tanító.

Patkolástani gyakorlatok. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 7—9-ig. (Patkolástani dolgozóterem és műhely.) *Ugyanazon tanító.*

*

A belklinikai látogatások hétköznapokon a belklinikán d. u. 4—5-ig, a sebészi klinikán 5—6-ig, — vasár- és ünnepnapokon, valamint egyéb szünnapokon, d. e. 8 órakor és d. u. 2 órakor tartatnak.

II. Az 1900/1901-diki tanév második felére.

Növénytan. (Élettan és rendszertan.) Hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 10—11-ig. (Gyógyszertani intézet tanterme.) Dr. KÓSSA GYULA ny. r. tanár.

Növénymeghatározás és szénaelemzés. Szombaton d. e. 9—11-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Vegyten. Hétfőn és csütörtökön d. u. 3—5-ig. (Az élettani intézet tantermében.) Dr. LIEBERMANN LEÓ ny. rk. tanár.

Analytikai vegytani gyakorlatok. Hétfőn, szerdán, pénteken d. e. 11—1-ig, kedden és csütörtökön d. e. 10—12-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

**Analytikai vegytan.* Két óra hetenkint. (Később megállapítandó időben és helyen.) Dr. BUGARSZKY ISTVÁN ny. rk. tanár.

Természettan. Kedden, csütörtökön és szombaton d. e. 12—1-ig. (Az élettani intézet tantermében.) Dr. TANGL FERENCZ ny. r. tanár.

Leíró boncztan. A szombat kivételével hétköznapokon d. e. 9—10-ig. (Bonztani tanterem.) Dr. NÁDASKAY BÉLA ny. r. tanár.

Bonztani gyakorlatok. Vasár- és ünnepnap kivételével naponta d. u. 5—7-ig. (Bonztani dolgozó terem.) *Ugyanazon tanár.*

Tájbonztan. Kedden és pénteken d. u. 3—4-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Kísérleti élettan. Hétfő kivételével hétköznapokon d. e. 10—11-ig. (Az élettani intézet tantermében.) Dr. TANGL FERENCZ ny. r. tanár.

Szövegtan. Csütörtökön d. u. 5—7-ig. (Az élettani intézet tantermében.) *(Ugyanazon tanár.)*

Szövegtani gyakorlatok. Hétfő kivételével hétköznapokon d. e. 11—1-ig. (Az élettani intézet szövettani laboratóriumában.) *Ugyanazon tanár.*

A *-gal megjelölt tárgyak nem kötelezők.

Gyógyszertan. (Elméleti rész.) Szombat kivételével naponta d. e. 8—9-ig. (A gyógyszerintézet tantermében.) Dr. KÓSSA GYULA ny. r. tanár.

Gyógyszerkészítési gyakorlatok. (A gyógyszerek vizsgálata azonosságukra és jóságukra, chemiailag és mikroszkóppal. Rendelvények szerkesztése.) Hétfőn, szerdán és csütörtökön d. u. 3—5-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Kórboncztan. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 10—11-ig. (A kórbonczintézet tantermében.) Dr. RÁTZ ISTVÁN ny. r. tanár.

Általános kórtan. Kedden és pénteken d. u. 4—5-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Parazitologia. Szombaton d. e. 9—10-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Kórbonczolások. Szombat kivételével hétköznapokon d. u. 3—4-ig. (A kórbonczintézet demonstrálótermében.) *Ugyanazon tanár.*

Kórszövettani gyakorlatok. Hétköznapokon d. e. 11—1-ig. (A kórbonczintézet kórszövettani laboratóriumában.) *Ugyanazon tanár.*

Bakteriologia. Szerdán d. u. $1\frac{1}{2}6$ — $1\frac{1}{2}7$ -ig. (A gyógyszerintézet tantermében.) Dr. PREISZ HUGÓ ny. r. tanár.

Bakteriológiai gyakorlatok. Szombaton d. e. $9\frac{1}{2}$ — $11\frac{1}{2}$ -ig. (Az állami bakteriológiai intézet laboratóriumában. Hungária-út 1.) *Ugyanazon tanár.*

Belgyógyászat. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 11—12-ig. (A klinikai épület nagyobb tantermében.) Dr. MAREK JÓZSEF s.-tanár.

Belklinikai előadások. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. $7\frac{1}{2}$ — $8\frac{1}{2}$ -ig. (Belklinika.) *Ugyanazon s.-tanár.*

Sebészet. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 10—11-ig. (A sebészi kórház tantermében.) Dr. PLÓSZ BÉLA ny. r. tanár.

Sebészklínikai előadások. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 9—10-ig. (Sebészi klinika.) *Ugyanazon tanár.*

Műtéttani gyakorlatok. Kedden d. e. 12—1-ig és szombaton d. e. 11—1-ig. (A sebészi kórház tantermében.) *Ugyanazon tanár.*

Járványtan. Hétfőn és szerdán d. e. 12—1-ig. (A járványtani tanterem.) Dr. HUTYRA FERENCZ ny. r. tanár.

Hússzemle. Pénteken d. e. 12—1-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

**Immunitás és immunizálás.* Szerdán d. u. 6—7-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Az állatorvostan története. Pénteken d. u. 6—7-ig. (A gyógyszer-tani intézet tantermében.) Dr. KÓSSA GYULA ny. r. tanár.

A magyar közigazgatás szervezete és az állategészségügyi rendszet. Kedden és csütörtökön d. u. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$ -ig. (A klinikai épület kis tanterme.) DUBRAVSZKY RÓBERT min. oszt. tanácsos, előadó.

Általános állattenyésztés. Kedden, szerdán és pénteken d. u. 3—4-ig. (A klinikai épület nagy tantermében.) MONOSTORI KÁROLY ny. r. tanár.

Részletes állattenyésztés. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 9—10-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Gyakorlatok az általános állattenyésztésből. Szerdán és pénteken d. u. 4—5-ig. (Az állattenyésztési intézet dolgozó termében.) *Ugyanazon tanár.*

Gyakorlatok a részletes állattenyésztésből. Hétfőn, kedden és szerdán d. u. 5—6-ig. (Ugyanott.) *Ugyanazon tanár.*

Patkolástani gyakorlatok. Szombat kivételével hétköznapokon d. e. 7—9-ig. (Patkolástani dolgozóterem és műhely.) SCHWENSZKY ÁRMIN tanító.

*

A belklinikai látogatások hétköznapokon a belklinikán d. u. 4—5-ig, a sebészi klinikán 5—6-ig, — vásár- és ünnepnapokon, valamint egyéb szünnapokon d. e. 8 órakor és d. u. 2 órakor tartatnak.

Összegezés.

F é l é v	Előadók	Tárgyak	Heti órák száma	
	s z á m a		Elméleti előadások	Gyakorlatok
I. félév	12	16	62	85
II. „	13	21	65	86

A *-gal megjelölt tárgyak nem kötelezők.

Irodalmi pályázatok.

1. Az élettanból.

Végeztessenek vizsgálatok annak eldöntésére, hogy a táplálék hőmérsékletének van-e és milyen befolyása a tápanyagok kihasználására és értékesítésére?

Állami pályadíj 200 korona.

A pályadíjat elnyerték: WETZL JÁNOS és SCHMIDT MIHÁLY III. éves hallgatók.

2. A sebészetből.

Végeztessenek vizsgálatok annak megállapítására, vajjon az angiothrypsia alkalmazható-e az állatorvosi sebészetben?

Pályadíj 200 korona, Dr. THANHOFFER LAJOS, kir. tanácsos, egyetemi tanár adománya.

A pályadíjat elnyerte: SALCZER DÁVID IV. éves hallgató.

3. A kórboncztanból.

A 200 koronás pályadíjra hirdetett pályázat határideje 1901. évi szeptember hó 30-ig meghosszabbított.

4. A boncztanból.

Dr. LIEBERMANN LEO, kir. tanácsos, főiskolai tanár 50 koronás pályadíjára hirdetett pályázat eredménytelen maradt.

Állatorvostanhallgatók köre.

A körnek az 1900/901. tanév első felében 176., második felében 207 tagja volt.

A tanév folyamán a kör, egy ünnepélyen kívül három szakosztályi ülést tartott, melyeken négy kortag egy-egy felolvasást tartott.

A kör kiküldöttei résztvettek a székesfehérvári országos Vörösmarty-ünnepélyen és a Klotild-társaság Vörösmarty-ünnepélyén.

A bevétel 1156 K 45 f-t, a kiadás 887 K 08 f-t tett ki; a bevételi többlet tehát 269 K 33 f volt, mely összegből 200 K a kör segélyalapja javára csatoltatott, míg 69 K 33 f a következő év számlájára vitetett át.

A kör *alaptőkéje* a tanév végén volt: 1017 K 40 f tőke és 157 K 43 f időközi kamat, összesen 1174 K 83 f, továbbá REICH ALBERT alapítványa 500 K — f tőke és 29 K 84 f időközi kamat, összesen 529 K 84 f.

A kör *segélyalapja* a főiskolai beiratási díjak 50%-a czímén 1534 K-val a kórházi perselybe gyűlt adományok révén 176 K 33 f-rel, a kör bevételi többletéből 200 K-val gyarapodott és ez összegekkel a tanév végén volt: 5477 K 06 f.

A *könyvtár* a tanév végén 254 műből állott 386 kötetben.

Alapítvány.

REICH ALBERT, m. kir. állategészségügyi felügyelő, az 1899. évben, negyven éves szolgálati jubileuma alkalmából, az erdély-részi kartársai által alapítvány céljaira neki felajánlott adományt ötszáz koronára kiegészítvén, ez összeget az «Állatorvostanhallgatók Köre»-nek adományozta oly kikötéssel, hogy a gyümölcsözőleg elhelyezendő tőke kamatai halála után két évenként egy tudományos pályakérdés díjazására fordíttassanak.

Az alap állása az 1900/1901. tanév végén: 529 K 84 f.

A FŐISKOLA INTÉZETEI ÉS GYŰJTEMÉNYTÁRAI.

Leiró- és tájboncztani intézet.

Tanár: dr. NÁDASKAY BÉLA.

Assistens: ULREICH SÁNDOR.

Szolga: BEDE JÁNOS.

Évi átalány dologi kiadásokra: 1200 korona.

Az intézet felszerelésének leltári értéke az 1900. év végén:
23,398 K 36 f.

A tanév folyamán az intézet fölé emelet épült, melyben három nagy terem a gyűjteménytárt fogja képezni, két szoba pedig a tanár dolgozójául szolgál.

A boncztani intézet részt vett az 1901. évi párisi nemzetközi kiállításon, bemutatva egyes készítményekkel az intézet működésének irányát.

Az intézet gyűjteménytára a tanév folyamán a következő tárgyakkal gyarapodott:

1. Tehéntögy verőerei és vénái; gipsz-befecskendés; száritott készítmény.
2. Méncsontváz (Nonius).
3. Nőivarkészülék lóból.
4. Hímivarkészülék lóból.
5. Hímivarkészülék juhból.
6. Hímivarkészülék oroszlánból.
7. Hímivarkészülék medvéből.
8. Agyvelők lóból és kutyából.
9. Agy- és gerincvelő lóból.

A 3—9. sz. készítménynek formaldehydben konzerválva.

A tanév folyamán tartott előadások és gyakorlatok:

Leiró boncztan. Heti 5 órában két féléven át.

Az I. félévben: Az állati szervezet alkata az életnyilvánulások alapján. A szervezetet alkotó rendszerek. Az állati test zoológiai fejlődésének típusa. Az állati test beosztása. Csonttan, összehasonlító boncztoni alapon. Izületek és szalagok. Izomtan. Zsigertan: a nagy zsigerüregek; a tápláló készülék.

A II. félévben: A hügy-ivarkészülék. Edénytan: a sziv, a verőér-rendszer, a vénák; a nyirokérrendszer. Lélekző-készülék. Idegtan: agy- és gerinczvelő; idegrendszer; sympathicus-idegrendszer. Érzékek készülékei: a látó-, halló-, szagoló- és izlelő-szervek; a bőr mint tapintó szerv és függelékei. A házi szárnyasok boncztona. Az ébrény és a magzati vérkeringés.

Tájbonzton. Heti 2 órában két féléven át.

Az I. félévben: A csontváznak tájékok szerint való tárgyalása, tekintettel a megfelelő lágú képletekre. Az izmok a tájékokhoz való vonatkozásaikban.

A II. félévben: A vérerek és idegek a testtájékokhoz való vonatkozásukban. A testtájékok boncztoni viszonyai. A mellkas és a hasüreg szerveinek topográfiája. Az agyvelő tájbonztona.

Bonztoni gyakorlatok kezdők számára; heti 10 órában két féléven át.

A gyakorlatok anyagát a csontváz, az izmok és izületek, a zsigerüregek és zsigerek kidolgozása képezte.

Tájbonztoni gyakorlatok: heti 10 órában a téli félévben.

A vérerek és idegek kidolgozása, tájbonztoni vonatkozásokban.

A gyakorlatokon felhasználtatott: 17 vásárolt ló, 1 szamár, 12 juh, 4 eb, továbbá 3 egész lóhulla, 1 szarvasmarha hulla, 10 kutyahulla, 4 baromfihulla, 11 elülső és 16 hátulsó lövégtag, 18 lófej, számos agyvelő lóból és kutyából.

Az a körülmény, hogy a tanév kezdetén a boncztoni intézet földszintjére emelet épült s ezzel kapcsolatosan a földszinti helyiségek is magasabbra emeltettek, főképen a gyakorlatok megkezdését késleltette; nem jutott tehát idő arra, hogy a csontok kisebb csoportoknak (úgy mint rendszeren) kiosztathattak volna; ennek pótlására a tanár, két csoportra osztva az I. éves hallgatókat, az egyes csontváz részletek csontjait mindegyik csoportnak külön-külön demonstrálta.

Hasonlóképen időmegtakarítás céljából, a különféle házi állatok zsigerüregei és azok tájboneztani viszonyai a három csoportra osztott II. éves hallgatóságnak, csoportonként külön-külön lettek demonstrálva.

Vegytani intézet.

<i>Tanár:</i>	Dr. LIEBERMANN LEO.
<i>Segédtanár:</i>	Dr. BUGARSZKY ISTVÁN.
<i>Assistens:</i>	Dr. RHORER LÁSZLÓ.
<i>Szolga:</i>	TÖRÖK LAJOS.

Évi általány dologi kiadásokra: 2000 K.

Az intézet felszerelésének leltári értéke az 1900. év végén: 11,349 K 52 f.

Az intézet felszerelése a következő értékesebb tárgyakkal gyarapodott:

1. Gauss-féle állványra erősített leolvasó táveső;
2. Hartmann-Braun-féle präcisiós rheostat;
3. Platina edények 228 K. 80 f. értékben.

A tanév folyamán tartott előadások és gyakorlatok:

Vegytan: heti 4 órában két féléven át.

Az I. félévben. Általános és physikai chemia: physikai előismeretek, a chemiai összetétel törvényei, chemiai rendszertan, physikai elegyek törvényei, thermochemia, a chemiai reakciók időbeli lefolyásával és a chemiai egyensúlynak törvényei, elektrochemia, photochemia. Szervetlen chemia: metalloïdok.

A II. félévben. A szervetlen chemia folytatása és befejezése. Szerves chemia: általános rész (a szén- és szénvegyületekről általában, isomeria, stereochemiai elmélet stb.), különös rész (vegyületek nyílt szénlánczczal, vegyületek zárt szénlánczczal, alkaloidok, terpenek és kámforok, glycosidok, proteintestek).

Vegytani gyakorlatok: heti 10 órában két féléven át.

A fontosabb fémek és savak reactiói. Az egyszerű qualitativ chemiai analysis. Vizeletvizsgálat.

Ezenkívül dr. BUGARSZKY ISTVÁN rk. tanár mindkét félévben «Analytikai chemia» czímen heti 2 órában privatcollegiumot hir-

detett és tartott, melyben a qualitativ chemiai analysis elemeit adta elő és a vizeletvizsgálatra vonatkozó minőleges módszereket ismertette.

Élettani intézet.

Tanár: DR. TANGL FERENCZ.

Assistensek: I. WELLMANN OSZKÁR.

II. FARKAS KÁLMÁN.

Laboráns: HALÁSZ ISTVÁN.

Évi átalány dologi kiadásokra: 2400 K.

Az intézet felszerelésének leltári értéke az 1900. év végén: 59,904 K. 74 f.

Az intézet leltára a tanév folyamán a következő értékesebb tárgyakkal szaporodott:

1. d'Arsonval-féle galvanometer.
2. Gauss-féle távcső.
3. Præcisiós rheostat.
4. Grütznér-Bürker-féle myographium.
5. Thermostat.

Az intézet személyzetén kívül önálló tudományos vizsgálatokkal foglalkozott dr. SZAKÁLL GYULA.

A tanév folyamán tartott előadások és gyakorlatok:

Élettan: heti 5 órában két féléven át.

Az I. félévben: Általános élettan. Az állati test chemiai szerkezete. A vér és a vérkeringés élettana. (Kísérletekkel és demonstratiókkal.)

A II. félévben: Lélekezés. Táplálkozás. Nyirokképződés és nyirokkeringés. A vese és a húgyvezető szervek, a bőr és mirigyek élettana. Belső secretió. Tejkiválasztás. Állati hő. Általános és részletes ideg- és izomélettan. Az érzékszervek élettana. Az ivarszervek élettana.

Szövettan: heti 2 órában két féléven át.

Az I. félévben: Általános szövettan. A vér és a vérkeringési szervek, a nyirok és a nyirokerekek, a vértképző szervek (nyirokcsomók, csontvelő, lép), a léleklő szervek szöveti szerkezete (bemutatók vetítéssel).

A II. félévben: A test többi szerveinek részletes szövettana (vetítésekkel). Ezzel kapcsolatban még a fejlődéstan is adatott elő és pedig: Az ivarsejtek érzése. Termékenyítés. Barázdálódás. A fontosabb szervek fejlődésének főbb mozzanatai.

Természettan: heti 3 órában a második félévben.

A természettan fontosabb törvényei, különös tekintettel azokra a physikai jelenségekre, melyek élettani szempontból fontosak.

Szövettani gyakorlatok: heti 10 órában két féléven át.

Úgy az első, mint a második félévben az összes állati szervek vizsgálata ugyanazon sorrendben, mint az elméleti szövettani előadásokban.

A m. k. állami bakteriologiai intézet.

(Jelentés az 1900/1901-ki tanévről, illetve az 1900-dik évről.)

Tanár, az intézet vezetője: Dr. PREISZ HUGÓ.

Segédtanár: Dr. AUJESZKY ALADÁR.

Assistensek: I. KOVÁCS GYULA.

II. ÁRPÁD GYULA.

Laboráns: SZAJKI PÉTER.

Szolgák: egy napibéres szolga és egy napibéres állatápoló.

Az intézet évi átalánya: 16,000 korona.

A felszerelés leltári értéke az 1900. év végén: 41,803 K 40 f.

Az intézet az 1900. év október havában a Hungária-körúton (244. sz. a.) létesített új épületébe költözött; ugyanítt tartattak a gyakorlati előadások, az elméletiek ellenben a főiskola járványtani tantermében.

A tanév folyamán tartott előadások.

Bakteriologia: heti 1 órában a nyári félévben.

Elméletileg:

Általános bakteriologia és az állati septikaemiák bakteriumai.

Bakteriologiai gyakorlatok heti 2 órában a nyári félévben.

A bakteriologiai eszközök és methodusok bemutatása, a fontosabb festési módszerek begyakorlása, bakteriumtenyészetek és a pathogen bakteriumok mikroszkopos készítményeinek bemutatása.

Mint nyilvános vizsgálati és kísérleti állomás az intézet az 1900. évben 521 ügyet intézett el; ezek között foglaltatnak különböző anyagok (hullarész, váladék, tej, víz) bakteriologiai vizsgálatai.

Malleínt küldött az intézet 325 esetben összesen 2489 adagot, tuberculint 62 esetben összesen 2779 adagot.

A belügyminiszterium megbízásából az intézet ez évben is az emberi diphtheria ellen való savót állított elő.

Gyógyszertani intézet.

Tanár: DR. KÓSSA GYULA.

Assistens: ERNST NÁNDOR.

Szolga: PÉTERFFI JÓZSEF.

Évi átalány dologi kiadásokra: 1200 korona.

Az intézet felszerelésének leltári értéke az 1900. év végén: 10,067 korona.

Az intézet leltára a következő értékesebb tárgyakkal szaporodott:

1. Spiegelberg-féle zárókészülék.
2. Percolator.
3. Hugershoff-féle szívó- és fűvőkészülék.
4. Nagy kémiai dolgozó asztal.

Az intézet személyzetén kívül önálló tudományos vizsgálatokkal foglalkozott dr. MEISELS VILMOS orvostudor.

Laboratoriumi teendőikben az intézet rendes alkalmazásban levő tagjain kívül részt vettek: SZÁSZ ALFRÉD, LINDT GYULA, SZABÓ JÁNOS és KISS ÁRPÁD állatorvostanhallgatók.

Az év folyamán tartott előadások és gyakorlatok.

Gyógyszertan: heti 5 órában két féléven át.

Az I. félévben: Általános rész. A recipe-írás elmélete.

A II. félévben: Pharmakognosia és pharmakodynamika egymással kapcsolatosan. A gyógyszerek morfológiai, physikai és chemiai tulajdonságainak jellemzése azonosságukra, gyakoribb tisztátlanságaikra és hamisítványaikra megvizsgálása. A gyógyszerek hatásának bemutatása kisebb állatokon (házinyúl, galamb,

béka, egér) és gyógyszerhatástani táblarajzokon. Pharmakohistologia mérgezett állatok szerveiből készült metszeteken demonstrálva.

Gyógyszerkészítési gyakorlatok: heti 6 órában két féléven át.

A hallgatók 20 tagú csoportokban vesznek részt ezen gyakorlatokon, melyeken a nevezetesebb gyógyszeralakok elkészítése lesz bemutatva és (a mennyire az intézet felszerelése engedi) gyakorlatilag is végezve. Azonkívül feladott példákön a rendelvénny-írásban és rendelvények bírálatában is gyakorolják magokat a hallgatók.

Növénytan: heti 3 órában két féléven át.

Az I. félévben: A botanika morpologiai, anatómiai és physiologiai része.

A II. félévben: Rendszertan, különös tekintettel az orvosi, mérges és takarmánynövényekre.

Növénymeghatározás és szénaelemzés: heti 2 órában a nyári félévben.

A nevezetesebb növényi szövetek bemutatása mikroszkópos metszeteken. A széna botanikai elemzése, különös tekintettel a nálunk előforduló orvosi és gazdasági, meg mérges növények felismerésére.

Az állatorvostan története: heti 1 órában egy féléven át.

I. időszak: Az állatorvostan őstörténete egészen 1200-ig Kr. u. II. időszak: Jordanus Rufustól (1200) egész Carlo Ruini működéséig (1600). III. időszak: Ruinitól az állatorvosi iskolák alapításáig (1762). IV. időszak: 1762-től máig, különös tekintettel főiskolánk fejlődésére.

Kórboneztani és általános kórtani intézet.

Tanár: dr. RÁTZ ISTVÁN.

Assisztensek: I. RÓTH JÓZSEF.

II. BAJUSZ ÁRPÁD.

Gyakornok: BALÁZS KÁLMÁN.

Szolgák: KRAMMER GYÖRGY.

BUZÁS JÁNOS.

Évi átalány a dologi kiadásokra: 2200 korona.

Az intézet leltárának értéke az 1900. év végén: 20,792 kor.
Az intézet leltára a következő értékesebb tárgyakkal szaporodott:

1. Két asztal üvegszekrényvel és táblával.
2. 10 drb vasketrecz kísérleti állatok részére.
3. Preparatum-szárító asztal.
4. Tenyésztőszekrény finom rézből.
5. Thermoregulator.
6. Lángvédőszekrény.

A tanév folyamán az intézet épülete emeletessé alakítván, az emeleten a kórszövettani dolgozó, a kórbonecztni és parasitológiai gyűjtemény nyert elhelyezést, egyidejűleg földszint új terem épült, melyben a kórboneczolások és a demonstrálások fognak tartatni.

Az intézet gyűjteménye a következő készítményekkel szaporodott:

- Mischeria muris* — egész izomban;
Pleuro-pneumonia contagiosa bovim — szarvasmarhából;
Strangulatio linguae — lóból;
Gangraena emphysematosa — szarvasmarhából;
 « « — sertésből;
Laryngostenosis hemiatrophica — lóból;
Stenosis tracheae — lóból;
Strongylosis pulmonum — özből;
Lipoma-tyúk bőralatti kötőszövetében;
Echinococcus multilocularis hepatis — szarvasmarhából;
Tuberculosis tracheae — szarvasmarhából;
Laryngitis crouposa — lóból;
Malleosis pulmonum — lóból;
Actinomycosis pulmonum — szarvasmarhából;
Sarcomatosis pulmonum — lóból;
Melanosarcoma cordis — lóból;
Melanosarcoma musculorum — lóból;
Malleosis septi narium — lóból;
Carcinoma hepatis — szarvasmarhából;
Sarcoma glandulae lymphaticae — lóból;
Echinococcus polymorphus lienis — juhól;

- Echinococcus polymorphus hepatis* — szarvasmarhából;
Malleosis pulmonum — lóból;
Lymphosarcoma lienis — lóból;
Bronchitis tuberculosa — szarvasmarhából;
Adenoma hepatis viride — szarvasmarhából;
Cysticercus tenuicollis et Echinococcus multilocularis hepatis —
 szarvasmarhából;
Echinococcus multilocularis lienis — szarvasmarhából;
Cystis urostagnationis — szarvasmarhából;
Emphysema alveolare et interstitiale pulmonum — szarvas-
 marhából;
Bronchitis actinomycotica — szarvasmarhából;
Hepatitis nodosa necrotica multiplex — szarvasmarhából;
Strongylosis pulmonum (pseudotuberculosis) — juhól;
Enteritis tuberculosa — szarvasmarhából;
Tuberculosis abomasi — szarvasmarhából;
Botryomycoma — lóból;
Cirrhosis hepatis hypertrophica — sertésből;
Malleosis pulmonum cum bronchiectasiis — lóból;
Actinomycosis linguae — szarvasmarhából;
Hepatitis tuberculosa apostematosa — szarvasmarhából;
Hepatitis tuberculosa — sertésből;
Tuberculosis pulmonum — sertésből;
Tuberculosis hepatis — füzéből;
Rachitis ossium radii et ulnae — kutyából;
 « *costarum* — kutyából;
Dermoid cysta — szarvasmarha szeméről;
Dermoid cysta — kacsából;
Ulcus actinomycoticum linguae — szarvasmarhából;
Degeneratio adiposa hepatis — kutyából;
Pleuritis tuberculosa — kutyából;
Sarcoma rotundocellulare hepatis — kutyából;
Cystis urostagnationis renis — szarvasmarhából;
Tuberculosis pulmonum — kutyából;
Tuberculosis hepatis — sertésből;
Mastitis gangraenosa — szarvasmarhából;
Mastitis necrotica — sertésből;

Spiroptera scutata — öz bárzsingjában ;
Heterakis maculosa — galamb vékonybelében ;
Pneumonia purulenta — szarvasmarhából ;

A tanév folyamán tartott előadások és gyakorlatok:
Kórboncztan; heti 5 órában két féléven át.

Az I. félévben: A házi állatok fertőző betegségeinek aetiologiája, pathogenesise és kórboncztana. Mikroszkópos és makroszkópos készítmények bemutatása. Hetenkint egyszer friss készítmények demonstrálása.

A II. félévben: A házi állatok részletes kórboncztana. Bemutatások és demonstrációk, mint az I. félévben.

Kórbonczolások; heti 5 órában két féléven át.

A kórbonczolás technikájának bemutatása és gyakorlása. A főiskola klinikáin elhullott állatok bonczolása, különös tekintettel a kóros elváltozások felismerésére, leírására, továbbá a kórisme megállapítására és a bonczolási jegyzőkönyv szerkesztésére.

Kórszövetteni gyakorlatok: heti 10 órában két féléven át.

Bevezetés a kórszövetteni technikába. Élősködő állatok. Regressiv és progressiv szöveti elváltozások. Daganatok. Az egyes szervek fontosabb szöveti elváltozásai. Bacteriumok a szövetekben.

Általános kórtan: heti 2 órában a nyári félévben.

Általános aetiológia. Vérkeringési zavarok. A szövetek regressiv és progressiv elváltozásai. A gyuladás. A láz. Pathológiai szövetképződés. Daganatok. Torzképződések.

Parasitológia: heti 1 órában a nyári félévben.

A parasiták általános természetrajza. A parasiták eredete és fejlődése. A parasiták kórtani jelentősége. Protozoák, lapos férgek, fonálférgek és arthropodák, mint parasiták.

Belklinika.

Tanár: Dr. MAREK JÓZSEF.

Assistensek: I. FETTIK OTTÓ. A II. assistens teendőit
 SZOYKA GUSZTÁV önkéntes állatorvos végezte.

Szolga: VIG JÁNOS.

Évi átalány dologi kiadásokra: 1000 korona.

Az intézet felszerelésének leltári értéke (beleértve a gyógyszer-tári leltárat is) az 1900. év végén: 18,173 korona.

A belklinika személyzetén kívül önálló vizsgálatokat végzett: SOBELSOHN I. bécsi állatorvos.

A tanévben tartott előadások és gyakorlatok:

Belgyógyászat: heti 5 órában két féléven át.

Az I. félévben: Az emésztő és a lélekző szervek betegségei.

Klinikai propædeutika az összes klinikai vizsgálati módok és eszközök bemutatásával.

A II. félévben: A vérkeringési, a húgy- és ivarszervek, az idegrendszer, a mozgató szervek, a vér és a vérképzés, a lép, anyagforgalom, a bőr betegségei és a mérgezések.

Belklinikai előadások: heti 5 órában két féléven át.

Kórházi betegek bemutatása, tekintettel az észlelt tünetek értelmezésére, a kórisme megállapítására és a kezelés irányának megjelölésére. Váladékok és ürülékek chemiai és mikroszkópos vizsgálata.

Minden beteghez egy negyedéves és egy harmadéves hallgató rendeltetik ki észlelőül, a kik az észlelés és a vizsgálatok eredményéről részletes kórtörténeteket vezetnek. A hallgatók a betegek vizsgálatát, a chemiai és a mikroszkópos vizsgálatokat a belklinikai előadások idején kívül a klinika vezetőjének vagy a segédszemélyzetnek vezetése és felügyelete alatt önállóan is kötelesek végezni.

A délelőtti klinikai előadásokon kívül naponként délután is tartatnak kórházi látogatások a klinikai propædeutika ismétlésével egybekapcsolva.

Sebészeti klinika.

Tanár: DR. PLÓSZ BÉLA.

Assistens: LAUFER ISTYÁN.

Gyakornok: SZERDAHELYI HENRIK.

Szolga: VALENCSEK ISTVÁN.

Évi átalány dologi kiadásokra: 1000 korona.

A klinika felszerelésének leltári értéke az 1900. év végén: 19,784 korona 68 f.

A tanévben tartott előadások és gyakorlatok:

Sebészet: 5 heti órában két féléven át.

Az I. félévben: Az állatorvosi sebészet története. Általános sebészet: lobok, sebek, a bőr alatti lágyrészek zúzódásai, necrosis, fekélyek, sipolyok. A szövetrendszerek betegségei. Dagاناتok. A szemvizsgálat módszerei. Accomodatio és refractio. Astigmatismus.

A II. félévben: Részletes sebészet: a szervek sebészi betegségeinek rendszeres tárgyalása. A szem egyes részeinek betegségei.

Műtéttani gyakorlatok: heti 2 órában a téli és heti 3 órában a nyári félévben.

Az I. félévben: Gyakorlás a szemvizsgálásban. A szövetek szétválasztása és egyesítése. Érvágás és csapolás. A tűzes vas alkalmazása.

A II. félévben: Foghúzás. Trepanálás. Légésömetzés. A test üregek csapolása. Idegmetszés. Inmetszés. Herélés. Műtétek a patákon.

Sebészklínikai előadások: heti 5 órában két féléven át.

Minden kórházi beteghez egy negyedéves és egy harmadéves hallgató rendeltetik ki, kik a betegeket, különös tekintettel a kórisme és az indicatio megállapítására, vizsgálják és észlelik és az eredményről részletes kórtörténetet vezetnek. Az operációk ezen előadások közben végeztetnek; a hallgatók végzik felügyelet alatt a betegek fektetését, rögzítését, altatását s az operáció közben a sorrendben kijelölt hallgatók közül egy vagy kettő a tanárnak segédkezik. Kisebb vagy gyakoribb műtéteket magok is végeznek s felügyelet alatt lehetőleg magok alkalmazzák a kötözéseket.

A délelőtti előadásokon kívül naponkint délután is tartatnak kórházi látogatások.

Szülészet: heti 3 órában a téli félévben.

A házi állatok szülő útjainak bonczana. Conceptio. Normalis vemhesség fejlődése és kórisméje. Rendellenes vemhesség. A normalis szülés lefolyása. Rendellenes vemhesség és rendellenes szülés. Segédkezés a szülés közben. Műtétek az anyaállaton és a magzaton. A szülés közben és után jelentkező betegségek. Az újszülött betegségei.

Szülészeti gyakorlatok: heti 2 órában a téli félévben.

Műszerek ismertetése és alkalmazásuk gyakorlása. Gyakorlatok phantomon az abnormis praesentatio különböző eseteiben adható segélynyújtásban.

Járványtani intézet.

Tanár: Dr. HUTYRA FERENCZ.

Assistens: KOVÁRZIK KÁROLY.

Gyakornok: STERBA GYULA.

Szolga: MOLNÁR LAJOS. (napidíjas.)

Az intézet felszerelésének leltári értéke az 1900. év végén: 11,646 K. 72 f.

Az intézet *gyűjteménytára* a következő készítményekkel szaporodott:

Cystae retentionales renum — szarvasmarhából;

Echinococcus polymorphus hepatis — szarvasmarhából;

Echinococcus multilocularis lienis — juhból;

Necrosis nodosa multiplex hepatis — szarvasmarhából;

Pleuropneumonia contagiosa bovim — szarvasmarhából,
négy készítmény;

Tuberculosis pulmonum — szarvasmarhából,
négy készítmény;

Adenoma viride hepatis — szarvasmarhából;

Ullcera malleosa septi narium — lóból, két készítmény;

Pneumonia necrotica (influenza) — lóból;

Tuberculosis pulmonum — sertésből;

Malleus pulmonum — lóból;

Ulcera tuberculosa intestini — szarvasmarhából;

Echymoses cutis (Pneumo-enteritis infectiosa suum) —
sertésből;

Mastitis gangraenosa — szarvasmarhából;

Aktinomyosis linguae — szarvasmarhából;

Tuberculosis apostematosa hepatis — szarvasmarhából;

Pleuritis tuberculosa — szarvasmarhából;

Peritonitis tuberculosa — szarvasmarhából;

Cysticercosis cordis — sertésből;

Necrosis nodosa multiplex hepatis cum ictero — szarvasmarhából;

Cysticercosis diaphragmatis — sertésből;

Pneumo-enteritis inf. suum. (Ulcera testini tenuis) — sertésből;

Pneumo-enteritis inf. suum (Ulcera intestini coeci) — sertésből;

Echinococcus multilocularis hepatis — szarvasmarhából;

Perisplenitis tuberculosa — szarvasmarhából;

Tuberculosis pulmonum — szarvasmarhából;

Malleus pulmonum — lóból;

Echinococcus polymorphus hepatis — sertésből;

Cysticercus tenuicollis in omento — sertésből;

Pneumonia caseosa tuberculosa — szarvasmarhából;

Emphysema mesenteriale bullosum — sertésből;

Tuberculosis hepatis — szarvasmarhából;

Pneumonia necrotica (Pneumo-enteritis inf. suum) — sertésből;

Pericarditis tuberculosa szarvasmarhából;

Tuberculosis linguae et pulmonum — papagályból;

Botryomycosis funiculi spermatici — lóból.

A tanév folyamán tartott előadások:

Állatjárványtan: heti 2 órában a nyári félévben.

A háziállatok bakteriumos fertőző betegségei, különös tekintettel a hivatalból jelentendő fertőző betegségekre és az ezek ellen való védekezést illető hatósági intézkedésekre.

Immunitás és immunizálás: heti 1 órában a nyári félévben.

A fertőző betegségek elleni természetes és mesterséges immunitás. Ez utóbbi létesítésének módszerei. Serotherapia. A gyakorlatban használatos védőoltások demonstrálása.

Húszemle: heti 1 órában a nyári félévben.

A húszemle története. Egészségrendőri intézkedések. Közvágóhidak. Szabadszékék. Vágóállatok és vágási módok. Kényszervágás. Vizsgálati módszerek. Az egészséges és a beteg, ill. romlott hús. Húskészítmények. A hús minőségének elbírálása a különböző betegségek esetén. Húsmérgezés. Húspárolók.

Törvényszéki állatorvostan: heti 3 órában a téli félévben.

A szavatosság jogi alapelvei. A per. A szakértők kellékei, hatásköre és kötelességei. Szavatossági hibák és szavatossági

határidők. Ezek elbírálása a hazai joggyakorlat szerint. Idevonatkozó nevezetesebb külföldi törvények. Sérülések a házi állatokon és azok elbírálása. Állatorvosi műhibák. Csalások az állatkereskedésben.

Állattenyésztési intézet.

Tanár: MONOSTORI KÁROLY.

Assistens: JASKÓ GÉZA.

Szolga: FAZEKAS JÓZSEF.

Évi átalány dologi kiadásokra: 800 korona.

Az intézet leltárának értéke az 1900. év végén 11,489 K. 06 f.

Az intézet *gyűjteménytára* a következő tanszerekkel gyarapodott:

1. Gyapjú- és vegyszer-mérleg.
2. Fényképező műhely felszerelése.
3. Gyapjúhajlás-mérők.
4. Marhafajta-koponyák.

A tanévben tartott előadások.

Általános állattenyésztés: heti 3 órában két féléven át.

Az I. félévben: A gazdasági emlős állatok összehasonlító külemtana és fajtana. Az életkor meghatározása.

A II. félévben: Az állattenyésztés általános alapelvei és szabályai. Életrendtan. Takarmányozás. A háziállatok egészségének gondozása és védelme.

Részletes állattenyésztés: heti 5 órában két féléven át.

Az I. félévben: Lótenyésztés. Sertésenyésztés.

A II. félévben: Szarvasmarhatenyésztés. Juhtenyésztés. Baromfi-tenyésztés. Tejgazdaság. Hizlalás. Gyapjútermelés.

Állattenyésztési gyakorlatok: heti 3 órában az első, heti 2 órában a második félévben.

Az I. félévben: Külemtan. Fogtan. Fajtatan. Takarmányok összeállítása.

A II. félévben: Gyapjuismeret. Állatbírálás. Tejgazdaság.

A tanév folyamán kirándulások az I. és II. éves hallgatókkal állatvásárookra és kiállításokra, sertéshizlalókba, tejesarnokba, gyapjúmosó gyárba.

Patkolástani osztály.

Tanító: SCHWENZKY ÁRMIN.

Tanítókövács: TOLNAY KÁROLY.

Évi átalány dologi kiadásokra: 200 korona.

A tanszék felszerelésének leltári értéke az 1900. év végén: 8113 korona.

A tanszék *gyűjteménytára* a tanév folyamán a következő értékesebb tárgyakkal szaporodott:

1. Két elülső szarvasmarhalábon a feszítő és hajlító inak, valamint a szalagok kipräparálva. Dr. SZAKÁLL GYULA ajándéka.
2. Három rokkant pata szarufalrepedéssel és elvált fallal.
3. Kóros pata könyökös patkóval vasalva.
4. Két terült pata megfelelő vasalással.
5. Rokkant pata megfelelő vasalással.
6. Kóros pata könyökös csukott patkóval vasalva.
7. Öszvér-pata szabályszerűen vasalva.
8. Tizenegy lólábvég hibás alakú és kóros patával.
9. Négy lólábvég inakra és szalagokra präparálva.
10. Tizenöt szarvasmarha-csülök präparálva.
11. Két kóros pata pártatiprással.
12. Hat számárpata präparálva.
13. Két elülső patának leszakadt félszarutokja patkóval együtt.
14. A vérkeringést ábrázoló kép.
15. Tizenhat különböző hibás és régi patkó.
16. Tizenkét különböző találmányú lópatkó.

A tanév folyamán tartott előadások és gyakorlatok:

Elméleti patkolástan: heti 3 órában a téli félévben.

A pata boncztana, élet- és szövettana, a szaruszövet vegyi összetétele és a pata mechanizmusa.

A lóvasalás története. Az ép pata, annak helyes vasalása és az ehhez szükséges eszközök. A pata helyes ápolása. A lovakkal való bánásmód. A lólábak különböző állásai, tekintettel a patákra, a testsúly mikénti viselésére, valamint a hibás állások által keletkező hibás pataalakok. A hibás alakú paták felismerése, egy-

mástól való megkülönböztetése és azok helyes faragása és vasalása. A lónak hibás járása és az abból származó lábsérülések, úgymint bokázások és bevágások, valamint az ily esetben szükséges vasalás és esetleges lábvédés. Patabetegségek. A sántaság elbírálása; a beteg pata megvizsgálása, a különböző patabetegségek felismerése, egymástól való megkülönböztetése, lefolyása és kimenetele, a beteg paták helyes faragása és vasalása.

A szarvasmarha lábvégének boncztana, élet- és szövettana; a szarvasmarha lábak különböző állásai és a csülköknek a testsúly által miként való megterheltetése. A szarvasmarhával való bánásmód, a csülök helyes faragása és vasalása, valamint az operált csülök helyes vasalása.

Patkolástani gyakorlatok: heti 10 órában két féléven át.

Az I. félévben: Különböző patakészítmények bemutatása és az élő ló patájának boncztana.

Hazai és külföldi lóvasalások; a különböző vasalások készítésének és az élő ló patájára való alkalmazásának elbírálása. Az élő ló lábai állásának és mozgásának elbírálása; a különféle alakú és kóros paták gyakorlati felismerése és azok helyes vasalásának gyakorlati elbírálása.

A II. félévben: A pata és csülök boncztani präparálása. A patákon végzendő operációk. Élő lovak helyes alakú, hibás és beteg patáinak megfelelő faragása.

KIRÁNDULÁSOK ÉS GYAKORLATOK.

Poliklinikai kirándulások.

A kirándulások vezetője ZIMMERMANN ÁGOSTON, m. kir. állatorvos.

Oly esetekben, midőn beteg állatok a délelőtti rendelő órákra a főiskolába nem voltak bevezethetők, — különös tekintettel a szülészeti esetekre és a szarvasmarha-gyakorlatra — az illető állattulajdonosok házához az 1900/1901. tanévben ZIMMERMANN ÁGOSTON m. kir. állatorvos vezetése alatt a szükséghez képest különböző számban harmad- és negyedéves hallgatók rándultak ki. A kiszállás és az első segélynyújtás díjtalanul történt.

Az 1900/1901. tanév folyamán 40 esetben vétetett a főiskola segítsége igénybe és pedig 19 esetben belső, 18 esetben külső megbetegedés, 3 esetben szülészeti eset miatt. Öt beteg állat a helyszínén eszközölt vizsgálat után az Országos Állatvédő-Egyesület mentőkocsiján a főiskola kórházába szállított be.

A kirándulások közül 32 a székesfőváros területén belül, 8 annak környékén levő községekbe történt.

Ezeken kívül a tanév második felében ugyanazon vezetés alatt a negyedéves hallgatók 6—8 tagból álló csoportokban a budapesti lóvásáron és marhavásáron a vásárrendtartást tanulmányozták, miközben bő alkalmuk nyílt külemtani és fajtatani ismereteiket gyakorlatilag is gazdagítani.

Kelt	A betegség megnevezése	Az állat faja	Megjegyzés
1900.			
Máj. 15.	Tuberculosis pulmonum	szarvasmarha	Zugló
« 17.	Eczema madidans et crustosum	eb	A kirándulás az állatvédő egylet inter-ventiójára történt
« 25.	Pneumonia crouposa bilateralis et enteritis cat. chron.	ló	
Junius 8.	Embolia arteriarum mesenteria- lium	«	
« 12.	Anæmia acuta ex vulnere sterni	«	
« 13.	Anæmia acuta ex vulnere sterni	«	Ugyanazon beteg
Jul. 22.	Contusiones	«	Kezelés Burrow-oldattal
Aug. 24.	Enteritis catarrhalis acuta	«	
Szept. 3.	Meningo encephalitis acuta	«	
« 7.	Meningo encephalitis acuta	«	Ismételt látogatás
« 8.	Pododermatitis acuta (átható szarúcsorba)	«	
« 9.	Oedema inflammatorium scroti	eb	Klinikai kezelés után tört.
« 10.	Periarthritis acuta genus	ló	látogatás
« 13.	Periarthritis acuta genus	«	Ismételt látogatás
« 11.	Meningitis acuta	«	A főiskolába szállított
« 12.	Shock	macska	Az állatvédő egylet megkeresésére
« 14.	Distorsio articulationis metacarpophalangealis	ló	
« 17.	Distorsio articulationis metacarpophalangealis	«	Ismételt látogatás
« 20.	Vulnus ruptum abdominis	«	
« 27.	Gastroenteritis cat. (dyspepsia chronica)	szarvasmarha	Péczel
Okt. 11.	Meteorismus acut. ruminantium	«	Bárszingsonda, veratrin
« 15.	Heterakis vesiculosa et Colcocephalum longicaudum	szárnyasok	Kelenföld
« 17.	Vulnus contusum rupt. coronæ	ló	Operatio
« 20.	Podotrochleitis acuta	«	A főiskolába szállított
« 22.	Vulnus contusum ruptum articulationis carpalis	«	A főiskolába szállított
« 29.	Embolia arteriarum mesenteria- lium	«	
Nov. 7.	Cruditus ventriculi	«	
« 19.	Distorsio articulationis metatarsophalangealis	«	
« 26.	Hæmoglobinæmia toxæmica	«	Vérbocsátás (5 liter)

Kelt	A betegség megnevezése	Az állat faja	Megjegyzés
1900.			
Nov. 27.	Hæmoglobinæmia toxæmica	ló	Ism. látogatás
Decz. 4.	Obstructio œsophagi	«	Pilocarpin-injectio
« 6.	Obstructio œsophagi	«	Ism. látogatás
« 13.	Plegmone metacarpi et metatarsi	«	Angyalföld
« 18.	Cruditus ventriculi	«	
« 19.	Arthritis et periartthritis humeri	«	Zugló
« 21.	Arthritis et periartthritis humeri	«	Ism. látogatás
1901.			
Jan. 22.	Fractura pelvis	«	
Febr. 8.	1. Meteorismus chronicus ruminantium	szarvasmarha	Angyalföld
	2. Peritonitis et pleuritis traumatica	«	
« 11.	Paralysis puerperalis	«	Pa-Alagon. Kezelés: jód-káliumoldat beöntése
« 14.	Hydrocephalus intern. chronicus	ló	A főiskolába szállított
« 23.	Partus	szarvasmarha	Rákosfalván
Márcz. 13.	Fractura patellæ	ló	
« 17.	Dystokia	«	
« 18.	Dystokia	«	Ismételt látogatás
« 26.	Fractura pelvis	«	A főiskolába szállított
Apr. 1.	Pachymeningitis spinalis ossificans	eb	Budafokon
« 24.	Pododermatitis chronica coronæ (Fibrosarkoma)	ló	Hidegkut
« 28.	Pododermatitis chronica coronæ (Fibrosarkoma)	«	Ismételt látogatás
Máj. 14.	Pododermatitis superficialis (Rokkant pata)	«	

Állategészségrendészeti kirándulások.

A kirándulások vezetője : KURTZ FERENCZ, m. kir. állategészségügyi felügyelő.

Év és hó	Nap	H e l y	Hallgatók száma	A kirándulás célja
1900.				
Októb.	4.	Hajós községhez tartozó Hild puszta	4	Hild pusztán a kalocsai érsek tulajdonát képező ménesben felmerült veszettségi esetek miatt, 44 drb csikó antirabikus védőoltásban részesült. I-ső ciklus
«	5.			
«	6.			
«	7.			
«	8.			
«	13.	Ugyanott	4	A veszettségellenes védőoltás II-ik ciklusa
«	14.			
«	15.			
«	16.			
«	18.	Ugyanott	—	Hallgatóság nem vett részt, mert a veszettségellenes védőoltás III-ik ciklusában csak egy oltás végeztetett
«	29.	Acsa község	6	Sertésvész esetén zárfeloldás
«	30.	Péczel község és a községhez tartozó Szilágyi-féle major	6	Sertésvész esetén zárfeloldás
«	31.	Gödöllő község	6	Sertésvész esetén zárfeloldás
Nov.	9.	Monor község	6	Sertésvész esetén zárfeloldás
«	9.	Péteri község	6	Sertésvész esetén zárfeloldás
Decz.	10.	Veresegyház község	6	Sertésvész esetén zárfeloldás
«	15.	Vác Duka község	6	Sertésvész esetén zárfeloldás
«	17.	Mácsa község	6	Sertésvész esetén zárfeloldás

A gödöllői m. k. koronauradalomban tartott gyakorlati tanfolyam.

A tanfolyam vezetője: BORN JÓZSEF járási m. kir. állatorvos

A gödöllői m. kir. koronauradalomban rendszeresített tanfolyamot az állatorvosi főiskola hallgatói az elmúlt tanévben is csoportonként egy negyedéves hallgató vezetése alatt hetenként látogatták.

A hallgatókat vezető állatorvos és gazdasági intézők törekvése az volt, hogy az állattenyésztés minden ágában felmerülő mozzanatokot a főiskolában hallottakkal összeegyeztetve, azoknak a gyakorlati életben való kivitelét megismertessék. Ez okból a beosztás az előző évekhez híven, ezen tanévben is úgy történt, hogy a hallgatók minden állatfajtaival foglalkozhassanak. Így a szt.-györgyi kerületben két nagy iunthali tehenészet lévén, a hallgatók a czélszerű istálló-berendezésén kívül a fejőstehenekkel való bánásmódot, a takarmányozást, fejést és tejkezelést láthatták. Miután ezen tehenészetekkel kapcsolatosan egy iskola is van felállítva, hol a kitanítandó munkások az uradalmi felesleges tejet feldolgozzák, alkalmuk nyílt megismerkedni a sajt- és vajgyártással és a megfelelő eszközökkel. Végül pedig a tejhulladékok értékesítése czéljából kapcsolatosan beállított sertéshizlalótelepen, a tejnek ezen értékesítési módozatát is láthatták.

Továbbá ugyanezen majorban nagyszámú ökör és ló, továbbá göboly lévén elhelyezve, az ígás és hízó állatokkal való bánásmódot és takarmányozást is tanulmányozhatták.

Ugyanezen majorban a különböző takarmányneműek termelését, azok betakarítását, eltevését és előkészítését látták a hallgatók.

A szárítói Kis-Nonius ménestelepre beosztott két hallgató, az elléseknél, elválasztásnál, osztályozásnál, bélyegzésnél, körmölésnél, később a nyereg alá és hámba való tanításánál és végül az eladásoknál jelen volt, illetve segédkezett.

Az állatorvos mellé beosztottak eljártak a különböző majorokba, hol mindenféle teendőiben segédkeztek neki. Így alkalmuk nyílt az inthali fajtán kívül megismerkedni a pinzgauival

is. A precoce-merino törzsjuhászatban a bárányozást, azok nevelését, osztályozását, jelzését, herélését és nyírását, a magyar mangalicza tenyésztőtelepen a sertéstenyésztés minden mozzanatát és végül az állami baromfitenyésztő telepen a baromfi fajtakat, a mesterséges és természetes költést, a baromfiak nevelését, osztályozását és pároztatását láthatták.

Ezenkívül a hallgatók kezelték az állatkórház betegeit is.

Kezelés alatt állott 302 drb szarvasmarha, 58 ló, 26 sertés és a baromfitelepen számos baromfi.

A belső betegségek közül javarészből az emésztő- és ivarszervek betegségei, a belső megbetegedések közül többnyire erőművi sérülések fordultak elő.

A fertőző betegségek sorából különösen a selejtes szarvasmarhák között gümőkór, a növendék állatok között néhány esetben szerzegő üszök, a választott malacoknál sertésvész és sertésorbáncz volt észlelhető.

Ezenkívül actinomycosis, herpes tousurans és szaruhártyagyulladás is jelentkezett.

A herélés a csikóknál háromféle módszerrel végeztetett és pedig csiptetővel, catgut lekötéssel és az ú. n. emasculatorral; utóbbi úgy a csikóknál, valamint a növendék bikáknál is jól bevált.

Kiheréltetett 17 csikó, 60 bika, 200 bárány és 50 malacz.

Lebélyegeztetett 22 csikó, külemtani méret felvétetett 20 inthali állatról és leírás 14 csikóról.

A tanév második felében a kirándult hallgatók nemcsak az uradalomban voltak a fenti módon elfoglalva, de a vezető állatorvossal a gödöllői járásban állategészségrendészeti kirándulásokon is részt vettek. 26 kirándulás közül 9 esetben vasúti állatszemenél, egy esetben malleinezésnél, egy esetben takonykórirtásnál, egy esetben rühös lovak vizsgálatánál, két esetben veszettség megállapításánál, egy esetben állatvásár-rendőri szemle tartásánál, tíz esetben lépfene-ajtásnál és végül egy esetben lépfenes állat bonczolásánál segédkeztek.

Napi elfoglaltságukat a hallgatók a szokásos módon bevezették naplójukba és ezenkívül jelentést írtak róla a főiskola rektori hivatalának is.

A TANÍTÓ SZEMÉLYZET IRODALMI MŰKÖDÉSE.

Dr. Bugarszky István.

A bróm és aethylalkohol egymásra hatásának sebességéről. Matematikai és Természettudományi Értesítő XIX. kötet, 128—177. lap. 1901.

Dr. Hutyra Ferencz.

Állategészségügyi Évkönyv az 1899. évre XIII. évfolyam. Nagy 8-adr. V. 240 l. Budapest 1900.

Jahresbericht über das Veterinärwesen in Ungarn. XI. Jahrgang. 1899. Nagy 8-adr. IV. 180 l. Budapest 1900.

Kisebb, részben ismertető közlemények a «Köztelek» cz. gazdasági lapban.

Szerkesztette Dr. RÁTZ ISTVÁNNAL a «*Veterinarius*» cz. állatorvosi havi folyóiratot és a «*Közlemények az összehasonlító élet-és kórtan köréből*» cz. folyóiratot; tagja a «*Zeitschrift für Thiermedizin*» cz. folyóirat szerkesztőbizottságának; vezette a «*Köztelek*» cz. gazdasági lap állategészségügyi rovatát; magyarországi referense a «*Jahresbericht über die Leistungen auf dem Gebiete der Veterinär-Medicin*» cz. gyűjtőmunkának.

Dr. Kóssa Gyula.

A szervezetben mesterségesen előidézhető elmeszesedésekről. Veterinarius, XXIV. évf. 2. sz.

Gyógyszerrendelés. Az Állatorvosi Kézi Könyvtár IV. kötete. 115 ábrával és 357 rendelvénnyel. Kis 8-adr. XVI és 379 oldal. Budapest, 1901.

Ueber die im Organismus künstlich erzeugbaren Verkalkungen. Mit 1 Tafel. Ziegler's Beiträge z. pathol. Anatomie, Bd. XXIV. S. 163. (1901.)

Dr. Marek József.

Die Zuchtlähme der Pferde. Zeitschrift für Thiermedizin. IV. Bd. p. 401.

Ugyanaz. Neurologisches Centralblatt. 1900. évf. 24 sz.

A lélekzési zörejek keletkezése és diagnostikai értéke. Veterinarius. 1901. évf. 1—4 sz.

Monostori Károly.

1. *Házi állataink egészségének fenntartásáról* III. kiadás (sajtó alatt).

2. *A lótenyésztés alapvonalai* (sajtó alatt).

Számos kisebb-nagyobb közlemény több gazdasági lapban, köztük az «*Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok*»-ban, melynek állattenyésztési rovatját vezeti. Szerkeszti az «*Állatvédelem*» című állatvédelmi havi folyóiratot, az országos állatvédő egyesület «*Évkönyve*»-t s ez egyesület évenként megjelenő «*Ajándék Könyvecské*»-jét.

Dr. Plósz Béla.

A kryptorchismus operálása. Veterinarius XXIII. évf.

Az emasculator. Veterinarius XXIV. évf.

Bemutatók a M. O. Á. E. szakülésein:

Hólyag-metszés gyógyult esete lóban.

Lovak ondózsínórijainak zúzására használatos újabb eszközök.

Hernia perinealis kutyában.

Dr. Preisz Hugó.

A pestisről különös tekintettel annak bakteriológiájára. Kilencz ábrás fénynyomatú táblával. Budapest, 1900.

Dr. Rátz István.

Két új galandféreg. Veterinarius, XXIII. évf. 525. 1.

Új Distomum-faj. Veterinarius, XXIII. évf. 532. 1.

Új-guineai Cestodák. Állattani közlemények, 1900. 2.

Wurmknötchen am Dünndarme. I—II. Zeitschrift f. Fleisch- u. Milchhyg. X. Jahrg. p. 220.

Drei neue Cestoden aus Neu-Guinea. Centralblatt f. Bakteriologie, XXVIII. k. No. 19. p. 657.

Ueber Distomum saginatum n. sp. Centralblatt f. Bakteriologie, XXVIII. k. No. 14—15. p. 437.

Trois nouveaux Cestodes des Reptiles. Comptes rendus de la Société de Biologie. 1900. p. 980.

Ózek férges tüdőgyulladás. Természet, 1900. XXII. sz.

Myrosporidiák okozta halbetegség. Halászat, 1901. 20. sz.

Kölcsönös szövetkezetek az állatvilágban. Uránia, II. évf. 3. sz. *Veterinarius*, XXIII. évfolyam és *Közlemények az összehasonlító élet- és kórtan köréből.* IV. kötet (dr. HUTYRA FERENCZ-czel) *Állategészség*, IV. évfolyam.

Referense a «*Jahresbericht über die Leistungen auf dem Gebiete der Veterinär-Medicin*» és a «*Jahresbericht über die Fortschritte auf dem Gebiete der Lehre von den pathogenen Mikroorganismen*» című évkönyveknek és állategészségügyi rovatvezetője az «*Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok*»-nak.

Dr. Tangl Ferencz.

Az itatás módjának befolyása a takarmány kihasználására. Kísérletügyi közlemények IV. kötet.

A Ca-, Mg- és P-forgalom növényevő állatokban. M. Tud. Akademia Matematikai és Természettudom. Értesítője. XIX. kötet, 2. f.

Jahresbericht über die Fortschritte auf dem Gebiete der Lehre von den pathogenen Mikroorganismen. XV. k. dr. BAUMGARTEN P. tübingeni egyetemi tanárral együtt.

Dr. Aujeszky Aladár.

Ueber Immunisirung gegen Wut mit normaler Nervensubstanz. Centralblatt f. Bakteriologie, Bd. XXVII. No. 1.

Ueber Immunisirung mit normalen Organteilen. Pester Mediz. Chirurg. Presse. Jahrg. XXXVI. No. 3.

Ujabb ismereteink a váltóláz okairól. Természettud. Közlöny, 368. füzet.

A rovarok terjesztette fertőző betegségekről. Természettudományi Közlöny, 372. füzet.

A Natrium lygosinatum hőcsökkentő és antibakterikus hatásáról. Orvosi Hetilap, XLIV. évf. 33. sz.

Erwiderung auf die Bemerkungen des Herrn Prof Babes über die Beeinflussung der Wut durch normale Nervensubstanz. Centralbl. f. Bakteriologie Bd. XXVIII. No. 6/7.

A poklosságról. Természettudományi Közlöny, 374. füz.

Die antipyretische und antibakterische Wirkung des Natrium lygosinatum. Pest. Med.-Chirurg. Presse. Jahrg. XXXVI. No. 37.
Társzerkesztője volt az «Egészség» című folyóiratnak.

Bajusz Árpád.

Allantis-kloaka házi állatokban. Veterinarius, XXIV. évf. 135. 1.

Atresia ani házi állatokban. Veterinarius, XXIV. évf. 138. 1.

Ernst Nándor.

A lovak idioszinkrasiája a cuprum sulfuricum iránt. Veterinarius, XXIII. évf. 20. sz.

A szénvizsgálat. (5 rajzzal.) Állategészség, V. évf. 3. sz.

Fettick Ottó.

Az állati vizelet redukálóképességének meghatározásáról. Veterinarius, 1900. évf. 32. sz.

Ueber die Bestimmung der Reductionsfähigkeit des thierischen Harnes. Zeitschrift für Thiermedizin. 5. kötet, 1901.

Egészséges állatok, valamint ideges szopornyiczás ebek vizeletének phosphorsav-tartalma. Veterinarius, 1901. évf. 6. sz.

Eudermol (salicylsavas nicotin); új rühellenes szer. Veterinarius, 1901. évf. 10. sz.

Eudermol (salicylsaures Nicotin). Ein neues Mittel gegen Räude. Zeitschrift für Thiermedizin. 5. kötet, 1901.

Rachitises elváltozások. Veterinarius. 1901. évf. 12. sz.

Róth József.

Óriássejtű sarcoma hyalines-elfajulással lóban. Veterinarius, XXIII. évf. 33. 1.

Négy vesedaganat. Veterinarius, XXIV. évf. 121. 1.

Szidon Gyula.

A *Schleich-féle peptonos paszta* alkalmazásának bemutatása a M. O. Á. E. szakülésén.

Zimmermann Ágoston.

A *Credé-féle ezüst-készítményekről*. Veterinarius, XXIII. évf. 24. szám.

Köszvénynek piperazin-kezelésre gyógyult esete. Veterinarius, XXIV. évf. 7. szám.

Ein seltener Fall der Brachycardie. Oesterreichische Monatschrift für Thierheilkunde, XXV. évf. 7. szám.

Die Behandlung der Hundestaupe mit Jodtrichlorid. Oesterreichische Monatschrift für Thierheilkunde, XXVI. évfolyam, 5. és 6. szám.

Számos kisebb, részben ismertető közlemény a «*Köztelek*», «*Állategészség*», «*Állattenyésztési Lapok*» és az «*Oesterreichische Monatschrift für Thierheilkunde*» című lapokban.

Az állatorvosi főiskola hallgatóinak névsora.

(Jelmagyarázat: *g* = okl. gazda; *gy* = okl. gyógyszerész; *k* = közös hadseregbeli, *h* = honvéd katonai hallgató.)

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányadik feléve ?
	vármegye	község		
Abelesz József	<i>Csanád</i>	<i>Makó</i>	1898	I.
Adamis Géza	<i>Nyitra</i>	<i>Szenicz</i>	1898	V. VI.
Adleff Arthur	<i>M.-Torda</i>	<i>Szászrégen</i>	1897	VII.VIII.
Adriány János	<i>Gömör</i>	<i>Dobsina</i>	1899	III. IV.
5 Albert Béla	<i>Hont</i>	<i>Igmánd</i>	1897	VII.VIII.
Alexy Márton	<i>Zemplén</i>	<i>Pelejte</i>	1899	III. IV.
Altmann Aladár	<i>Baranya</i>	<i>Pécs</i>	1899	III. IV.
Altstädter Elemér	<i>Veszprém</i>	<i>Veszprém</i>	1899	III. IV.
Antalfy Jenő	<i>Bihar</i>	<i>Cséffa</i>	1898	V. VI.
10 Babik József	<i>Pest</i>	<i>Abony</i>	1897	VII.VIII.
Bakcsi Ferencz <i>h.</i>	<i>Háromszék</i>	<i>Szepest-Martonos</i>	1900	I. II.
Balás Károly	<i>Gömör</i>	<i>Dobsina</i>	1896	V. VI.
Balla Béla	<i>Pest</i>	<i>N.-Kőrös</i>	1897	VII.VIII.
Balla Kálmán	<i>Pest</i>	<i>N.-Kőrös</i>	1900	I. II.
15 Banet Arthur	<i>Pest</i>	<i>Vadkert</i>	1899	III. IV.
Bartos István	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	III. IV.
Bass Rezső	<i>Vas</i>	<i>Sárvár</i>	1900	I. II.
Bauer Zsigmond	<i>Pest</i>	<i>Ujpest</i>	1899	III. IV.
Bebják Sándor	<i>Nyitra</i>	<i>Chinorán</i>	1899	I. II.
20 Beck Jenő	<i>Békés</i>	<i>Békés</i>	1896	VII.VIII.
Becker Pál	<i>Sopron</i>	<i>Alsó-László</i>	1900	I. II.
Beer Vilmos	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Topolya</i>	1898	V. VI.
Berényi Tivadar	<i>Veszprém</i>	<i>Berhida</i>	1896	VII.VIII.
Berger Ignác	<i>Bereg</i>	<i>Munkács</i>	1900	I. II.
25 Bergler Pál	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1897	V. VI.
Bergsmann Gyula	<i>Szepes</i>	<i>Késmárk</i>	1899	I. II.
Berkovics Lajos	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1897	VII.VIII.
Besskó József	<i>Pozsony</i>	<i>N.-Szombat</i>	1897	VII.VIII.
Bezdek Kálmán	<i>Pest</i>	<i>Vác</i>	1897	III. IV.
30 Bétsch Jakab <i>g.</i>	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Ó-Verbász</i>	1899	III. IV.
Biró Jenő	<i>Zemplén</i>	<i>Varannó</i>	1900	I. II.
Blazsek Gyula	<i>N.-Küküllő</i>	<i>Szászkeresztur</i>	1899	I. II.
Blum Móricz	<i>Baranya</i>	<i>Pécs</i>	1898	V. VI.
Boda János	<i>Fejér</i>	<i>Sárkeresztur</i>	1899	III. IV.
35 Bólics Ernő	<i>Somogy</i>	<i>Kaposvár</i>	1897	VII.VIII.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányok hányadik féléve?
	vármegye	község		
Borgos Vilmos	Gömör	Uhorna	1898	V. VI.
Bornstein Andor	Heves	Miskolcz	1899	II.
Boros (Biedermann) A.	Szabolcs	Nyíregyháza	1899	I. II.
Braun Ármin k.	Pest	Budapest	1900	I. II.
40 Braun Ignác	Baranya	Pécs	1899	III. IV.
Braun József	Gömör	Váralja	1900	I. II.
Breuer Fülöp	Szolnok	J.-Kara-Jenő	1898	II.
Bruck Mór	Pozsony	N.-Szombal	1896	V. VI.
Brüll Adolf	Zala	A.-Lendva	1898	V. VI.
45 Brünner Jenő	Veszprém	Nosztop	1897	V. VI.
Bruoth István	Zólyom	Besztercebánya	1900	I. II.
Buczala Pál	Nyitra	Szabolcs	1901	I.
Czvetkovic Dragoszlav	Szerbia	Kragujevác	1899	I. II.
Darvas Bertalan	Zemplén	Tisza-Lucz	1899	IV
50 Deák Sándor	Máramaros	Huszt	1899	III. IV.
Dettre István	Csongrád	Szeged	1897	VII. VIII.
Deutsch Arpád	Győr	Győr	1898	V. VI.
Diamant Mór	Pest	Gödöllő	1899	III. IV.
Diamant Rezső	Pozsony	Vág-Szerdahely	1897	VII. VIII.
55 Dózsa (Deutsch) Henrik	Győr	Győrsziget	1890	VI.
Dráveczky Elemér	Ung	Ungvár	1899	III. IV.
Dróth Miksa	Borsod	Miskolcz	1899	III. IV.
Duszik Bertalan	Borsod	Szendrő	1899	III. IV.
Dworschak Károly k.	Pozsony	Pozsony	1900	I. II.
60 Egerházy Balázs	M.-Torda	M.-Bánd	1898	V.
Eisler Jakab	Nyitra	Soponya	1899	III. IV.
Eisler Manó	Tolna	Szegárd	1896	VII. VIII.
Eisner Ödön	Tolna	Gyöng	1898	I. II.
Engelhardt Dezső gy.	Hont	Ipolyság	1898	V.
65 Enyedy Dezső	M.-Torda	Erdő-Szt. György	1898	I.
Erdős (Löwy) Dezső	Zala	Kővágó Órs	1896	VII. VIII.
Erdős László	Ung	Ungvár	1897	VII. VIII.
Fabriczy Emil	Szepes	Krompach	1899	III. IV.
Faller Lajos	Pest	Budapest	1898	III. IV.
70 Farkas Béla	Csongrád	Csongrád	1898	III. IV.
Fenyő Sándor	B.-Bodrog	Mélykút	1899	I. II.
Fertyáli János	Nyitra	Rippény	1897	VII. VIII.
Feuermann Lajos	Pest	Kecskemét	1897	III. IV.
Fischer Ede	Pest	Budapest	1898	III. IV.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányait hányadik félévé?
	vármegye	község		
75 Fischer Izidor	<i>Győr</i>	<i>Győrsziget</i>	1899	III. IV.
Fischer József	<i>Hajdú</i>	<i>Debreczen</i>	1900	I. II.
Fischer Mór	<i>Sopron</i>	<i>Sopron</i>	1896	VII. VIII.
Fitzek József	<i>Bars</i>	<i>N.-Ugrócz</i>	1897	VII. VIII.
Flegmann Izidor	<i>Szepes</i>	<i>Gölniczbánya</i>	1899	I. II.
80 Fleischer Izidor	<i>Pest</i>	<i>Vadkert</i>	1900	I. II.
Flesch Simon	<i>Abauj-Torna</i>	<i>Aszaló</i>	1899	III. IV.
Földes Géza	<i>Fejér</i>	<i>M.-Almás</i>	1899	III. IV.
Francz Jakab k.	<i>Heves</i>	<i>Kompolt</i>	1898	V. VI.
Frank Dávid	<i>Borsod</i>	<i>M.-Csáth</i>	1899	III. IV.
85 Frank Gyula	<i>Zemplén</i>	<i>Homonna</i>	1899	III. IV.
Frater Aladár	<i>Nógrád</i>	<i>Losonc</i>	1898	I. II.
Frisch Viktor	<i>Nógrád</i>	<i>B.-Gyarmat</i>	1898	I. II.
Frischmann Majer	<i>Kolozs</i>	<i>Kolozsvár</i>	1898	III. IV.
Fuchs Gyula g.	<i>Heves</i>	<i>Horth</i>	1898	III. IV.
90 Fürst Zsigmond	<i>Nyitra</i>	<i>Vágújhely</i>	1897	IV.
Galavics Ferencz	<i>Sopron</i>	<i>Lövő</i>	1898	III. IV.
Garai József	<i>Arad</i>	<i>Arad</i>	1899	III. IV.
Gellmann Károly	<i>Borsód</i>	<i>Alsó-Zsolca</i>	1900	I. II.
Gergely Bertalan h.	<i>Pest</i>	<i>N.-Abony</i>	1898	V. VI.
95 Gerő (Goldstein) Árpád	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1898	III. IV.
Glatter Vilmos	<i>Gömör</i>	<i>Rozsnyó</i>	1898	III. IV.
Goldner Ferencz	<i>Trencsén</i>	<i>Dezser</i>	1897	V. VI.
Görögh Péter	<i>Hajdú</i>	<i>II.-Dorog</i>	1898	V.
Gottlieb Antal	<i>Gömör</i>	<i>Nyistya</i>	1897	V. VI.
100 Graf Miksa	<i>Zala</i>	<i>Z.-Merenye</i>	1900	I. II.
Grätz Ottó g.	<i>Kolozs</i>	<i>Kolozsvár</i>	1899	III. IV.
Greschik Géza	<i>Szepes</i>	<i>Igló</i>	1898	III. IV.
Grexa Mihály	<i>Békés</i>	<i>Szarvas</i>	1896	VII. VIII.
Gróf Jenő	<i>Szolnok</i>	<i>Tisza-Beő</i>	1898	III. IV.
105 Gröss Vilmos	<i>Pest</i>	<i>Laczháza</i>	1900	I.
Grósz Ármin	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1898	III. IV.
Grósz Farkas	<i>Bereg</i>	<i>Beregszász</i>	1898	III.
Grósz Géza	<i>Trencsén</i>	<i>Brodek</i>	1898	III. IV.
Grósz Ignác	<i>Veszprém</i>	<i>Fokszabadi</i>	1898	III. IV.
110 Groszman Jakab	<i>Heves</i>	<i>Gy.-Tarján</i>	1898	III. IV.
Grünbaum Simon	<i>Heves</i>	<i>Gyöngyös</i>	1898	III. IV.
Grünfeld Zsigmond	<i>Nyitra</i>	<i>Szenicz</i>	1896	VII. VIII.
Grünwald Sándor	<i>Békés</i>	<i>Békés</i>	1895	III.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányok hányadik féléve ?
	vármegye	község		
Gulyás János	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1896	V. VI.
115 Haagh Endre	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Hódságh</i>	1896	VII.VIII.
Hadházy Jenő	<i>K.-Küküllő</i>	<i>Deésfalva</i>	1897	VII.VIII.
Hajas Ernő	<i>Sopron</i>	<i>Alsó-Bük</i>	1899	III. IV.
Hajnal Ferencz	<i>Szolnok</i>	<i>Jász-Kis-Ér</i>	1900	I. II.
Halász Ármin	<i>Baranya</i>	<i>Mohács</i>	1899	III. IV.
120 Halász Gyula	<i>Tolna</i>	<i>Szegárd</i>	1898	V. VI.
Halász Sándor	<i>Komárom</i>	<i>Tata</i>	1899	III. IV.
Hauser Jenő	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1900	I. II.
Hausbrunner Ernő	<i>Zala</i>	<i>Kövágó-Órs</i>	1900	I. II.
Hauser Emil	<i>Svájcz</i>	<i>Zürich</i>	1899	I. II.
125 Harec János	<i>Csongrád</i>	<i>Szeged</i>	1898	V. VI.
Hauzer Pál	<i>Fejér</i>	<i>D.-Pentele</i>	1893	III. IV.
Haydl Ágoston	<i>N.-Küküllő</i>	<i>Szt.-Ágotha</i>	1899	III. IV.
Heckmüller József k.	<i>Temes</i>	<i>Hidegkút</i>	1900	I. II.
Heksch Ödön	<i>T.-Aranyos</i>	<i>Gerend</i>	1899	III. IV.
130 Herskovics Ignác	<i>Zemplén</i>	<i>Topolovka</i>	1899	I. II.
Herzog Alajos	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	I. II.
Hexner Adolf	<i>Árva</i>	<i>Oszada</i>	1900	I. II.
Hirschl Jenő	<i>Heves</i>	<i>Gyöngyös</i>	1899	I. II.
Hlavacsek Ottokár	<i>Szepes</i>	<i>Lócse</i>	1896	V.
135 Hoffmann Károly	<i>Sopron</i>	<i>Locsmánd</i>	1900	I. II.
Holczer Lajos	<i>Szolnok</i>	<i>Karczag</i>	1896	VII.VIII.
Holländer Mór	<i>Pozsony</i>	<i>N.-Szombat</i>	1897	VII.VIII.
Hollerbach János	<i>Torontál</i>	<i>Zsombolya</i>	1896	VII.VIII.
Horák Endre	<i>Pest</i>	<i>Dunapataj</i>	1897	VII.VIII.
140 Horák Ottó	<i>Zemplén</i>	<i>Krasznabrod</i>	1899	III. IV.
Horváth Gyula	<i>Zala</i>	<i>Alibánya</i>	1900	I. II.
Horváth Horác	<i>Nógrád</i>	<i>B.-Gyarmat</i>	1896	III. IV.
Horváth Iván	<i>Arad</i>	<i>Sikló</i>	1899	I. II.
Horváth József	<i>Szolnok</i>	<i>Mezőtúr</i>	1897	VII.VIII.
145 Hovanyovszky József	<i>Fejér</i>	<i>Dunaföldvár</i>	1897	V. VI.
Hubert Károly	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Szabadka</i>	1897	VII.VIII.
Hussek Flórián	<i>Sz.-Doboka</i>	<i>Deés</i>	1896	V. VI.
Jakobovics Izidor	<i>Zemplén</i>	<i>Homonna</i>	1898	V. VI.
Junger Béla	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	III. IV.
150 Kálmán József	<i>Veszprém</i>	<i>Külső-Vath</i>	1898	V. VI.
Kämpfner Ede	<i>Bars</i>	<i>Léva</i>	1899	III. IV.
Kapitány Márton	<i>Pest</i>	<i>Szent István</i>	1896	III. IV.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányok hányadik félévé?
	vármegye	község		
Kardos Ferencz <i>g.</i> ...	<i>Békés</i>	<i>Szeghalom</i>	1900	I. II.
Kaufmann Aladár ...	<i>Ung</i>	<i>Téglás</i>	1899	III. IV.
155 Kaufmann Jenő ...	<i>Ung</i>	<i>Téglás</i>	1899	III. IV.
Kelemen Mór ...	<i>Nyitra</i>	<i>Satghó</i>	1899	III. IV.
Kelsch Péter ...	<i>Torontál</i>	<i>Nagy-Ősz</i>	1897	VII. VIII.
Kemény Ede ...	<i>Trencsén</i>	<i>Krassó</i>	1900	I. II.
Kemény Gábor ...	<i>Nógrád</i>	<i>Salgó-Tarján</i>	1897	VII. VIII.
160 Kemény H. Ármin ...	<i>Nógrád</i>	<i>Szirák</i>	1896	VII. VIII.
Kemény (Krausz) Károly	<i>Zala</i>	<i>Csabrendek</i>	1898	V.
Kern Aladár <i>k.</i> ...	<i>Fejér</i>	<i>Csabdi</i>	1900	I. II.
Keszthelyi Sándor ...	<i>Szatmár</i>	<i>Mátészalka</i>	1901	I.
Kis Andor ...	<i>Szatmár</i>	<i>Kis-Namány</i>	1899	III. IV.
165 Kiss Árpád ...	<i>Temes</i>	<i>Temesvár</i>	1900	I. II.
Kiss Ferencz ...	<i>Szolnok</i>	<i>Jász-Dósa</i>	1898	V. VI.
Kiss Nándor ...	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Ujvidék</i>	1901	I.
Kiszely Miklós ...	<i>Gömör</i>	<i>Dobsina</i>	1898	V. VI.
Klein Ábrahám ...	<i>Ung</i>	<i>Csap</i>	1899	I. II.
170 Klein Áron ...	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Csantavér</i>	1898	V. VI.
Klein Károly ...	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1896	VII. VIII.
Klein Móricz ...	<i>Szatmár</i>	<i>Szatmár</i>	1899	III. IV.
Klein Sándor ...	<i>Liptó</i>	<i>Vársecz</i>	1898	I. II.
Klinczkó Ladomér ...	<i>Gömör</i>	<i>Ratkó</i>	1899	III. IV.
175 Knezevič Nikola ...	<i>Zágráb</i>	<i>Mečencani</i>	1900	I. II.
Kohn Sándor ...	<i>Komárom</i>	<i>Bogya</i>	1899	III. IV.
Kökényessy Gyula ...	<i>Csanád</i>	<i>Makó</i>	1897	V. VI.
Kolisch Sándor ...	<i>Pozsony</i>	<i>Galántha</i>	1897	VII. VIII.
Kolonits Béla ...	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Szabadka</i>	1896	VII. VIII.
180 Kőnig Endre ...	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Parabuty</i>	1898	III. IV.
Koppányi Imre ...	<i>Vas</i>	<i>K.-Somlyó</i>	1898	V. VI.
Kovarik Ferencz ...	<i>Sopron</i>	<i>Sopron</i>	1900	I.
Kozma László ...	<i>Pest</i>	<i>Bugyi</i>	1899	III. IV.
Krausz Lipót ...	<i>Vas</i>	<i>Ujlak</i>	1899	III. IV.
185 Kremsier Mihály ...	<i>Somogy</i>	<i>Nemes-Vid</i>	1898	V. VI.
Kund Gusztáv ...	<i>Vas</i>	<i>V.-Szalonok</i>	1899	III. IV.
Kustos Jenő ...	<i>Zala</i>	<i>Csabrendek</i>	1899	III. IV.
Lacza József ...	<i>Győr</i>	<i>Győr</i>	1894	VII.
Laki Ágoston ...	<i>Moson</i>	<i>L.-Szt.-Miklós</i>	1899	III. IV.
190 Landesmann Miksa ...	<i>Bars</i>	<i>Léva</i>	1899	I. II.
Ländler József ...	<i>Veszprém</i>	<i>N.-Dém</i>	1898	V. VI.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányok hányadik félévé?
	vármegye	község		
Ländler Kálmán	Vas	Kis-Czell	1899	III. IV.
Lang Vilmos	Trencsén	V.-Besztercze	1898	V. VI.
Laskay Mihály	Bereg	Munkács	1900	I. II.
195 László Ambrus <i>gy.</i>	Ung	N.-Geöcz	1899	III. IV.
Lévai (Fonfeder) Károly	Bars	Léva	1898	V. VI.
Liker Mátyás	Békés	B.-Csaba	1895	VII. VIII.
Lindt Gyula	Pest	Budapest	1899	III. IV.
Loósz Vilmos	Temes	Versecz	1898	I. II.
200 Losonczy József	Háromszék	S.-Szt.-György	1897	V. VI.
Löwenbein Samu	Trencsén	Trencsén	1899	III. IV.
Löwinger Árpád	Komárom	Tata	1898	VI.
Löwy Jakab	Temes	Versecz	1898	III. IV.
Löwy Simon	B.-Bodrog	Ujvidék	1900	I.
205 Lukács (Löwenbein) A.	Pest	Budapest	1898	V. VI.
Machik Gyula	Pest	Budapest	1895	III. IV.
Magner Izidor	Pozsony	Diószeg	1898	III. IV.
Magyar Kálmán	Borsod	Miskolcz	1897	II.
Majhofer István	Horvátország	H.-Jaska	1900	IV.
210 Marek Ede	Pozsony	Pozsony	1899	III. IV.
Markbreit Ármin	Pest	Aszód	1898	III. IV.
Markovics Lajos <i>g.</i>	Szatmár	Apa	1898	V.
Mártoncsik József <i>g.</i>	Abauj	Kassa	1899	III. IV.
Mayer Ernő	Nyitra	Privigyé	1900	III. IV.
215 Mayer József <i>g.</i>	K.-Szörény	Steierlak	1900	I. II.
Mecséry Gyula	Békés	Orosháza	1895	V. VI.
Mérő István	B.-Bodrog	Zombor	1898	V. VI.
Miljkovič Vladiszlav	Szerbia	Bivolje	1899	I. II.
Moldován Viktor	K.-Küküllő	Völcz	1897	VII. VIII.
220 Molnár Aladár	Pest	Budapest	1898	V. VI.
Molnár Béla	Nógrád	Heréd	1899	III. IV.
Morres János	Brassó	Prázsmér	1899	I. II.
Moskovics Mór	Zemplén	T.-Polyánka	1900	I. II.
Mudrinszky István <i>h.</i>	B.-Bodrog	B.-Szt.-Tamás	1899	III. IV.
225 Müller Mihály	Pest	Budapest	1897	V. VI.
Nagy Gyula <i>k.</i>	Fejér	Pákozd	1898	V. VI.
Nasch Miksa	Pozsony	Zohor	1898	V. VI.
Nemes Mihály	K.-Küküllő	K.-Szt.-Márton	1898	V. VI.
Németh János <i>h.</i>	Sopron	Szóváth	1900	I. II.
230 Német Ödön	Hont	Ipolyság	1900	I. II.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányok hányadik féléve?
	vármegye	község		
Neumann Ignác	<i>Nyitra</i>	<i>Szakolcza</i>	1901	I.
Nikolić Milos	<i>Szerbia</i>	<i>Kragujevac</i>	1899	I. II.
Oceán Oktávián	<i>Kr.-Szörény</i>	<i>Kis-Tikvány</i>	1899	III. IV.
Ognyanov Milán	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Szabadka</i>	1900	I.
235 Ornstein Lipót	<i>Fogaras</i>	<i>Felső Vist</i>	1900	I. II.
Pákozdy Zsigmond	<i>Pozsony</i>	<i>Deáki</i>	1899	III. IV.
Papp Zoltán	<i>Pest</i>	<i>Újpest</i>	1896	VII. VIII.
Parák Győző	<i>Pozsony</i>	<i>N.-Lénárd</i>	1899	III. IV.
Pauer Ferencz	<i>Fejér</i>	<i>Székesfehérvár</i>	1898	V. VI.
240 Pavlović Vojislav	<i>Szerbia</i>	<i>Roboj</i>	1899	I. II.
Peltzmann Adolf	<i>Somogy</i>	<i>S.-Tarnócza</i>	1899	III. IV.
Perényi László	<i>Csongrád</i>	<i>Szeged</i>	1899	I. II.
Petri János	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Új-Sóove</i>	1899	III. IV.
Petrics Gusztáv	<i>Csik</i>	<i>Cs. Szárfalva</i>	1900	I.
245 Petrikovics Emil	<i>Zólyom</i>	<i>Z.-Radvány</i>	1899	III. IV.
Piller György	<i>Fejér</i>	<i>D.-Adony</i>	1897	VII. VIII.
Politzer Lajos	<i>M.-Torda</i>	<i>M.-Vásárhely</i>	1897	V. VI.
Popovics Dávid	<i>Kr.-Szörény</i>	<i>Jeselnicza</i>	1897	VII. VIII.
Puskás Ferencz	<i>Somogy</i>	<i>Mozsgó</i>	1897	VII. VIII.
250 Puskás József	<i>Csik</i>	<i>Gy.-Szárhegy</i>	1897	VII. VIII.
Rábely Béla k.	<i>Gömör</i>	<i>Rimaszombat</i>	1897	VII. VIII.
Rác Miklós	<i>Szolnok</i>	<i>Turkeve</i>	1897	V. VI.
Rády Béla g.	<i>Ung</i>	<i>Ungvár</i>	1899	III. IV.
Radojković Boriszlav	<i>Szerbia</i>	<i>Szmeredovo</i>	1899	I. II.
255 Raitsits Emil	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	I. II.
Raphael Oszkár	<i>Temes</i>	<i>Versecz</i>	1897	VII. VIII.
Reich Miksa	<i>Fejér</i>	<i>Moór</i>	1899	I. II.
Reichmann Zsigmond k.	<i>Békés</i>	<i>Mezőberény</i>	1899	III. IV.
Reif Izidor	<i>Bars</i>	<i>Léva</i>	1899	III. IV.
260 Reinitz Izrael h.	<i>Hajdú</i>	<i>H.-Bösörmény</i>	1893	III. IV.
Reisinger Béla	<i>Vas</i>	<i>Jánosháza</i>	1897	V. VI.
Reisinger Mór	<i>Vas</i>	<i>Jánosháza</i>	1898	V. VI.
Reiszmann S. Frigyes	<i>Pest</i>	<i>Vác</i>	1901	I.
Reitzer Lipót	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	III. IV.
265 Rend Tihamér	<i>Kolozs</i>	<i>Kolozsvár</i>	1898	V. VI.
Renner Ferencz	<i>Esztergom</i>	<i>Ebed</i>	1897	V. VI.
Renner Róbert	<i>Esztergom</i>	<i>Esztergom</i>	1901	I.
Reusz János k.	<i>Pozsony</i>	<i>Sik-Abony</i>	1898	V. VI.
Révész Mózes	<i>Bars</i>	<i>Garan-Lök</i>	1899	III. IV.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányok hanyadik féléve?
	vármegye	község		
270 Révész Náchem	<i>Bereg</i>	<i>Beregszász</i>	1900	I. II.
Richter Imre	<i>Komárom</i>	<i>Tata</i>	1899	III. IV.
Riesz Antal	<i>Torontál</i>	<i>N.-Szt.-Miklós</i>	1899	III. IV.
Ringelhán János	<i>Ung</i>	<i>Ungvár</i>	1898	V. VI.
Ringer Dezső	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1900	I. II.
275 Rimég Béla	<i>Trencsén</i>	<i>Herencsvölgy</i>	1900	I.
Rohoska Arpád	<i>Pest</i>	<i>Majsa</i>	1899	I.
Rónai Ákos	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1900	I.
Rosenbaum József	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Ada</i>	1898	V. VI.
Rosenberg Arthúr	<i>Nyitra</i>	<i>Vágújhely</i>	1899	III. IV.
280 Rosenberg Fülöp	<i>Komárom</i>	<i>Perbete</i>	1901	I.
Róth Ignác	<i>Nyitra</i>	<i>Tarnóc</i>	1897	V. VI.
Rothman Berkó	<i>Sáros</i>	<i>Bártfa</i>	1900	I.
Rozenzweig Henrik	<i>Bars</i>	<i>Verébely</i>	1901	I.
Rózsa Gyula	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Mélykút</i>	1899	I. II.
285 Rulf Géza	<i>A.-Ausztria</i>	<i>Weyerberg</i>	1899	III. IV.
Rumpf Jakab	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Új-Verbász</i>	1897	VII. VIII.
Rusz Afrim	<i>B.-Naszód</i>	<i>Romuli</i>	1900	I.
Ruttkay Matusovics Jenő	<i>Turóc</i>	<i>Rutka</i>	1896	VII. VIII.
Rziha Károly	<i>Torontál</i>	<i>Zombolya</i>	1897	VII. VIII.
290 Salczer Dávid	<i>Pozsony</i>	<i>Szered</i>	1897	VII. VIII.
Salczer Pál k.	<i>Moson</i>	<i>Miklósfalva</i>	1897	VII. VIII.
Sauer Oszkár	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Cservenka</i>	1899	III. IV.
Schefranek József	<i>Nyitra</i>	<i>Szokolca</i>	1899	I. II.
Schlesinger Ármin	<i>Trencsén</i>	<i>Turzófalva</i>	1899	III. IV.
295 Schlesinger Béla	<i>Veszprém</i>	<i>Pápa</i>	1898	III. IV.
Schlesinger Izidor	<i>Nyitra</i>	<i>Pöstyén</i>	1896	V. VI.
Schlesinger Siegfried	<i>Bars</i>	<i>Léva</i>	1899	I. II.
Schmidt Gáspár	<i>Torontál</i>	<i>Lovrin</i>	1897	VIII.
Schmidt Mihály	<i>N.-Küküllő</i>	<i>Medgyes</i>	1898	V. VI.
300 Schön Simon	<i>Pozsony</i>	<i>Taksony</i>	1898	V. VI.
Schönfeld Ferencz	<i>Szolnok</i>	<i>Jászberény</i>	1898	III. IV.
Schönfeld Miksa	<i>Pozsony</i>	<i>Ceszte</i>	1896	VII. VIII.
Schreier Sándor	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Szabadka</i>	1895	VII. VIII.
Schrecker Jakab g.	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1901	I.
305 Schütz Géza	<i>Torontál</i>	<i>Zombolya</i>	1897	V. VI.
Schwarz Emanuel	<i>Ung</i>	<i>Bező</i>	1898	III. IV.
Schwarz Gyula	<i>Veszprém</i>	<i>Siófok</i>	1900	II.
Schwarz Ignác	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Szabadka</i>	1898	IV.

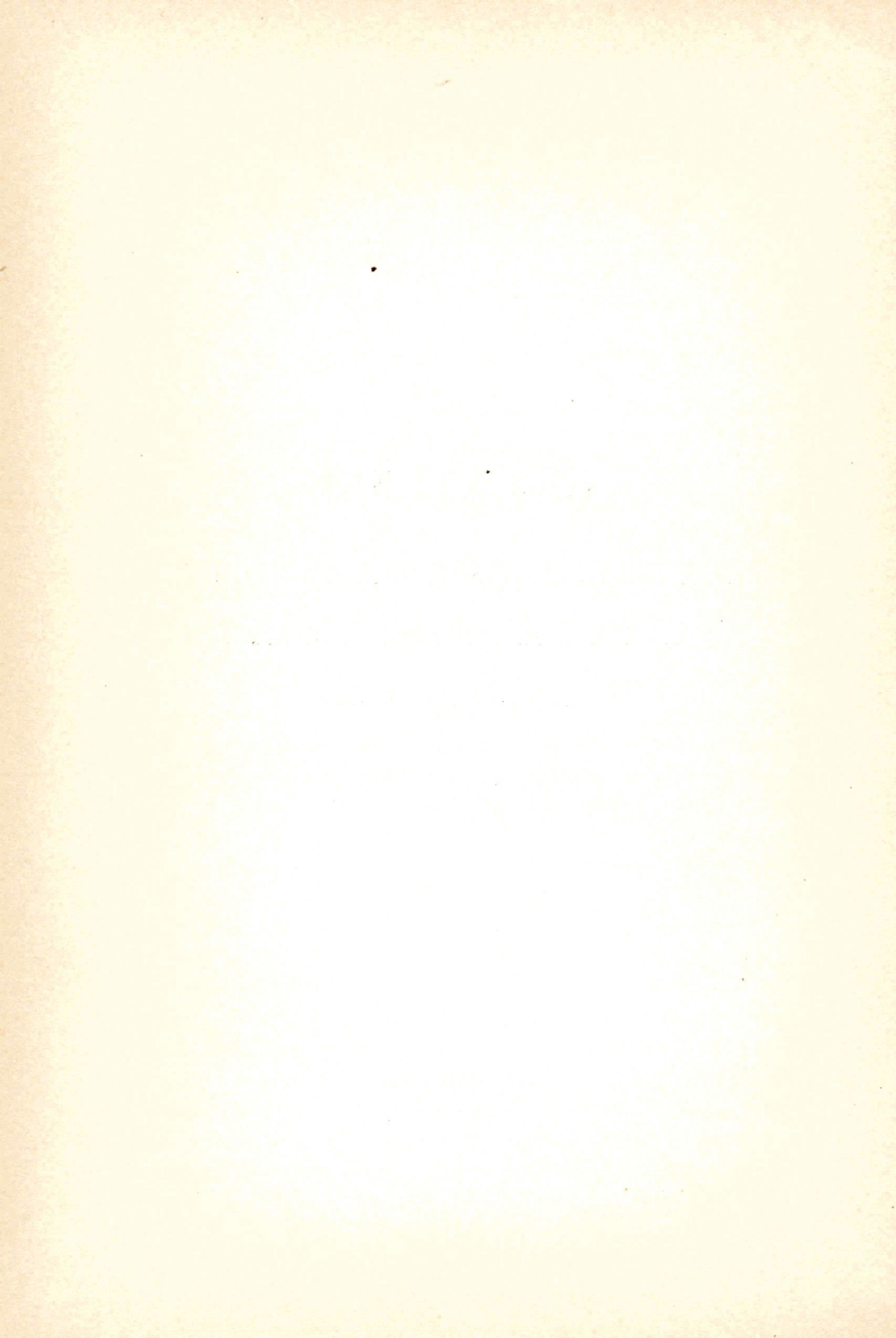
A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmány hányadik féléve?
	vármegye	község		
Schwarcz Jenő	<i>Kr.-Szörény</i>	<i>Báziás</i>	1900	III. IV.
310 Schwarcz József	<i>Ung</i>	<i>Ungvár</i>	1897	III. IV.
Schwarcz Lipót	<i>Szerém</i>	<i>Vukovár</i>	1890	IV.
Schwarcz Miksa	<i>Nógrád</i>	<i>B.-Gyarmat</i>	1898	III. IV.
Schwarcz Samu	<i>Hont</i>	<i>Egeg</i>	1900	I.
Sebők Károly	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Szabadka</i>	1897	V. VI.
315 Sefer Vilmos	<i>Abauj-Torna</i>	<i>Kákó</i>	1898	III. IV.
Ségner Lipót	<i>Pest</i>	<i>Kecskemét</i>	1896	VII. VIII.
Simon Géza <i>k.</i>	<i>Zala</i>	<i>Czup</i>	1899	III. IV.
Singer Samu	<i>Vas</i>	<i>Viszák</i>	1899	I. II.
Spang Rudolf	<i>Zemplén</i>	<i>S.-A.-Ujhely</i>	1898	III. IV.
320 Spieler Ferencz	<i>Heves</i>	<i>Eger</i>	1897	II.
Spitzer Károly	<i>Nyitra</i>	<i>Nyitra</i>	1898	III. IV.
Spitzer Márk	<i>Győr</i>	<i>Révfülu</i>	1897	III. IV.
Solymossy István	<i>Udvarhely</i>	<i>Sz.-Udvarhely</i>	1898	III. IV.
Steiner Ármin	<i>Hont</i>	<i>Berzencze</i>	1899	III. IV.
325 Steiner Géza	<i>Esztergom</i>	<i>Párkány</i>	1899	III. IV.
Steiner Jakab	<i>Nyitra</i>	<i>Privigye</i>	1899	III. IV.
Steiner József	<i>Bars</i>	<i>Léva</i>	1896	V. VI.
Steiner Miksa	<i>Nógrád</i>	<i>Nagy-Szécsény</i>	1900	I. II.
Stern Miksa	<i>Zala</i>	<i>Kövágó-Órs</i>	1900	I. II.
330 Stillfried Mihály	<i>B.-Naszód</i>	<i>Besztercze</i>	1898	III. IV.
Stranzky János <i>k.</i>	<i>Vas</i>	<i>Bogáth</i>	1899	III. IV.
Strasznof Samu <i>h.</i>	<i>Sz.-Doboka</i>	<i>Deés</i>	1898	VII. VIII.
Strausz Árpád	<i>Pest</i>	<i>Ujpest</i>	1896	VII. VIII.
Szabó Alajos	<i>Tořontál</i>	<i>N.-Becskerek</i>	1897	V. VI.
335 Szabó János	<i>Tolna</i>	<i>Szegzárd</i>	1898	I. II.
Szabados Benjamin	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Szabadka</i>	1897	VII. VIII.
Szakáll Sándor	<i>Szatmár</i>	<i>Csomaköz</i>	1899	III. IV.
Szalai Samu	<i>Arad</i>	<i>Világos</i>	1898	V. VI.
Szalay József	<i>Moson</i>	<i>Magyar-Óvár</i>	1892	VIII.
340 Szalay Lóránd	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1898	V. VI.
Szász Alfréd	<i>Baranya</i>	<i>Pécs</i>	1899	III. IV.
Székány László	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1898	II.
Székely József	<i>Pest</i>	<i>N.-Kőrös</i>	1896	VII. VIII.
Székely Károly	<i>Szatmár</i>	<i>Szatmár</i>	1900	I.
345 Székely László	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1898	I. II.
Székely László	<i>Pest</i>	<i>N.-Kőrös</i>	1898	III. IV.
Szende Károly	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1900	I. II.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányhanyagok hányadik feléve?
	vármegye	község		
Szigeti Sándor	<i>Temes</i>	<i>Temesvár</i>	1898	V. VI.
Szilágyi Géza g.	<i>Háromszék</i>	<i>Kilyén</i>	1899	II.
350 Szilágyi György	<i>Háromszék</i>	<i>Kilyén</i>	1898	V. VI.
Szilágyi (Schwarz) S.	<i>Heves</i>	<i>Pély</i>	1898	V. VI.
Szilvássy János	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Bajsa</i>	1898	V. VI.
Szkuhra József	<i>Túróc</i>	<i>Neczpál</i>	1897	VII.VIII.
Szuru Sándor	<i>Kr.-Szörény</i>	<i>Bukosnicza</i>	1899	III. IV.
355 Szűcs Imre	<i>Zala</i>	<i>Z.-Szt-Grót</i>	1900	I. II.
Szűcs Sándor	<i>Szolnok</i>	<i>Mezőtúr</i>	1897	VII.VIII.
Takács Gyula	<i>Ung</i>	<i>T.-Bisztra</i>	1898	I. II.
Takács László	<i>Nyitra</i>	<i>Farkasd</i>	1898	III. IV.
Telhel Ferencz	<i>Fejér</i>	<i>Székesfehérvár</i>	1898	IV.
360 Teltsch Majer	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Baja</i>	1898	V. VI.
Thanhoffer Pál g.	<i>Szatmár</i>	<i>N.-Károly</i>	1898	V.
Thoroczky István	<i>Ugocea</i>	<i>N.-Szöllös</i>	1899	III.
Tihanyi Vilmos	<i>Sopron</i>	<i>Szt.-György</i>	1897	VII.VIII.
Tirbu György	<i>Bihar</i>	<i>F.-Bátor</i>	1897	VII.VIII.
365 Toborffy Béla	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	I. II.
Tóry Pál	<i>Vas</i>	<i>Kis-Czell</i>	1897	VII.VIII.
Tóth Kálmán	<i>Tolna</i>	<i>Külfürged</i>	1898	III. IV.
Trattner Kálmán	<i>Gömör</i>	<i>Dobsina</i>	1897	VII.VIII.
Traubermann Aladár	<i>Somogy</i>	<i>Csurgó</i>	1899	II.
370 Ujfalussy István	<i>Bars</i>	<i>Léva</i>	1899	I. II.
Vadász Dezső	<i>Temes</i>	<i>Galtaja</i>	1899	III. IV.
Vagács Lipót	<i>Nyitra</i>	<i>Ó-Tura</i>	1899	III. IV.
Vajda (Weisz) Jenő	<i>Békés</i>	<i>B.-Csaba</i>	1897	V. VI.
Vámos (Mautner) Jenő	<i>Veszprém</i>	<i>Devecser</i>	1899	III. IV.
375 Vámos Jenő	<i>Borsod</i>	<i>Miskolcz</i>	1898	V. VI.
Várnai Vilmos	<i>Pest</i>	<i>Ujpest</i>	1899	III. IV.
Verbőczy István	<i>Somogy</i>	<i>Szigetvár</i>	1899	III. IV.
Vindisch Mihály	<i>Fejér</i>	<i>Bicske</i>	1896	VII.VIII.
Vogel Jakab	<i>Tolna</i>	<i>Hőgyész</i>	1899	III. IV.
380 Vostyár János	<i>Békés</i>	<i>Szarvas</i>	1898	III. IV.
Wachsmann Miksa	<i>Sáros</i>	<i>Lemes</i>	1900	II.
Wagner Sándor	<i>Túróc</i>	<i>Zsivóváralja</i>	1900	I. II.
Wahrman Sándor	<i>Bihar</i>	<i>Nagyvárad</i>	1894	III. IV.
Weber Jakab	<i>B.-Bodrog</i>	<i>Torzsa</i>	1899	I. II.
385 Weil Fülöp	<i>Trencsén</i>	<i>Trencsén</i>	1900	I. II.
Weinstingl Samu	<i>Sopron</i>	<i>Szil</i>	1896	VII.VIII.

A hallgató neve	Illetősége		A beiktatás éve	A tanulmányok hányadik féléve?
	vármegye	község		
Weisz Dezső	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	III. IV.
Weisz Farkas	<i>Bereg</i>	<i>Beregszász</i>	1900	I. II.
Weisz Gáspár	<i>Békés</i>	<i>Mezőtúr</i>	1898	III. IV.
390 Weisz J. Gyula	<i>Nyitra</i>	<i>Mocsonok</i>	1898	V. VI.
Weisz Hermann	<i>Bereg</i>	<i>Munkács</i>	1900	I. II.
Weisz Izidor	<i>Bereg</i>	<i>Munkács</i>	1900	I. II.
Weiszfeld Ernő	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	III. IV.
Wessely Ernő	<i>Fejér</i>	<i>D.-Adony</i>	1899	III. IV.
395 Wetzl János	<i>Veszprém</i>	<i>Zircz</i>	1898	V. VI.
Willheim Ottó	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	I. II.
Wilhelm József	<i>Tolna</i>	<i>Szegzárd</i>	1898	V. VI.
Wimmer Zoltán g.	<i>Szolnok</i>	<i>Szelevény</i>	1898	V.
Winter Manó	<i>Nyitra</i>	<i>N.-Czétény</i>	1897	V. VI.
400 Wotsch Rezső	<i>Kr.-Szörény</i>	<i>Szákul</i>	1899	III. IV.
Würsching Elemér	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	III. IV.
Zámbó Árpád	<i>Pest</i>	<i>Hatas</i>	1898	III. IV.
Zeitler Ernő	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1897	VIII. VIII.
Zoltán Ármin	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1899	III. IV.
Rendkívüli hallgatók.				
Langmár Ferencz	<i>Bihar</i>	<i>Nagyvárad</i>	1900	Félév.
Ifj. Liebermann Leó	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1900	I. II.
Jablonszky Oszkár	<i>Pest</i>	<i>Budapest</i>	1901	II.

JELENTÉSEK

A KÓRBONCZOLÁSOK EREDMÉNYÉRŐL
ÉS A KLINIKÁK BETEGFORGALMÁRÓL
AZ 1900. ÉVBEN.

A KÓRBONCZOLÁSOK EREDMÉNYE.

A kórbonczolások vezetője: Dr. RÁTZ ISTVÁN, nyilv. rendes tanár.

Az 1900. év folyamán a kórboncztani intézetben összesen 435 állat bonczoltatott fel és pedig 153 nagy állat, nevezetesen 148 ló, 3 szarvasmarha, 1 oroszlán, 1 medve és 282 kis állat, ezek között 150 kutya, 25 macska, 9 sertés, 15 juh, 1 kecske, 1 antilop, 36 tyúk, 7 lúd, 5 kaesa, 8 galamb, 8 kanári és 12 más szárnyas. A hullák egy része a főiskola klinikáiról származott és a kórbonczolások céljára használtatott fel. A bonczolások alkalmával megállapított elváltozásokról az alább közölt táblázatos kimutatások nyújtanak felvilágosítást.

Számos állatot és hullarészt küldtek be a kórisme megállapítása céljából is, úgy, hogy 149 esetben a veszettség gyanúja, 12 esetben pedig más betegség miatt végzett az intézet bonczolást és kísérletes oltást. Azonkívül hatósági megkeresésre ragadós tüdőlob gyanúja miatt 10, takonykór gyanúja miatt 11, sertésvész miatt 31 és lépfene miatt 11 esetben, összesen tehát 63 esetben teljesített vizsgálatot és állapította meg a kórismét.

A kórboncztani intézet részére készítményeket küldtek:

Dr. Szakáll Gyula (Budapest), *Wallentiny Ottó* (Budapest), *Marczinka János* (Budapest), *Gruber Henrik* (Budapest), *Szabó István* (Alibunár), *Brummel Gyula* (Debreczen), *Kenczel F. Rezső* (Segesvár), *Djancsik Mária* (Rásztó), *Bruckmann János* (Bonyhád), *Pavlicsek Leó* (Tüske), *Öhler Károly* (Franczföld), *Horvátovich Alajos* (Ipoly-Nyék), *Fekete Gyula* (Jászkisér), *Gräf Vilmos* (Mezőhegyes), *Molnár Zsigmond* (Jánoshida), *Samarjay Lajos* (Losoncz), *Strausz Árpád* (Budapest), *Hajnal József* (Mezőhegyes), *Ehrenwerth Ignác* (Szamosujvár), *Ruzicska József* (Győr), *Köz-*

vágóhid Igazgatóság (Debreczen), Breuer Albert (Budapest), Heiser Izidor (Székesfehérvár), Berényi Tivadar (Budapest), Gvardian Károly (Marczali), Born József (Gödöllő), Lővy Ede (Lippa), Kern Nándor (Bécs), Korach Jenő (Talyka), Blum Samu (Budapest), Görcs Sándor (Kosna), Vesztergom Mórícz (Zichi), Zonda József (Zombor), Hudák Endre (Turócz-Szent-Márton), Schleiffer Kálmán (Kis-Czell), Oláh Károly (Mező-Kovácsháza), Közvágóhid Igazgatósága (Budapest).

A betegség neve	Állatnem							Összesen	Észrevétel
	Ló	Szarvas- marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas	Más állat		
Atrophia cerebri	1	2 ¹	3	¹ Juh.
Oedema medullæ oblong.	.	.	1	1	
Compressio medullæ spinalis	1	1	
Myelomalacia	.	.	1	1	
Myelitis	.	.	1	1	
Neuritis chronica	1	1	

III. A lélelköző szervek betegségei.

Rhinitis catarrhalis acuta	1	.	4	.	.	.	2 ³	7	² Juh.
Rhinitis purulenta	.	.	2	.	.	1 ³	3 ⁴	6	³ Tyúk.
Empyæma sinus frontalis	.	.	1	.	.	.	3 ⁵	4	⁴ Juh.
Laryngitis acuta	9	.	17	3	.	1 ⁶	2 ⁷	32	⁵ Juh. ⁶ Galamb. ⁷ Juh.
Laryngitis crouposa	2	2	
Laryngitis ulcerosa	1	.	1	1	.	.	.	3	
Laryngitis chronica	1	.	5	1	.	.	.	7	
Oedema glottidis	2	.	1	.	.	.	1 ⁸	4	⁸ Kecske.
Stenosis laryngis	1	1	
Stenosis tracheæ	2	2	
Tracheitis catarrhalis acuta	17	.	49	10	.	2 ⁹	5 ¹⁰	83	⁹ 1 galamb, 1 tyúk. ¹⁰ 4 juh, 1 oroszlán.
Tracheitis crouposa	1	1	
Tracheitis purulenta	.	1	1	1	.	.	1 ¹¹	4	¹¹ Kecske.
Tracheitis ichorosa	3	.	1	4	
Tracheitis chronica	2	.	.	.	1	.	.	3	
Bronchiectasia	3	1	4	
Bronchitis catarrhalis acuta	15	.	43	10	1	1 ¹²	6 ¹³	76	¹² Tyúk. ¹³ Juh.
Bronchitis hæmorrhagica	1 ¹⁴	1	¹⁴ Kecske.
Bronchitis purulenta	4	4	3	1	3	.	1 ¹⁵	16	¹⁵ Oroszlán.
Bronchitis putrida	4	.	1	5	
Bronchitis catarrhalis chronica	1	1	2	
Atelectasia pulmonum	2	1	3	.	1	.	2 ¹⁶	9	¹⁶ Juh.
Compressio pulmonum	37	.	2	1	.	.	.	40	
Anthraxis pulmonum	2	.	46	.	.	2 ¹⁷	.	50	¹⁷ 1 kanári. ¹⁸ 1 papagály.
Emphysema alveolare	28	.	19	.	1	1 ¹⁸	.	49	¹⁸ Kanári.
Emphysema bullosum	2	.	3	5	
Emphysema interstitiale	1	2	1	4	
Oedema pulmonum acutum	21	.	26	8	.	11 ¹⁹	4 ²⁰	70	¹⁹ 5 tyúk, 3 pulyka, ²⁰ 2 lúd, 1 papagály.
Hyperæmia pulmonum	27	.	18	1	.	1 ²¹	.	47	²¹ 3 juh, 1 kecske.
Apoplexia pulmonum	15	.	2	1	.	.	.	18	²² Kanár
Chalicosis pulmonum	1	.	2	3	
Induratio brunea pulmonum	.	.	1	1	
Pneumonia catarrhalis	3	5	26	2	2	1 ²²	8 ²³	47	²² Kanári. ²³ 5 juh, 1 oroszlán.
Pneumonia crouposa	12	.	2	2	.	2 ²⁴	.	18	²⁴ 1 kecske, 1 mókus.
Pneumonia hæmorrhagica	2	2	²⁵ Tyúk.

A betegség neve	Állatnem						Összesen	Észrevétel
	Ló	Szarvas- marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas		
Pneumonia purulenta	3	1	3	.	.	.	7	
Pneumonia necrotica	9	2	11	
Pneumonia gangrænosa	7	.	1	.	.	.	8	
Pneumonia interst. chronica	1	1	
Pleuritis serosa	.	.	3	.	.	.	3	
Pleuritis seroso-fibrinosa	11	.	3	1	.	.	15	
Pleuritis fibrinosa	.	4	1	.	1	1 ¹	7	¹ Tyúk.
Pleuritis ichorosa	.	.	2	.	.	.	2	
Pleuritis purulenta	.	.	1	.	.	.	1	
Pleuritis fibrosa (chronica)	25	1	3	1	.	.	30	
Hydrothorax	.	.	2	.	.	2 ²	4	² Juh.
Hæmothorax	1	1	
Pyothorax	.	.	1	.	.	.	1	

IV. Az emésztőszervek betegségei.

Prognathia	.	.	1	.	.	.	1	
Stomatitis catarrhalis acuta	.	.	4	2	.	.	6	
Stomatitis ulcerosa	.	.	3	1	.	.	4	
Stomatitis erosiva	.	.	2	1	.	.	3	
Stomatitis gangrænosa	.	.	1	.	.	.	1	
Pharyngitis acuta	2	.	5	6	.	.	13	
Pharyngitis erosiva	.	.	2	.	.	.	2	
Dilatatio œsophagi	1	1	
Oesophagitis erosiva	.	.	4	.	.	.	4	
Oesophagitis ichorosa	1	1	
Oesophagitis chronica	.	.	1	.	.	1 ³	2	³ Oroszlán.
Ingluvitis catarrh. acuta	1 ⁴	.	1	⁴ Galamb.
Ruptura ventriculi	17	17	
Gastromalacia	2	2	
Catarrhus ventriculi acutus	66	.	65	8	2	1 ⁵ 7 ⁶	149	⁵ Tyúk. ⁶ 4 juh, 1 antilop,
Catarrhus ventriculi chronicus	10	.	10	1	.	2 ⁷	23	1 öz, 1 majom.
Gastritis hæmorrhagica	1	.	10	.	.	.	11	⁷ 1 medve, 1 oroszlán.
Gastritis erosiva	.	.	2	.	.	.	2	
Gastritis ulcerosa	1	1	
Gastritis crouposa	2	2	
Catarrhus acutus intest. tenuis	41	.	63	9	.	5 ⁸ 7 ⁹	128	⁸ 2 papagály, ⁹ 2 galamb, 1 tyúk.
Catarrhus acutus intest. crassi	46	.	13	3	.	3 ¹⁰	65	⁹ 4 juh, 1 kecske, ¹⁰ 1 antilop, 1 öz.
Catarrhus chronicus intestini	5	.	17	1	.	1 ¹¹	24	¹¹ 1 kecske, 1 juh, 1 öz.
Meteorismus intestini tenuis	24	.	3	1	.	.	28	¹¹ Lúd.
Meteorismus intestini crassi	26	26	
Enteritis hæmorrhagica	8	.	8	.	.	2 ¹² 4 ¹³	22	¹² 1 lúd, 1 kacsá. ¹³ 2 juh, 1 medve, 1 oroszlán.
Enteritis ulcerosa	2	.	1	.	.	.	3	
Enteritis crouposa	1	.	1	.	.	.	2	

A betegség neve	Állatnem						Összesen	Észrevétel
	Ló	Szarvas-marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas		
Enteritis diphtheritica	.	.	1	.	1	.	2	
Proctitis hæmorrhagica	1	.	3	.	.	.	4	
Proctitis purulenta	.	.	1	.	.	.	1	
Proctitis ulcerosa	1 ¹	1	¹ Lúd.
Hyperæmia passiva int. tenuis	17	.	2	.	.	.	19	
Hyperæmia passiva int. crassi	18	18	
Strangulatio intest. ilei	2	2	
Strangulatio intest. recti	1	1	
Intussusceptio	.	.	2	.	.	.	2	
Volvulus intest. coli	5	5	
Volvulus intest. tenuis	4	4	
Volvulus intest. recti	1	1	
Perforatio intest. crassi	1	1	
Ruptura intest. crassi	8	8	
Ruptura intest. recti	4	4	
Ruptura mesenterii	1	1	
Prolapsus intest. tenuis	1	1	
Prolapsus recti	4	4	
Atresia ani	1 ²	.	1	² Kanári.
Allantois-cloaca	1	.	1	
Coprostasis	16	.	4	.	.	1 ³	21	³ Oroszlán.
Enterolithiasis	3	3	
Peritonitis serosa	27	1 ⁴	28	⁴ Gyöngytyúk.
Peritonitis seroso-fibrinosa	11	.	3	1	.	1 ⁵	16	⁵ Pulyka.
Peritonitis fibrinosa	.	.	1	1	.	2 ⁶	4	⁶ Tyúk.
Peritonitis purulenta	.	.	1	.	.	.	1	
Peritonitis ichorosa	.	.	1	.	.	.	1	
Peritonitis fibroplastica	48	.	2	.	.	.	50	
Hydrops ascites	.	.	4	.	.	2 ⁷	6	⁷ Juh.
Degeneratio parenchymatosa hepatis	52	1	17	1	.	4 ⁸	75	⁸ Juh.
Degeneratio adiposa hepatis	13	.	21	5	2	2 ⁹ 1 ¹⁰	44	⁹ 1 papagály. ¹⁰ 1 kaesa.
Hepar moschatum	2	.	1	1	.	.	4	¹⁰ Oroszlán.
Perihepatitis chronica	121	2	.	.	.	2 ¹¹	125	¹¹ Juh.
Hepatitis interst. chronica	2	.	5	2	.	1 ¹²	10	¹² Juh.
Hepatitis nodosa necrotica multiplex	.	1	1	
Cirrrosis hepatis	1	.	1	.	.	2 ¹³	4	¹³ Juh.
Chalicosis nodosa hepatis	5	5	
Cholangitis chronica	2 ¹⁴	2	¹⁴ Juh.
Cholecystitis	.	.	1	.	.	1 ¹⁵ 1 ¹⁶	3	¹⁵ Lúd. ¹⁶ Juh.
Cholelithiasis	.	.	1	.	.	1 ¹⁷	2	¹⁷ Lúd.
Lien succenturiatus	.	.	1	1	.	.	2	

A betegség neve	Állatnem						Összesen	Észrevétel	
	Ló	Szarvas- marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas			Más állat
Hyperplasia follic. lienis	.	.	3	1	.	.	.	4	
Hæmatoma lienis	1	1	
Tumor lienis acutus	2	5	1 ¹	8	¹ Juh.
Infarctus lienis	11	.	6	17	
Hyperæmia lienis	12	.	8	20	
Ruptura lienis	.	.	1	1	
Perisplenitis chronica	50	2	2	54	
Splenitis indurativa	2	.	1	3	
Pancreatitis indurativa	.	.	.	1	.	.	.	1	

V. Az érrendszer betegségei.

Pericarditis seroso-fibrinosa	2	1 ²	.	3	² Pulyka.
Pericarditis hæmorrhagica	1 ³	.	1	³ Kaesa
Pericarditis chronica	1	.	2	.	.	1 ⁴	.	4	⁴ Lúd.
Hydropericardium	1	.	3	.	.	.	1 ⁵	5	⁵ Juh.
Hæmopericardium	.	.	2	2	
Endocarditis valv. verrucosa	2	.	16	.	.	.	1 ⁶	19	⁶ Oroszlán.
Endocarditis chronica	12	.	18	2	.	.	1 ⁷	33	⁷ Oroszlán.
Insufficiencia valv. bicusp.	.	.	4	4	
Insufficiencia valv. tricusp.	.	.	1	1	
Hypertrophia cordis dextri	1	.	3	.	.	.	1 ⁸	5	⁸ Oroszlán.
Hypertrophia cordis sinistri	2	2	
Dilatatio cordis dextri	9	1	6	16	
Dilatatio cordis sinistri	1	.	1	2	
Myocarditis parenchymatosa	65	.	10	.	.	.	1 ⁹	76	⁹ Juh.
Degeneratio adiposa cordis	5	.	5	.	.	.	1 ¹⁰	11	¹⁰ Oroszlán.
Ruptura cordis	.	.	1	1	
Endoarteriitis chron. def.	23	23	
Aneurysma vermin. art. mesent. törzs	18	18	
Aneurysma verm. remesebéli ág	6	6	
Aneurysma vermin. vakbéli ág	1	1	
Aneurysma racemosum	.	1	1	
Ruptura art. cruralis	2	2	
Ruptura art. iliaca propria	1	1	
Ruptura art. intercostarum	.	.	1	1	
Ruptura art. ileo-cæco-colica	1	1	
Phlebolith	.	1	1	

VI. A vér és alkotórészeinek betegségei.

Anæmia universalis	5	.	7	.	.	.	2 ¹¹	14	¹¹ Juh.
Hæmoglobinæmia	2	2	
Hydræmia	.	.	1	.	.	.	1 ¹²	2	¹² Juh.

A betegség neve	Állatnem						Összesen	Észrevétel
	Ló	Szarvas-marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas		
VII. A húgy- és ivarszervek betegségei.								
Degeneratio adiposa renum	3	.	9	5	.	.	17	
Hyperæmia renum	12	.	4	.	.	1 ¹	17	¹ Juh.
Nephritis parenchymatosa	55	.	12	2	.	3 ²	72	² Juh.
Nephritis hæmorrhagica	2	.	1	.	.	.	3	
Nephritis interst. chronica	3	.	35	.	.	.	38	
Induratio cyanolica renum	.	.	1	.	.	.	1	
Cirrhosis renum	.	.	5	.	.	.	5	
Nephrolithiasis	.	.	2	.	.	.	2	
Perinephritis chronica	2	.	15	.	.	.	17	
Perinephritis gangrænosa	1	1	
Hydronephrosis	.	1	1	
Infarctus hæmorrhag. renum	2	1	4	.	.	1 ³	8	³ Juh.
Pyelitis catarrh. acuta	.	.	1	.	.	.	1	
Pyelitis calculosa	.	.	1	.	.	.	1	
Cystitis catarrhalis acuta	.	.	4	.	.	.	4	
Cystitis catarrh. chronica	.	.	1	.	.	.	1	
Cystitis hæmorrhagica	.	.	1	.	.	.	1	
Cystitis diphtheitica	.	.	1	.	.	.	1	
Urethritis catarrh. acuta	.	.	3	.	.	.	3	
Hernia scrotalis	1	1	
Funiculitis ichorosa	1	1	
Funiculitis purulenta	2	2	
Stenosis urethræ	.	.	2	.	.	.	2	
Metritis catarrh. acuta	.	.	2	.	.	.	2	
Metritis hæmorrhagica	.	.	1	1	.	.	2	
Metritis ichorosa	.	.	8	1	.	.	9	
Metritis chronica	.	.	2	.	.	.	2	
Perforatio uteri	.	.	1	.	.	.	1	
Perimetritis fibrinosa	.	.	2	.	.	.	2	
Oophoritis fibrinosa	3 ⁴	.	3	⁴ 1 tyúk, 1 pulyka, ¹ lúd.
Oophoritis gangrænosa	1 ⁵	.	1	⁵ Gyöntyúk.
Vaginitis catarrh. acuta	.	.	5	.	.	.	5	
Vaginitis hæmorrhagica	.	.	1	.	.	.	1	
Vaginitis gangrænosa	.	.	1	.	.	.	1	
Vaginitis chronica	.	.	1	.	.	.	1	
Vaginitis polyposa	.	.	1	.	.	.	1	
Hypertrophia prostate	.	.	3	.	.	.	3	
VIII. Az inak, csontok, izmok és a bőr betegségei.								
Tendovaginitis purulenta	1	1	
Tendovaginitis seroso-fibrin.	1	1	

A betegség neve	Állatnem							Összesen	Észrevétel
	Ló	Szarvas-marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas	Más állat		
Tendinitis chronica ...	2	2	
Ruptura tendovaginæ ...	2	2	
Ruptura lig. teretis ...	1	1	
Rachitis	1	1	
Fractura costarum	1	1	
Fractura vertebrarum	1	1	
Fractura ossis pelvis ...	2	2	
Fractura ossis femoris ...	1	1	
Fractura ossis tibiæ ...	1	1	
Fractura ossis fibulæ ...	1	1	
Necrosis ossis sterni	1	1	
Periostitis acuta ...	2	.	1	3	
Periostitis seroso-fibrinosa	1	1	
Periostitis ossificans ...	2	.	1	3	
Periostitis necrotica	1 ¹	.	1	¹ Tyúk.
Arthritis purulenta ...	3	3	
Arthritis fibrinosa-purulenta	1	1	
Arthritis erosiva ...	1	1	
Arthritis serosa ...	2	2	
Periarthritis chronica ...	1	1	
Myositis parenchymatosa ...	13	.	1	14	
Myositis purulenta ...	1	1	
Myositis ichorosa ...	1	.	1	2	
Atrophia musculorum ...	2	2	
Degeneratio adip. musculorum	2	2	
Myositis interst. chronica ...	2	2	
Ruptura musc. intercost.	1	1	
Ruptura m. flexor. dig. com.	1	1	
Pododermatitis parenchym ...	2	2	
Pododermatitis superficialis	1	1	
Pododermatitis ichorosa ...	1	1	
Dermatitis gangrænosa ...	7	.	3	10	
Dermatitis purulenta ...	1	1	
Pachydermia	1	1	
Dermatitis chronica	1	.	.	1	
Mumificatio cutis	1 ²	.	1	² Kakas.
Oedema subcutaneum ...	12	.	1	13	
Phlegmone subcutaneum ...	6	.	2	8	
Eczema ...	1	.	5	6	
IX. Élősködő állatok.									
Coccidium perforans	1 ³	1	³ Nyúl.
Balbiana gigantea	1	1	

A betegség neve	Állatnem						Összesen	Észrevétel	
	Ló	Szarvas- marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas			Más állat
Distomum hepaticum	1	1	1 ¹	3	¹ Juh.
Distomum lanceolatum	3 ²	3	² Juh.
Distomum felirum	.	.	.	1	.	.	.	1	
Hemistomum alatum	.	.	1	1	
Tænia cucumernia	.	.	35	8	.	.	.	43	
Tænia marginata	.	.	8	8	
Tænia serrata	.	.	3	3	
Tænia echinococcus	.	.	1	1	
Tænia crassicollis	.	.	.	5	.	.	.	5	
Tænia sexcoronata n. sp.	.	.	1	1	
Tænia Örleyi n. sp.	.	.	.	1	.	.	.	1	
Tænia plicata	1	1	
Tænia ovilla	1 ³	1	³ Bárány.
Moniezia planissima	1 ⁴	1	⁴ Juh.
Tænia gracilis	1 ⁵	.	1	⁵ Tyúk.
Tænia infundibuliformis	2 ⁶	.	2	⁶ Tyúk.
Tænia tetragona	1 ⁷	.	1	⁷ Tyúk.
Ligula simplicissima	1 ⁸	1	⁸ Hal.
Tænia expansa	1 ⁹	1	⁹ Juh.
Moniezia alba	1 ¹⁰	1	¹⁰ Juh.
Tænia cesticeillus	2 ¹¹	.	2	¹¹ Tyúk.
Dipylidium Chyzeri	.	.	.	1	.	.	.	1	
Cysticercus cellulosa	2	.	.	2	
Cysticercus tenuicollis	1	6 ¹²	.	7	¹² 5 juh, 1 öz.
Echinococcus polymorphus	1	1	2	
Echinococcus multilocularis	1 ¹³	.	1	¹³ Juh.
Cœnurus cerebralis	3 ¹⁴	.	3	¹⁴ Juh.
Ascaris marginata	.	.	22	7	.	.	.	29	
Ascaris megalcephala	30	30	
Ascaris suum	3	.	.	3	
Heterakis vesicularis	11 ¹⁵	.	11	¹⁵ 8 tyúk, 2 füzán, 1 lúd.
Heterakis inflexa	9 ¹⁶	.	9	¹⁶ 8 tyúk, 1 lúd.
Heterakis maculosa	2 ¹⁷	.	2	¹⁷ Galamb.
Dochmius trigonocephalus	.	.	5	5	
Dochmius stenocephalus	.	.	8	1	.	.	.	9	
Dochmius cernuus	1 ¹⁸	.	1	¹⁸ Juh.
Sclerostomum armatum	49	49	
Sclerostomum armatum alczái	21	21	
Sclerostomum hypostomum	1 ¹⁹	.	1	¹⁹ Juh.
Sclerostomum tetracanthum	38	38	
Strongylus rufescens	1 ²⁰	.	1	²⁰ Juh.
Strongylus paradoxus	12	.	.	12	
Strongylus contortus	2 ²¹	.	2	²¹ Juh.

A betegség neve	Állatnem						Összesen	Eszrevétel
	Ló	Szarvas- marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas Más állat		
<i>Strongylus filaria</i>	6 ¹	6	¹ Juh.
<i>Strongylus filicollis</i>	4 ²	4	² Juh.
<i>Spiroptera sanguinolenta</i>	4	.	.	.	4	
<i>Spiroptera megastoma</i>	11	11	
<i>Spiroptera microstoma</i>	5	5	
<i>Spiroptera reticulata</i>	1	1	
<i>Spiroptera scutata</i>	1 ³	1	³ Juh.
<i>Filaria papillosa</i>	20	20	
<i>Trichocephalus affinis</i>	2	.	.	.	6 ⁴	8	⁴ 5 juh, 1 antilop.
<i>Trichocephalus depressiuscul.</i>	.	.	2	.	.	.	2	
<i>Trichocephalus crenatus</i>	5	.	5	
<i>Trichosoma plica</i>	2	.	.	.	2	
<i>Trichosoma tenuissimum</i>	1 ⁵	1	⁵ Galamb.
<i>Oesophagostomum dentatum</i>	1	.	1	
<i>Oesophagostomum ventulosum</i>	1 ⁶	1	⁶ Juh.
<i>Echinorrhynchus gigas</i>	2	.	2	
<i>Sarcoptes scabiei</i> var. <i>canis</i>	.	.	7	1	.	.	8	
<i>Dermatoryctes mutans</i>	1 ⁷	1	⁷ Tyuk.
<i>Demodex folliculorum canis</i>	.	.	4	.	.	.	4	
<i>Dermanissus avium</i>	3 ⁸	3	⁸ Tyuk.
<i>Hæmatopinus suis</i>	5	.	5	
<i>Gonioctes compar</i>	3 ⁹	3	⁹ Galamb.
<i>Lipeurus bacillus</i>	3 ¹⁰	3	¹⁰ Galamb.
<i>Melophagus ovinus</i>	2 ¹¹	2	¹¹ Juh.
<i>Gastrophilus equi</i> (álczák)	52	52	
<i>Oestrus ovis</i> (álczák)	4 ¹²	4	¹² 3 juh, 1 keeske.

X. Daganatok.

<i>Fibroma</i>	1	1	
<i>Lipoma</i>	4	.	1	.	.	1 ¹³	6	¹³ Kanári.
<i>Fibrolipoma</i>	1	1 ¹⁴	2	¹⁴ Medve.
<i>Papilloma</i>	2	.	.	.	2	
<i>Angioma</i>	1	1	
<i>Leiomyoma</i>	1	.	.	.	1	
<i>Adenoma simplex</i>	1	.	.	.	1	
<i>Psammoma</i>	1	1	
<i>Sarcoma rotundocellulare</i>	4	.	4	.	.	.	8	
<i>Sarcoma fusocellulare</i>	2	1	.	.	3	
<i>Fibrosarcoma</i>	1	1	
<i>Melanosarcoma</i>	2	2	
<i>Osteosarcoma</i>	1	.	1	.	.	.	2	
<i>Carcinoma planocellulare</i>	3	.	.	.	3	
<i>Carcinoma globocellulare</i>	1	6	.	.	.	7	

A betegség neve	Állatnem							Összesen	Észrevétel
	Ló	Szarvas-marha	Kutya	Macska	Sertés	Szárnyas	Más állat		
Dermoidcysta --- --- --- ---	1 ¹	.	1	¹ Tyúk.
Struma colloides --- --- ---	.	.	2	2	
Struma fibrosa --- --- --- ---	.	.	1	1	
Struma hæmorrhagica --- ---	.	.	1	1	
XI. Bonczolás és mikroszkópos vizsgálat végett beküldött állatok és szervek.									
Veszetségre gyanus --- --- ---	3	3	126	13	3	.	1 ²	149	² Juh.
Ragadós tüdőlob gyanuja miatt	.	10	10	
Takonykór gyanuja miatt ---	11	11	
Sertésvészre gyanus --- --- ---	31	.	.	31	
Más betegség miatt --- --- ---	.	4 ³	.	.	7 ⁴	1 ⁵	.	12	³ Gümökör. ⁴ 2 gümökör, ⁵ or-báncz.
Lépfenére gyanus --- --- ---	3	7	1 ⁶	11	

Felbonczoltatott az 1899. év folyamán.

Ló	Szarvas-marha	Oroszlán	Medve	Kutya	Macska	Sertés	Juh	Kecske	Anfilop	Majom	Mókus	Nyúl	Tyúk	Gyöngy-tyúk	Lúd	Kacsa	Pulyka	Fácán	Papagály	Mátyás	Galamb	Kanári	Hal	Összesen	Nagy állat	Kis állat
148	3	1	1	150	25	9	15	1	1	1	1	23	1	7	5	4	2	4	1	8	8	1	435	153	282	

A BELKLINIKA BETEGFORGALMA.

A klinika vezetője : Dr. MAREK JÓZSEF, nyilv. rendes tanár.

1. Nagy állatok kórháza.

A nagy állatok klinikájára az 1900. év folyamán 803 állat vétetett fel, melyek közül 15 (köztük 6 egészséges és kísérleti állat) az előző évről maradt, 704 gyógykezelés, 72 szavatossági hibára való megvizsgálás, 9 mallein-kezelés, 1 veszettségre való megfigyelés végett vétetett fel, míg 2 állat kísérletezés céljából állítottatott be. A létszám az előző év létszámához képest 141 darabbal kevesebb volt, minek oka nagyrészt a kedvezőtlenekké vált üzleti viszonyokban keresendő.

A felvett állatok túlnyomó részét ez évben is a lovak képezték, szám szerint 782 darab; azonkívül felvétellett 7 szarvasmarha, 10 juh, 1 kecske és 3 sertés. Legnagyobb volt a betegforgalom a II., legkisebb az I. negyedben.

Gyógykezelésben részesült (a szavatossági hibákra való megvizsgálás végett behozott, de gyógykezelt 40 lóval együtt és a mesterségesen megbetegített állatok kivételével) összesen 753 állat; ezek közül:

gyógyult	---	---	---	---	---	569 db	=	75.6 %	, 1899-ban	76.0 %
javult	---	---	---	---	---	24 "	=	3.2 %	,	" 4.2 %
gyógyulatlanul távozott	---	---	---	---	---	12 "	=	1.6 %	,	" 1.6 %
haldokolva hozatott	---	---	---	---	---	28 "	=	3.8 %	,	" 4.9 %
elhullott	---	---	---	---	---	103 "	=	13.7 %	,	" 11.2 %
kiirtatott	---	---	---	---	---	11 "	=	1.4 %	,	" 1.2 %
az 1900. évre maradt	---	---	---	---	---	6 "	=	0.7 %	,	" 0.9 %

Az általános fertőző betegségek közül legnagyobb számban a *lovak influenzája* került kezelés alá (20 eset); a hurutos és a pectoralis alak együtt 3 esetben, az influenza mirigykórral együtt

pedig 5 esetben jelentkezett. Az influenza pectoralis-nál az elhullási százalék 29·4% (17 közül 5).

A lovak influenzája után a *tetanus* került aránylag sok esetben észlelés alá. A 17 (az előző évről maradt esettel együtt) beteg közül gyógyult 4 (23·5%), javult 1 (5·8%), elhullott 9 (53%), 2 pedig gyógyulatlanul vezetett ki. Belső fertőzést, a mennyiben külső sérülések találhatóak nem voltak, 9 esetben kellett felvenni; a többi 8 esetben sérülések (1 esetben nyelvseb, 1 esetben megnyílás, 1 esetben szegbehágás, 1 esetben a sarokvánkos sebzése, 3 esetben a bőr folytonossághiányai) voltak kimutathatók. A betegek kezelése, eltekintve az esetleg megtalált folytonossághiányok fertőtlenítésétől, chloralhydrátnak 40 gramnyi adagokban a végbélbe való ismételt beöntésében, terpentinolajnak belső adagolásában (egyenlő mennyiségű sesam-olajjal), illetőleg, midőn a belső adagolás a trismus miatt keresztülvihető nem volt, a végbélbe való beöntésében, végül nyugalom biztosításában állott.

A *petecskór* 8 esete közül mindegyikben alkalmaztatott az Argentum colloidalé Credé 0·50 gramnyi adagokban a vena jugularisba való fecskendezés alakjában, némely esetben csak egyszer, legtöbbször azonban 2—4-szer ismételve; 1 esetben azonkívül még az Ammonium sulfo-ichthyolicum is használtatott a bélesatorna fertőtlenítésére. A betegek 75%-a gyógyult, azok 25%-a pedig javultan vezetett ki. A betegséghez csak egy esetben társult tüdőgyulladás, míg a többi esetek szövődmény nélkül folytak le. Az Argentum colloidalé befecskendezése után csak három esetben állott be thermikus reactio; 2 esetben 2·0° C.-on felül volt a maximalis hőemelkedés, míg 1 esetben ez csak 1·4° C.-t tett ki. A befecskendezést követőleg 2 esetben a duzzanatok rohamosan apadtak, míg más 2 esetben az ismételt befecskendezés után is a duzzanatok hosszabb ideig maradtak meg, sőt nagyobbodtak, illetőleg újabbak jelentkeztek; a tüdőgyuladással szövődött esetben az Argentum colloidalé négyszer ismételt befecskendezése daczára is súlyosbodtak a tünetek és a beteg csak hosszabb idő múlva gyógyult.

Mirigykór 7 esetben került észlelés alá, szövődmények nélkül folyt le és mind a két esetben gyógyulásra vezetett. Az

influenzánál már említett 5 esetben a mirigykór az influenzával együtt jelentkezett.

Malleus-szal 6 állat vétetett fel; 5 esetben a mallein vétetett, mint diagnosticum, igénybe; mind az 5 esetben tipikus reactio jelentkezett.

A 3 *gümőkóros* szarvasmarha közül az egyik az előző évről maradt és szerzegő üszök bacillusának kulturájával beoltván, szerzegő üszök következtében elhullott. Egy *gümőkóros* bika generalizált *gümőkórral* vétetett fel, klinikailag a tüdő, a mellhártya és a bélfodri nyirokesomók megbetegedése volt megállapítható; a mellkas próbacsapolásakor nyert pár csepp véres savóban a *gümőkór* bacillusait sikerült kimutatni. A *gümőkór* harmadik esete egy idős tehénen került észlelés alá, melyen nagyfokú kevésvérűség és lesoványodás mellett a bal tüdő hátulsó-alsó határa felé hosszú időn keresztül körülírt helyen dobos hang volt kikopogtatható, a tüdők alsó és elülső részei felett kopogtatással a tüdő levegő-tartalmának megfogyását, hallgatózással pedig kiterjedt dorombolást, bűgást, sípolást és szörtyögő zörejeket lehetett felismerni. Az állat hosszú időn keresztül jól evett, mind a mellett folyton soványodott, végül ismételen felfuvódás jelentkezett és az állat végképen kimerülve elhullott. A behozatal után közvetlenül eszközölt tuberculin-befecskendezésre az állat nem reagált, minek oka a nagyfokú leromlásban keresendő.

A *haemoglobinvérűség* 10 esetben került észlelés alá, 3 esetben vérvizeléssel párosulva. A hidegebb évszakokra 7, a melegebbekre 3 eset esik. A megbetegedés majdnem kivétel nélkül előzetesen néhány napig pihent s ez idő alatt jól takarmányozott lovakban jelentkezett; 1 esetben lesoványodott, könnyű testű ló betegedett meg *haemoglobinaemiában*. Egyenes arány a *haemoglobinvizelés* és a bénulásos tünetek súlyossága között megállapítható nem volt, a mennyiben egyes esetekben a nagyfokú vagy teljes keresztbénulás mellett a vizeletben *haemoglobint* vagy egyáltalában nem sikerült kimutatni, vagy pedig az csak igen kis mennyiségben volt jelen a közvetlenül a megbetegedés jelentkezése után behozott betegek vizeletében is, más esetekben pedig sok vérfesték vizelése mellett csak feszes járás volt felismerhető. Egy esetben a *haemoglobint*mentes vizeletben néhány napon ke-

resztül fehérje volt kimutatható. Állandó jelenség a patellaris reflexnek erős csökkenése vagy eltűnése volt. A gyógykezelés célja első sorban az volt, hogy az állatok, ha csak némileg is képesek voltak hátulsó végtagjaikat használni, felfüggesztessenek a felfekvések kifejlődésének megakadályozása céljából, azután pedig az esetleg beállott vizeletvisszatartás jelenlétében a vizelet időszakonként lecsapoltassék; ezek mellett enyhe hashajtók, natrium bicarbonicum és bélfertőtlenítő szerek nyertek alkalmazást.

Az *idegrendszer betegségei* aránylag kevés esettel voltak az elmúlt évben is képviselve.

A *coenurosis* 4 esete 1 éves juhokban észleltetett. Az egyik esetben tompultság, soporosus állapot, járáskor szédülés, orrabukás, ezeken kívül időnkint járó és üres rágó mozgások, továbbá nyögés voltak az állat fekvése közben megállapíthatók. Mindkét szemgolyón nystagmus rotatorius, a bal szemem azonkívül strabismus convergens, a pupillák egyenlőtlen tágassága, renyhe reagálása volt felismerhető; a pupilla a rendesnél valamivel halványabb volt. Reflexek, a szemreflex kivételével, rendesek voltak. A bonczolás alkalmával egy coenurus-hólyag találtatott a 3. agyvelőgyomorban, honnan az az oldalsókba is áttért. A többi 3 esetben csak folyton súlyosbodó öntudatzavarokat lehetett észlelni, 1 esetben azonban a halálos kimenetel közeledtekor epilepsiához hasonló rohamok jelentkeztek időközönként; a görcsök a jobb fül izmaiban kezdődtek és innen csakhamar az egész testre terjedtek át. Ez utóbbi esetben a hólyag a bal agyvelő félteke kérge alatt a homlok és részben a fali lebenyben foglalt helyet, míg a többi két esetben az a homloklebenyben találtatott.

A *compressio medullae spinalis* esete 9 éves, szürke, ügető lovon került észlelés alá. A ló a behozatal előtt négy nappal az istállóból való kivezetéskor hátulsó testrészével ingadozni kezdett, később összeesett és többé hátulsó lábaira felkelni nem volt képes. A tünetek megjelenése utáni negyedik napon az állaton zavartalan öntudat mellett nagyfokú paraparesis posterior volt megállapítható, az állatot felállítani függesztő készülék segítségével sem lehetett. A hátulsó testrész izmai a test többi izomzatá-

hoz képest kissé sorvadtak voltak, de tonusuk fokozódást mutatott, a mennyiben a hátulsó végtagokat nagy erő kifejtése mellett sem sikerült behajlítani és az izmok tömöttebb összeállásúak voltak. A felületes reflexek a hátulsó testrészt területén a rendesnél jóval élénkebbek voltak, a mennyiben a bőrnek tű hegyével való hirtelen érintése nemesak az illető végtag összes izmaiban, hanem még az ellenkező oldali hátulsó végtag izmaiban is jelentkezett kiadó rángás, hasonlóképen élénkebb volt a perinealis és az anus-reflex is. A hasbőr-reflex elül rendes volt, a haskoresznak megfelelőleg azonban mindkét oldalon hiányzott. A patellaris reflex a jobb oldalon rendes, a bal oldalon a rendesnél jóval élénkebb volt. A boncsolás szintén a gerinczvelő összenyomatását állapította meg, még pedig a 12. hátsócsigolya magasságában, hol a csigolya testében fejlődött melanoma a csigolya bal ivéből a gerinczcsatornába emelkedett; e helyen a gerinczvelőn kisebb fokú elvékonyodása volt felismerhető. Az állat általános melanosisban szenvedett.

A *rheumatismus musculorum* 2 esete 1 éves malaczkokon fordult elő. E malaczkok egy pusztáról küldettek, hol az év tavaszán körülbelül 400 malacz betegedett meg hasonló tünetek (mozgási zavarok, fájdalomosság a hátulsó, esetleg az elülső végtagokban) között, sokban a hátulsó testrészt különböző fokú bénulása állott be, ez utóbbiak közül körülbelül 70 darab elhullott, míg a többi gyógyult. Az időjárás és a tartási viszonyok kedvezők voltak, úgy hogy ezeket nem lehetett a betegséggel oki összefüggésbe hozni. A klinikára felvett 2 beteg közül a súlyosabban beteg malaczon teljesen zavartalan öntudat mellett mozgási és érzési zavarok voltak észlelhetők a hátulsó és az elülső végtagok részéről. Az állat magára hagyva folyton feküdt, az eleséget is ily helyzetben vette fel; erős nógatasra a carpusra támaszkodva csúszott előre, a törzs támogatására az elülső végtagokat megterhelte, de a hátulsók az összes ízületekben erősen behajolva és a tarsustól lefelé széjjel terpesztett helyzetben maradtak meg, a törzs előrehúzósa alkalmával az állat a hátulsó végtagokat a földön csúsztatva maga után vonszolta. A hátulsó testrészt izmai közép fokban sorvadtak voltak, erejük gyengült. A bőrreflexek a hátulsó végtagokon hiányoztak, úgyszintén az inreflexek is;

későbbben azonban alig észrevehető rángás jelentkezett a térdkalács középső szalagjának megütésére. A villamos ingerlékenység tekintetében eltérést nem sikerült kimutatni. A bőr és egyes idegtörzsek nyomására némi fájdalmaságot lehetett felismerni. A mozgás az állatnak fájdalmat okozott, mert minden egyes mozdulattal kapcsolatban fájdalmas sikitást hallatott. A másik kevésbé súlyos betegen a mozgási zavar csak az elülső végtagokon volt észlelhető. A patellaris reflex ennél rendes volt. Ez utóbbi később teljesen gyógyult, míg az előbbi állapota 2½ hónapon keresztül változatlan maradt, azután az állat kiirtott. A klinikai tünetek nagyrészt a polyneuritis tüneteivel egyeztek, de polyneuritis ellen szólt a villamos ingerlékenység rendes volta a bántalom több havi fennállása daczára. A szövettani vizsgálat a középponti és a peripheriás idegrendszer épsége mellett a megbetegedett izmokban kis fokú sejtes beszűrődést állapított meg.

A lélekző szervek betegségei 98 esettel voltak képviselve, melyek közül 60 (61·2%) egyedül vagy pedig mellhártyagyuladással lefolyt *croupos tüdőgyulladásra* esik. A *croupos tüdőgyulladás* 6 esetben (10%) vezetett elhullásra; 2 beteg (3·3%) haldokolva hozatott be a klinikára. Mint az előző években, úgy az elmúlt évben is, a lovak tüdőgyulladásainál a rendes tüneti kezelés mellett olyankor, midőn az állatok elgyengültek, az állatok függesztő készülékbe helyeztettek; ily eljárás az elmúlt évben is nagyon hasznosnak bizonyult. Az *izzadmányos pleuritis*-nél a csipős bedörzsölések (6—10%-os mustárszesz) az elmúlt évben is kedvező hatást fejtettek ki.

Az *ectopia cordis* ½ éves borjún észleltetett, mely fejlődésében visszamaradt és hiányosan táplálkozott. A szív a mellkas bejárata előtt nagyobb részét a nyak bal oldalán helyeződött; a mellkason a szív rendes helyén a szívlökés teljesen hiányzott.

Az emésztő szervek betegségei az elmúlt évben is képezték a kóresetek legnagyobb részét (65·6%). Ezek között legnagyobb számban a lovak kólikás megbetegedései szerepelnek, a mennyiben azok 454 esetben (60·2%-a az összes kóreseteknek) állapították meg. A megbetegedést 68 esetben (14·9%) a gyomor megterhelése okozta, mely 14 esetben (20·5%) vezetett gyomorrepedésre; 6 esetben (1·3%) a gyomormegterhelés felfuvódással,

5 esetben (1·1%) pedig bélsárpangással kapcsolatban jelentkezett. 161 esetben (35·4%) heveny bélhurut, 2 esetben (0·4%) heveny gyomor- és bélhurut, 34 esetben (7·4%) az elülső bélfodri verőerek emboliája, 1 esetben (0·2%) ez utóbbi a gyomor, 2 esetben (0·4%) a remesebél repedésével és 1 esetben (0·2%) a remesebél csavarodásával, 2 esetben (0·4%) a remesebél önálló csavarodása, egy ízben gyomor megterheléssel kapcsolatban, összesen a remesebél csavarodásának 3 esete (0·6%), 67 esetben (14·7%) felfuvódás, 4 esetben (0·8%) ez utóbbi a remesebél repedésével, 80 esetben (17·6%) bélsárpangás, 5 esetben (1·1%) ez utóbbi felfuvódással és 1 esetben (0·2%) a remesebél repedésével volt oka a megbetegedésnek. 4 esetben (0·8%) a vékonybél csavarodása, 4 esetben (0·8%) a belek belső lefűzése, 1 esetben (0·2%) a vékonybél fodrának szakadása, 3 esetben (0·6%) bélkő, 2 esetben (0·4%) a végbél szakadása és 1 esetben (0·2%) serotalis sérv heveny peritonitis-szel fordult elő. A betegek közül 372 (82%) gyógyult, 1 (0·2%) javult, 22 (4·9%) haldokolva hozatott és 59 (12·9%) elhullott.

A gyomormegterhelésnél a gyomorszonda 18 esetben vezetett be az állatok álló helyzetében; 10 esetben gyógyulás állott be, míg 8 beteg, ezek között 3 gyomorrepedéssel, elhullott. A gyomorszonda bevezetésének sikertelensége azokban az esetekben, midőn a gyomor repedése még nem következett be, arra vezethető vissza, hogy az ily betegek gyomra nem gázokkal, hanem vagy megkeményedett vagy ellenkezőleg folyékony tartalommal volt kitöltve. A chlórbarium intravenosus befecskendezés alakjában a gyomormegterhelés 3 esetében vétetett igénybe kedvező eredménnyel, míg a bélsárpangásnak ily módon kezelt 6 esete közül kettő elhullásra vezetett. A physostignimum sulfuricum a bélsárpangás 1 esetében alkalmaztatott 0·08 gramnyi adagban kedvező eredménnyel. A felfuvódás 1 esetben a bélszűrés daczára elhullásra vezetett.

A *sarcoptes-rühösség* 5 esetében a bécsi kátrány-linimentum használtatott igen jó eredménnyel.

A *melanosis* egyik esetében a jobb oldali m. ileo-psoas-ban fejlődött nagy melanomás daganat az ugyanazon oldali n. cruralis-t összenyomta, minek következtében a n. cruralis hűdésére

jellemző tünetek a jobb oldali patellaris reflex eltűnésével jelentkeztek, a teljes bénulás kifejlődése után az állat a keletkezett felfekvések következtében elhullott.

A vizsgálati módszereken és a különböző kezelési eljárásokon kívül gyakorlatilag bemutatásra kerültek a diagnosztikai ojtások lovon és szarvasmarhán, az ellési bénulás kezelése SCHMIDT módszere szerint, a gyomorszonda bevezetése lóba, szarvasmarhába, a gyomormosás kivitele kutyákon, a vivőérbe való befecskendezés, a tőgy vizsgálata a NOCARD-féle harpuna segítségével, az electrodiagnostikai vizsgálat módja és a villamosság therapeuticus alkalmazása.

2. Kis állatok kórháza.

A kis állatok kórházába az 1900. év folyamán 854 állat vétetett fel s az előző évről maradt 17 darabbal együtt az összes létszám 871 volt; 109 állattal több, mint a megelőző évben.

A felvett állatok között volt 728 eb, 53 macska, 1 majom, 1 mókus, 40 tyúk, 6 kakas, 3 kaesa, 3 galamb, 6 papagály, 23 kanári, 1 czinke, 1 rigó, 2 pinty, 1 gólya, 1 gerle és 1 pacsirta. Ezek közül 197 eb, 16 macska és 1 kanári kürtás, 81 eb és 3 macska veszettségre való megvizsgálás végett vétetett föl, 8 eb és 1 papagály pedig egészséges állapotban hozatott a kórházba.

A kezelés alatt állott 564 beteg közül:

egészségesen kiadatott	304 = 53·9 %	1899-ban	53·3 %
javultán kiadatott	33 = 5·9 %	«	2·8 %
gyógyulatlanul kiadatott	20 = 3·6 %	«	9·9 %
haldokolva hozatott	7 = 1·3 %	«	2·3 %
elhullott	148 = 26·1 %	«	22·3 %
kiirtatott	31 = 5·5 %	«	6·4 %
a következő évre áttétetett	21 = 3·7 %	«	3·0 %

A kóresetek közül ez évben is a *szopornyicza* volt legerősebben képviselve, a mennyiben az 130 esetben állapított meg. A szopornyiczás betegek közül gyógyult 69 (53%), javult 9 (7%), gyógyulatlanul kiadatott 2 (1·5%), haldokolva hozatott 2 (1·5%), elhullott 33 (25·4%), kiirtatott 8 (6·2%), a következő évre áttétetett 7 (5·4%). A szopornyicza hurutos alakjánál az esetek aránylag nagy részében fejlődött ki hurutos tüdőgyulladás, mely gyakran physikalís vizsgálattal is meg volt állapítható. Ez utóbbi ese-

tek közül egyesek teljesen gyógyultak; a gyógyulás azonban a legtöbb esetben csak több hét múlva következett be. A szopor-nyicza ideges alakjánál ez évben majdnem kizárólag csak az egész testre kiterjedő göresös rángatózásokban nyilvánuló kór-
esetek jelentkeztek, míg egyes testrészek klónikus görese ritkán észleltetett. Az exanthemás alak 2 esetében a kiütés nemcsak a has alján és a czombok belső felületén, hanem a könyökök belső oldalán és a homlok bőrén is kifejlődött.

A *gümőkór* 4 esete közül az egyik kakasban észleltetett, mely 0.03 gm tuberculin befeeskendésére nem reagált.

A *veszéltség* 5 esetében a betegség klinikai képe kifejezett volt, míg 1 esetben az állat három napon belül izgatottsági tünetek között elhullott a nélkül, hogy bénulások kifejlődtek volna; az állat nyúltvelejével ojtott két házinyúl lyssában hullott el.

A *filariosis haematica* 1 esetben került észlelés alá egy 12 éves, Magyarországon született és nevelt, nőtény vizslaebnél, mely nagy fokban lesoványodott állapotban hozatott a kórházba. A vérben sok filaria-ébrény volt található, a nappali órákban még több, mint az éjjeli órákban vett vérben, a mennyiben a nappal vizsgált vérben egy készítményben 7, az éjjel vett vérben 4 ébrényt lehetett látni. A vér hæmoglobintartalma a FLEISCHL-féle hæmometer 44°-ának felelt meg, a vörös véresejtek száma 3.200,000, a fehéreké 180,000 volt egy cmm vérben, 1 fehér véresejtre csak 18 vörös véresejt esett. Mindazonáltal ez esetben nem leukæmiáról, hanem csakis leukocytosis polynuclearisról volt szó, mert a véresejteknek az EHRLICH-féle triacid festékkel való megfestése után kitűnt, hogy a fehér véresejtek túlnyomó része neutrophil polynuclearis leucocytákból állott s ez utóbbiak mellett egyúttal sok átmeneti alak is volt látható; acidophil, basophil granulatiós polynuclearis leucocyták megszorodása, vagy velősejteknek jelenléte megállapítható nem volt. A vizeletben, melyben szabad ammoniakot sikerült kimutatni, $1\frac{1}{4}^{00/00}$ fehérje, az üledékben sok genysejt, elzsirosodott hámsejtek a húgyutakból, szemcsés hengerek a vesékből, tripelphosphát-jegeczek és minden præparatumban egyúttal néhány filaria-ébrény volt található, mely utóbbiak közül egyesek kigyózó mozgást végeztek, nagyobb részükön azonban mozgás felismerhető nem volt. A vize-

letben azonkívül oldott haemoglobint is sikerült kimutatni, míg vörös véresejteket az üledékben találni nem sikerült.

A *diabetes mellitus* 1 esete 11 éves, nőtény, rattler-ebnél került észlelés alá. Folytonos és rohamos soványodás mellett mindkét szemben szürke hályog fejlődött ki, a vizelet 8.5% szőlő-czukrot s azonkívül még fehérjét is tartalmazott. Az eset részletesen ismertelve lesz.

Az *idegrendszer betegségeinek* 24 esete közül megemlítésre méltó a *paralysis bulbaris*, mely 2 éves bernáthegyi eben észleltetett. A bántalom nehéz rágással kezdődött, mihez rövid idő múlva az állkapocs bénulása társult, majd későbbben a nyelv paresise, a torok bénulása és a hang rekedtsége jelentkezett. Érzékenység kezdetben rendes volt, később a fej bőrének és nyálkahártyáinak teljes anæsthesiája állott be, a kötőhártyák és a szemgolyó azonban mindvégig normalis érzékenységet tüntettek fel. A pupillák mindvégig középtágak voltak, fényre jól reagáltak, a szemek állása és a nervus facialis által ellátott izmok működése egészen rendes volt. A végtagok izmainak ereje rendes volt, a reflexek rendes élénkséget tüntettek fel. Kezdetől fogva tachycardia volt észlelhető. Izgatottság, barátságatlan viselkedés, harapási vágy nem észleltetett. A bántalom okát kideríteni nem sikerült; a megbetegedés utáni kilencedik napon kiirtott állat nyúltvelejével ojtott két házinyúl egészséges maradt.

A *compressio medullae spinalis* esetében a gerincoszlopon az utolsó háti és az első ágyéki csigolya közötti részen púp (gibbus) volt látható, melynek megfelelőleg öv alakban fokozódott érzékenységet lehetett megállapítani. A hátulsó végtagok nagyobb fokú paresise mellett úgy a felületes, mint különösen a mély reflexek mutattak feltünő fokozódást.

A *paralysis plexus brachialis* középkorú majomban hirtelen jelentkezett. A megbetegedés után két nap múlva történt behozatal után a bal elülső végtag teljes bénulása mellett teljes anæsthesia volt megállapítható a két külső ujj dorsalis felületén és az alkar hátulsó-külső felületén, míg a középső ujj dorsalis felületén csupán hypæsthesia volt jelen; az idegtörzsek fájdalmasága nem észleltetett. Az említett végtag izomzata petyhüdt volt, de sorvadást felismerni nem lehetett; a carpus-hajlítók megüté-

sére rágás nem jelentkezett, míg egyebütt a mély reflexek rendesek voltak, de a vizsgálat után következő napon ezek is nagyon renyhék lettek. A pupillák reakciója, az állat öntudata normalis volt. Miután az állat a kórházból harmadnapra kivitetett, a bántalom további lefolyása ismeretlen maradt; csak annyit sikerült utólag megtudni, hogy később a jobb elülső végtag gyengesége is fejlődött ki és az állat azután elhullott.

Az *eclampsia puerperalis* eseteiben morphiumnak egyszeri bőr alá való fecskendezése, vagy chloralhydratnak belsőleg való adagolása azonnal megszüntette a görcsöket.

A *vérkeringési szervek betegségei* kizárólag a szív billentyűinek bántalmi által voltak képviselve. 2 esetben a kéthegyű billentyű elégtelensége mellett egyúttal a háromhegyű billentyű insufficienciája volt jelen; ez utóbbira a súlyos pangásos tünetek, a systolés hangnak hiánya a jobb szív felett is engedett következtetni, míg systolés (positív) vívőér-pulsus nem észleltetett. 2 esetben a kéthegyű billentyű elégtelenségével együtt a májnak idült szövetközi gyúladása volt megállapítható, mely a máj tetemes megnagyobbodására vezetett.

Az *invaginatio intestini* 1 esete 2 hónapos kutyában fejlődött ki. Az állat a behozatal előtt egy héttel betegedett meg; étvágytalanság mellett a hátulsó testrészt gyengesége jelentkezett. A klinikán a hátulsó végtagok nagy fokú gyengesége volt megállapítható, az állat hátulsó végtagjaira nem állott, mozgattatáskor ezeket maga után vonszolta, e mellett azonban a patellaris reflex rendes volt. Az állat gyakran nyögött, arczkifejezése fájdalmat árult el, nyakát folyton nyújtogatta és ökröndözött, később ismételen hányás jelentkezett, bélsárhányás azonban nem észleltetett; időnkint a végtagok megmerevedése állott be. Kezdetől fogva teljes bélsárrekedés volt jelen, de a megbetegedés kilencedik napján történt elhullás előtti napon kevés, híg, véresikkokkal kevert bélsárt ürített az állat. A has tapogatása alkalmával fájdalommal kivül egyebet megállapítani nem sikerült.

Az *icterus gravis* esetében haemoglobinaemia volt oka a sárgaságnak. A nyálkahártyák és a bőr intensiv sárga színeződése mellett a bélsár is sok, a GMELIN-féle próbával kimutatott epefestéket tartalmazott. A bántalom lefolyása alatt a lépnek klini-

kailag is megállapítható nagyfokú duzzanata fejlődött ki. A hæmoglobinæmia okát kideríteni nem sikerült.

A *nephritis chrónica indurativa* 1½ éves dogge-kutyánál észleltetett, mely egy éven aluli korában szopornyicán ment át. Folytonos és rohamos soványodás, gyengülés és a szomjérzet fokozódása mellett polyuria volt észlelhető. A vizelet fajsúlya 1010—1012 között váltakozott és nyomokban savófehérjét tartalmazott; a centrifugált vizeletben csak minimalis üledék rakódott le, melyben hámsejteket, hengereket vagy vérsejteket fellelni nem sikerült. Az állat a vesebajon kívül a két- és a háromhegyű bilentyű idült gyuladásában is szenvedett.

A *pachydermia* egy esete idős mopsz-kutyán került észlelés alá az ajkak, a pofák, az állalatti táj és a nyak alsó felének bőrében. Az elhullott állatban a pachydermián kívül csak a nyirokcsomóknak idült duzzanata a megbetegedett területen volt megállapítható.

Az *acariasis* egy esetben a sarcoptes-rühösséggel együtt fordult elő. Az acariasis majdnem kizárólag nagyobb kiterjedésben került észlelés alá, úgy, hogy a megbetegedett állatok nagy részének kiirtása vált szükségessé.

A *sarcoptes-rühösség* kilencz esetében, melyekben, mint a többi esetekben is, a mikroszkópos vizsgálattal rühatkák jelenléte megállapított, 1%-os eudermol-kenőccsel kezeltettek. Bár a rühösség nagy kiterjedésű volt, a kilencz eset közül mégis 7 gyógyult, míg egy esetben az állat kiirtott, a másikban pedig, kimerülés következtében elhullott. Az eudermollal végzett gyógyítási kísérletek egyebütt részletesen ismertetve lesznek.

A *tumor hepatis et pankreatis* esetében a lesoványodott, 6 éves macska bal regio hypochondriacájában a bordaív mentén erősen dudorzos felületű, nem fájdalmas, a lélelző mozgásokat követő, tömött képletet (a máj megnagyobbodott bal lebenye) lehetett kitapintani, a jobb oldalon csak néhány dudort sikerült kiérezni az ujjaknak a bordaív alá történt vezetése után; e dudorok szintén követték a lélelző mozgásokat. Ezeken kívül a bordaív leghátulsó végének síkjában, a test középvonalában, a bal vese alatt egy hosszúkas, tömött, nem fájdalmas képlet volt kiérezhető, mely a lélelző mozgásokat nem követte, a hasüregben

fel-, lefelé és oldalt mozgatható volt. A vizeletben kevés fehéjén kívül egyéb abnormis alkotó részeket kimutatni nem sikerült. A boncolásnál a máj bal lebenyében számtalan apró, a jobb lebenyben néhány nagyobb sarcomás daganat, úgyszintén a pankreas jobb ágának hátulsó végében is találtatott nagyobb sarcomás daganat. A máj sarcomás daganatai a pankreas újképletéből beállott metastasis következtében fejlődtek ki.

3. Vizsgálatok szavatossági hibákra.

Az 1900. év folyamán 72 ló vétetett fel a belklinikára szavatossági hibára való megvizsgálás végett (1899-ben 66). Ezek közül 5 idült belső agyvelővízkór következtében butának, 8 tüdőtágulat, 3 idült hörghurut következtében fuladozónak, 1 fuladozásra való megvizsgálás végett bevezetett ló havi vaknak, 4 a visszatérő gégeideg hűdése következtében hörgősnek, 1 csökönysnek találtatott, 8 ló vizsgálatlanul bocsáttatott el, 40 esetben szavatossági hiba megállapítható nem volt. Felülvizsgálat 3 esetben ejtetett meg.

A szavatossági hiba megnevezése	Maradt az 1899. évről	Felvétetett		Összesen	Csökkenés			Az 1901. évre maradt
		ló	más állat		az illető hibában szenvedett	az illető hibában nem szenvedett	vizsgálatlanul távozott	
Butaság	.	9	.	9	5	4	.	.
Csökönység	.	5	.	5	1	4	.	.
Fuladozás	1	50	.	51	12*	30	8	1
Hörgösség	.	7	.	7	4	3	.	.
Összesen	1	71	.	72	22	41	8	1

* Egy havi vaknak találtatott.

Kimutatás a nagy állatok kórházában kezelt belső betegekről.

(Az 1900. év folyamán.)

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvételt az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott						
							gyógyul- tan	javult	gyógyu- latlanul	Haldokolva hozott	Elhullott	Kürtött	
Általános fertőző betegségek.													
Morbus maculosus (Dieckerhoff)		1	1	4	2	8	6	2					
Adenitis equorum		4	2	1		7	7						
Adenitis et influenza pec- toralis		1			2	3	2			1			
Adenitis et influenza catarrhalis et pectoralis		2				2	2						
Influenza pectoralis		2	1	5	1	9	3	1			5		
Influenza catarrhalis		2		1		3	3						
Influenza pectoralis et catarrhalis		1	2			3	3						
Tetanus	1	1	6	5	4	17	4	1	2		9		1
Malleus		1	1	2	2	6						6	
Tuberculosis		1 ¹	1 ¹			2					2		
Tuberculosis et gangraena emphysematosa	1 ¹					1					1		
A vér és a vérképzés betegségei.													
Hæmoglobinæmia toxæmica		3	2	1	1	7	3		1		3		
Hæmoglobinæ cum hæma- turia		3				3	3						
Az idegrendszer betegségei.													
Hyperæmia acuta cerebri				1		1	1						
Meningitis acuta		1		1		2		1			1		
Hydrocephalus internus chronicus			2		1	3		3					
Hydrocephalus internus chronicus in acuto			1	1		2					2		
Cœnurosis et cæstrosis ovis		4 ²				4					3	1	
Compressio medullæ spi- nalis. Melanosis			1			1						1	
Myelitis spinalis				1		1			1				

¹ Szarvasmarha. ² Juh.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvételt az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elboesát- tatott		Haldokolva hozott	Elhullott	Kiirtott		
							gyógyul- tan	javultan					
		évnegyedben											
A mozgató szervek betegségei.													
Rheumatismus musculorum	.	.	2 ¹	.	.	2	1	1	.
A lélekző szervek betegségei.													
Rhinitis catarrhalis acuta	.	.	.	1	.	1	1
Rhinitis et bronchitis catarrhalis acuta	.	.	1	.	.	1	1
Laryngitis catarrhalis acuta	.	2	.	1	.	3	3
Laryngitis catarrh. acuta, pododermatitis	1	1	1
Laryngitis et pharyngitis catarrhalis acuta	.	2	4	1	1	8	8
Laryngitis catarrhalis chronica	.	.	1	1	.	2	1	1
Laryngitis et bronchitis catarrhalis chronica	.	.	1	.	.	1	1
Laryngitis, pharyngitis et bronchitis crouposa	.	.	.	1	.	1	.	1
Laryngitis, tracheitis et bronchitis catarrhalis acuta	.	.	1	.	.	1	1
Oedema glottidis acutum	.	1	.	.	.	1	1
Oedema glottidis et pneumonia	1	1	1
Oedema glottidis et septikæmia	.	.	.	1	.	1	.	.	.	1	.	.	.
Bronchitis catarrhalis acuta	.	1	.	.	.	1	1
Bronchitis catarrhalis chronica	.	.	1	.	.	1	1
Bronchitis catarrhalis chronica et emphysema alveolare	.	.	.	1	.	1	.	.	1
Oedema pulmonum acutum	.	.	1	4	1	6	3	1	1	1	.	.	.
Emphysema alveolare pulmonum	1	1	1
Bronchopneumonia	.	2 ²	1	.	.	3	1	.	.	.	1	1	.
Pneumonia crouposa dextra	.	.	.	1	2	3	2	.	1
Pneumonia crouposa sinistra	.	.	1	.	.	1	1
Pneumonia crouposa bilateralis	1	5	11	9	16	42	30	7	.	4	.	1	.

¹ Sertés. ² Köztük egy kecske.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott			Elhullott	Kiirtott		
							gyógyul- tan	javultan	gyógyu- latlanul				
évnegyedben								Haldokolva hozott					
Pneumonia crouposa bila- teralis et pododermatitis	2	2	1	.	1
Pneumonia gangrænosa	.	.	.	1	1	2	.	.	1	.	1	.	.
Pleuropneumonia bilate- ralis	.	2	5	1	4	12	6	2	.	1	2	.	1
Diaphragma görcse	.	.	1	.	.	1	1
A vérkeringési szervek betegségei.													
Ectopia cordis	.	.	.	1 ¹	.	1	.	.	1
Insufficiencia valvul. semi- lunar. aortæ	1	1	.	.	1
Lymphangoitis acuta	1	1	.	1
Az emésztő szervek betegségei.													
Abrasio forficiformis den- tium	.	1	.	1	.	2	2
Exsuperentia dentium	1	1	1
Vulnus linguæ et urticaria	1	1	1
Pharyngitis catarrh. acuta	.	.	1	1	.	2	2
Pharyngitis, laryngitis et brönchitis catarrh. acuta	1	1	1
Obturbatio cæophagi	.	.	.	1	1	2	2
Gastroenteritis catarrhalis acuta	1	4 ²	4	4	.	13	13
Gastroenteritis catarrhalis chronica	.	.	1	.	.	1	1
Gastroenteritis acuta	1	1	1
Gastroenteritis acuta et rup- tura ventriculi	1	1	1	.	.
Gastroenteritis verminosa	2 ³	2	2	.	.
Cruditatis ventriculi	.	13	9	22	10	54	47	.	.	3	4	.	.
Cruditatis ventriculi et meteorismus	.	1	4	1	.	6	3	.	.	.	3	.	.
Cruditatis ventriculi et kop- rostasis	.	.	2	3	.	5	5
Ruptura ventriculi	.	2	4	3	4	13	.	.	.	3	10	.	.
Enteritis catarrhalis acuta	.	34	48	41	44	167	167
Enteritis catarrh. chronica	1	.	.	1	1	3	1	.	.	.	1	.	.
Enteritis acuta	.	2	.	1	.	3	3	.	.
Embolia arteriarum me- senter.	.	5	6	12	11	34	13	1	.	5	15	.	.

¹ Szarvasmarha. ² Köztük egy szarvasmarha. ³ Juh.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		egyvül- tan	Elboesát- tatott		Haldokolva hozott	Elhullott	Kürtöt	
								javult	gyógyu- latlanul				
évnegyedben													
Embolia arteriarum mesent. et ruptura ventriculi	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Embolia arteriarum mesent. et ruptura coli	.	.	1	1	.	2	2	.	.
Embolia arteriarum mesent. et torsio coli	1	1	.	.	.	1	.	.	.
Meteorismus	.	13	14	32	8	67	63	.	.	2	2	.	.
Meteorismus acutus rumi- nantium	.	.	1	.	.	1	1
Meteorismus et ruptura coli	.	.	2	2	.	4	.	.	.	3	1	.	.
Koprostasis	.	13	21	29	17	80	75	.	.	1	4	.	.
Koprostasis et meteoris- mus	.	1	3	1	.	5	2	.	.	1	2	.	.
Koprostasis et ruptura coli	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Volvulus coli	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Volvulus coli et cruditas ventriculi	.	.	1	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.
Volvulus intestini tenuis	.	.	.	3	.	3	.	.	.	1	2	.	.
Volvulus intestini ilei	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Ruptura recti	.	.	.	2	.	2	.	.	.	1	1	.	.
Ruptura mesenterii intest. ilei	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Calculi intestinales	.	.	2	.	.	2	2	.	.
Calculi intestinales et rup- tura recti	.	1	.	.	.	1	1	.	.
Incarceratio herniiformis intestini ilei	.	1	.	.	.	1	1	.	.
Strangulatio int. (lipoma)	.	.	.	1	2	3	3	.	.
Hernia scrotalis peritonitis acuta	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Helminthiasis (Strongylus tetracanthus)	1	1	1
Peritonitis subacuta	2	2	.	1	1
A húgy és ivarszervek betegségei.													
Urolithiasis	.	1	.	.	.	1	.	.	1
A bőr betegségei.													
Eczema crustosum	1	1	1
Eczema madidans, peri- proctitis	.	1	.	.	.	1	1

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott			Elhullott	Kürtötött		
							gyógyul- tan	javultan	gyógyu- latlanul				
évnegyedben						Haldokolva hozott							
Urticaria...	.	.	1	.	.	1	1
Urticaria et eczema madi- dans...	.	.	1	.	.	1	1
Scabies	1	2	1	1	.	5	5
Különlélek.													
Polydactylia	1	1	1
Phlegmone metatarsalis	.	1	1	.	.	2	2
Vulnera contusa, phleg- mone	.	.	.	1	.	1	1
Emphysema subcutaneum	1	1	1
Coxitis	.	.	1	.	.	1	.	.	1
Pododermatitis	1	1	.	.	1
Melanosis	.	.	.	2	.	2	.	.	.	1	1	.	.
Intoxicatio e kalio chlorico	1	1	1
Összesen	8	138	182	217	157	702	519	24	12	28	103	10	6
Veszetségre való meg- figyelés	.	.	.	1 ¹	.	1	1
Mallein-kezelés	.	1	1	5	2	9	7	2
Kimerülés	.	1	.	.	1	2	2
Kísérleti és egészséges állatok	6 ²	3	1	1 ³	6	17	10	.	.	.	3	.	4
Szavatossági hibákra való megvizsgálás végett be- állított állatok	1	10	26	19	16	72	48	.	22	.	.	1	1
Összesen	15	153	210	243	182	803	587	24	34	28	106	11	13

¹ Sertés. ² Köztük 3 juh. ³ Szarvasmarha.

Kimutatás a kis állatok kórházában kezelt belső betegekről.

(Az 1900. év folyamán.)

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvételt az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		1.	II.	III.	IV.		Elbocsátatott		Haldokolva hozatott	Elhullott	Kírtatott		
		évnegyedben					gyógyultan	javultan				gyógyulatlanul	
Fertőző betegségek.													
Cholera gallinarum	.	.	.	5 ¹	2 ²	7	1	.	.	.	6	.	.
Diphtheria avium	.	5 ³	.	.	1 ²	6	3	.	.	.	3	.	.
Febris catarrhalis	4	20 ⁴	20	30	36	110	64	7	1	2	26	4	6
Febris exanthematosa	1	1	1
Febris nervosa	.	4	1	2	2	9	.	2	1	.	2	4	.
Febris catarrhalis et exanthematosa	.	1	.	2	1	4	3	1
Febris catarrh. et nervosa	.	1	.	2	1	4	1	.	.	.	3	.	.
Febris catarrhalis exanthematosa et nervosa	.	1	1	.	.	2	2	.	.
Tuberculosis	1 ⁵	.	3 ⁶	.	.	4	.	.	2	.	2	.	.
Lyssa	.	.	4	2	.	6	6	.	.
A vér és vércépzés betegségei.													
Filaria immitis	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Az anyag-forgalom betegségei.													
Diabetes mellitus	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Rhachitis	1	1	.	1
Az idegrendszer betegségei.													
Hæmorrhagia cerebri	.	2 ⁷	.	.	.	2	.	1	.	1	.	.	.
Paralysis bulbaris	.	1	.	.	.	1	1	.
Hæmorrhagia medullæ spinalis	.	1	.	2	.	3	1	.	.	.	2	.	.
Myelitis spinalis	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Pachymeningitis ossificans chronica spinalis	.	1	2	1	.	4	.	.	2	.	2	.	.
Pachymeningitis ossificans chronica spinalis et arthritis ulcerosa chron.	.	.	2	.	.	2	.	1	.	.	1	.	.

¹ Köztük 2 tyúk, 3 kacs. ² Tyúk. ³ Köztük 4 tyúk, 1 galamb. ⁴ Köztük 1 macska.

⁵ Papagály. ⁶ Köztük 1 kakas és 1 mókus. ⁷ Köztük 1 macska és 1 kanári.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétel az				Összesen	Csökkenés					Maradt az 1901. évre	
		I.	II.	III.	IV.		Elboesát- tatott		Haldokolva hozott	Elhullott	Kürtötlt		
							gyógyul- tan	javullan					
		évnegyedben											
Compressio medullae spinalis	.	.	1	.	.	1	.	.	1
Paralysis nervi trigemini	.	.	.	1	1	2	2	.	.
Paralysis plexus brachialis	1 ¹	1	.	.	1
Epilepsia	.	3	.	.	.	3	.	1	1	.	.	.	1
Epilepsia secundaria	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Eklampsia puerperalis	.	2	1	.	.	3	3
A mozgató szervek betegségei.													
Rheumatismus muscu- lorum	.	.	1	1	.	2	1	1
A lélekző szervek betegségei.													
Rhinitis et bronchitis catarrhalis acuta	.	.	1	.	.	1	1
Laryngitis catarhalis acuta	1 ²	5 ³	.	4 ³	4 ⁴	14	12	.	1	.	.	.	1
Laryngitis catarrhalis chronica	.	1 ⁵	1	1	.	3	.	1	.	.	.	2	.
Laryngitis diphtheritica	.	.	1 ⁵	.	.	1	1	.	.
Laryngitis et tracheitis catarrhalis acuta	.	.	.	1	.	1	1
Laryngitis, tracheitis et bronchitis catarrhalis acuta	1	1	1	.	.
Laryngitis et bronchitis catarrhalis acuta	.	3 ⁶	1	.	.	4	4
Laryngitis et bronchitis catarrhalis chronica	.	.	2	.	1	3	2	1
Bronchitis catarrhalis acuta	1	1	1
Bronchitis catarrhalis chronica	1	1	1
Oedema pulmonum	.	1 ⁷	.	1	.	2	2	.	.
Emphysema alveolare genuinum	1	1	.	1
Pneumonia catarrhalis	.	4 ⁸	4 ⁹	5 ¹⁰	4 ¹¹	17	3	.	.	1	13	.	.
Rhinitis et pneumonia catarrhalis	.	.	1	.	.	1	1
Pleuritis saccata	.	1	.	.	.	1	1	.	.

¹ Majom. ² Kanári. ³ Köztük 3 kanári. ⁴ Köztük 2 kanári. ⁵ Maeska. ⁶ Köztük 1 kanári és 1 czinke. ⁷ Maeska. ⁸ Köztük 1 kanári. 1 tyúk, 1 rigó és 1 galamb. ⁹ Köztük 3 kanári és 1 pinty. ¹⁰ Köztük 1 kanári és 1 papagály. ¹¹ Köztük 2 kanári.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott						
							gyógyul- tan	javultan	gyógyu- latlanul	Haldokolva hozott	Elhullott	Kiirtott	
évnegyedben													
A vérkeringési szervek betegségei.													
Insufficiencia valvulæ bicuspidalis	1	3	3	.	4	11	.	4	3	.	4	.	.
Insufficiencia valvulæ bi-et tricuspidalis	.	1	1	.	.	2	2	.	.
Insufficiencia valvulæ bicuspidalis, pericarditis chronica, hepatitis interstitialis chronica et hydrops universalis	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Insufficiencia valvulæ bicuspidalis, endocarditis acuta, hepatitis interstitialis chronica, hydrops universalis	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Endocarditis ulcerosa et bronchitis catarrhalis chronica	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Az emésztő szervek betegségei.													
Stomatitis ulcerosa	1	.	.	1 ¹	.	2	2	.	.
Stomatitis vesiculosa	.	.	.	1	.	1	1
Stomatitis ulcerosa et gangrænosa	1	1	1
Pharyngitis catarrhalis acuta	.	.	1	.	.	1	1
Pharyngitis acuta	.	2 ¹	10 ¹	1 ¹	1 ¹	14	13	1	.
Kemény begy	.	1 ²	.	.	.	1	1
Catarrhus ventriculi acutus	.	6 ³	12	8 ⁴	6	32	31	1
Catarrhus ventriculi acutus et stomatitis catarrhalis acuta	1	1	1
Enteritis catarrhalis acuta	.	3 ⁵	5 ⁶	.	4	12	9	1	1	.	.	1	.
Enteritis acuta	.	1	1 ⁷	1 ⁸	.	3	3	.	.
Enteritis hæmorrhagica	.	.	1	1	.	2	1	.	.	.	1	.	.
Enteritis catarrhalis chronica	1	1	1	.	.
Gastroenteritis catarrhalis acuta	.	.	1	3	2 ⁴	6	6
Gastroenteritis acuta	.	.	2	8	9 ⁹	19	1	.	.	2	16	.	.

¹ Macska. ² Kakas. ³ Köztük 2 macska és 1 papagály. ⁴ Köztük 1 macska. ⁵ Köztük 1 tyúk. ⁶ Köztük 1 papagály. ⁷ Galamb. ⁸ Papagály. ⁹ Köztük 1 gölya.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés					Maradt az 1901. évről	
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott						
							gyógyul- tan	javultan	gyógyul- talanul	Haldokolva hozott	Elhullott		Kiirtott
évnegyedben													
Invaginatio intestini	1	1	1	.	.
Proctitis	.	2	1	.	1	4	4
Koprostasis	.	5	3	6 ¹	4	18	17	1	.
Helminthiasis (Tænia cucumerina)	.	3	4	1	.	8	8
Helminthiasis (Tænia crassicolis)	.	.	1 ²	.	.	1	1
Helminthiasis (Tænia crassula)	.	.	1 ³	.	.	1	1
Helminthiasis (Tænia marginata)	5	5	1	4
Helminthiasis (Ascaris marginata)	1	1	1
Helminthiasis (Heterakis vesicularis et inflexa.) Colpocephalum longi- candum	28 ⁴	28	28
Hydrops ascites	.	2 ⁵	.	.	.	2	.	.	1	.	.	1	.
Peritonitis serofibrinosa	.	1 ²	.	.	.	1	1	.
Peritonitis serosa	.	.	1 ⁴	.	.	1	1	.	.
Hernia perinealis. Peritoni- tis. Cystitis hæmorrhagi- ca	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Icterus gravis et tumor lienis acutus	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Intoxicatio	.	1	2	.	.	3	3	.	.
A húgy- és ivarszervek betegségei.													
Nephritis parenchymatosa chronica	.	.	2	.	.	2	1	.	.	.	1	.	.
Nephritis chronica fibrosa, endocarditis valy. verru- cosa, hydrops univërsalis	.	2	.	.	.	2	2	.	.
Calculi renales. Cystitis et urethritis acuta	1	1	1	.	.
Balanitis	.	.	1	.	.	1	1
Metritis ichorosa	.	.	2	.	.	2	2	.	.
Metritis et colpitis cata- rrhalis acuta	.	.	1	.	.	1	1
Metritis et peritonitis ichorosa	.	1	.	.	.	1	.	.	1

¹ Körtük 1 kakas. ² Macska. ³ Pinty. ⁴ Tyúk. ⁵ Körtük 1 macska.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felyétetett az				Összesen	Csökkenés					Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott		Haldokolva hozatott	Elhullott	Kiirtott	
							gyógyult	javult				
		évnegyedben				gyógyult	javult	szelámul	hozatott	Elhullott	Kiirtott	
A bőr betegségei.												
Erythema traumaticum	.	1	.	.	.	1	1
Eczema erythematosum	.	.	1	2	.	3	3
Eczema squamosum	1	1	2	1 ¹	2	7	6	.	.	.	1	.
Eczema rubrum	.	.	1	.	.	1	1
Eczema crustosum	.	1 ¹	.	2	.	3	3
Eczema madidans	1	.	2	.	.	3	2	.	1	.	.	.
Eczema erythematosum et crustosum	.	.	2	.	.	2	2
Eczema squamosum et crustosum	1	1	6	3	3	14	10	2	.	.	.	1
Eczema rubrum et crustosum	1	1	1
Eczema madidans et crustosum	.	3	3	4	2	12	11	1
Eczema pustulosum et crustosum	.	2	.	.	.	2	2
Eczema madidans et rubrum	.	1	.	.	5	6	5	1
Urticaria	.	1	.	.	.	1	1
Aene	.	1	.	.	.	1	1
Pachydermia	1	1	.	.	.	1	.	.
Acariasis	.	6	.	.	3	9	1	1	1	.	.	5
Sarcoptes scabiei var. canis	1	13	7	8	11	40	23	4	1	.	3	6
Sarcoptes minor	2 ¹	.	.	.	2 ¹	4	.	2	.	.	.	1
Acariasis et sarcoptes scabiei var. canis	.	.	1	.	.	1	1
Colpocephalum longicaudum	1 ²	1	.	.	1	.	.	.
Dermyssus avium	.	.	2 ³	.	.	2	1	.	.	.	1	.
Ixodes ricinus	.	.	1	.	.	1	1
Trichodectes latus	1	1	1
Különfélék.												
Otitis externa	.	1	.	1	1	3	3
Tumor colli	1 ³	1	.	.	1	.	.	.
Arthritis chronica	.	1 ⁴	.	1 ³	1	3	2	.	.	.	1	.
Periarthritis	.	.	.	2 ⁴	.	2	1	.	.	.	1	.
Coxitis	.	.	1	.	.	1	1

¹ Macska. ² Gerle. ³ Kanári. ⁴ Kakas.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott						
							gyógyultan	javultan	gyógyultatlanul	Haldokolva hozott	Elhullott	Kiirtott	
évnegyedben													
Fractura ossis metatarsi	.	1 ¹	.	.	.	1	1
Vulnus morsum, ruptum	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Tumor hepatis et pankreatis (sarcoma) ----	1 ²	1	1	.	.
Sarcomatosis ----	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Albinismus incompletus ----	.	.	1	.	.	1	1
Összesen ----	14	125	139	120	166	564	304	33	20	7	148	31	21
Veszetségre való megvizsgálás végett behozott egészséges állatok ----	3	13 ³	28 ³	28 ³	12	84	82	1	1
Kiirtás végett behozott állatok ----	.	38 ⁴	49 ⁴	61 ⁵	66 ⁴	214	214	.
Egészségesek ----	.	1	.	5 ⁶	3	9	9
Összesen ----	17	177	216	214	247	871	395	33	20	7	148	246	22

¹ Pacsirta. ² Macska. ³ Köztük 1 macska. ⁴ Köztük 3 macska. ⁵ Köztük 7 macska és 1 kanári. ⁶ Köztük 1 papagály.

A SEBÉSZETI KLINIKA BETEGFORGALMA.

A klinika vezetője : Dr. PLÓSZ BÉLA, nyilv. rendes tanár.

1. Nagy állatok kórháza.

Az 1900-ik év folyamán a mult évről visszamaradt 25 állattal együtt 488 állat részesült gyógykezelésben, nem számítva ide a szavatossági hibákra való megvizsgálás végett beállított 19 lovat, melyekkel együtt az összes állatforgalom 507 drb volt.

A 488 beteg közül az 1901. évre 29 drb tétetett át, minélfogva az évi jelentés 459 betegről (1899-ben 374-ről) szól, melyek közül :

gyógyult 329 darab, azaz	71·68 %	(1899-ban 83·42 %)
javult 82 db, azaz	17·87 %	(" 8·2 %)
gyógyulatlanul elbocsáttatott 18 db, azaz	3·92 %	(" 4·29 %)
haldokolva hozatott 4 db, azaz	0·87 %	(" 0·26 %)
elhullott 19 db, azaz	4·14 %	(" 2·68 %)
kiirtatott 7 db, azaz	1·52 %	(" 1·35 %)

A kezelésben részesült 459 nagy állat összesen 8086 napot (1899-ben 8465 $\frac{1}{2}$ napot) töltött a kórházban, egy beteg tehát átlag 17·6 napig (1899-ben 21·1 napig) állott kezelés alatt.

A betegek legnagyobb részben fővárosi lakosok tulajdonát képezték, míg vidékről 66 beteg állítottatott a kórházba.

A javultnak feltüntetett 82 állat közül a legtöbb olyan állapotban adatott át tulajdonosának, hogy azok teljes gyógyulása további orvosi kezelés nélkül előreláthatólag bekövetkezett.

Így került ki sok állat a kórházból olyan sebekkel, melyek másodlagosan gyógyultak, de azok hegesedése még nem fejeződött be tökéletesen; továbbá genyes patagyuladásban szenvedő operált betegek, melyek sebeit még nem borította szaruréteg egészen s végül a még hosszabb ideig tartó pihentetést igénylő betegek.

A kimutatásban gyógyulatlannak feltüntetett 18 beteg között szerepel két nem operált hörgős, két beteg csonttöréssel, négy beteg genyes patalobbal és négy felületes patalobbal, egy pataporczipolyban szenvedő beteg, egy idült csipőizületi lobbán, egy phlegmoneban, egy kéztőizületi lobbán szenvedő ló s végül egy nyultetemes ló.

A kórházban elhullott 19 drb ló közül egy a retropharingealis nyirokmirigyek lymphosarcomás megbetegedése okozta fuladás következtében, egy agyhártyalob, egy az arteria cruralis falának genyes elhalásából származó elvérzés, egy zúzott sebhez társult septikæmia, egy mycoraditis parenchymatosa, egy hashártyalob, egy gyomorpedés, egy genyes inhüvelylobhoz és 4 genyes izületlobhoz társult septikæmia, kettő pyæmia, egy influenza s végül egy operált hörgős ló a TRENDELENBURG-féle tamponos tubus nyomása okozta tracheitis fibrosa s ezt követő tüdővizényő következtében hullott el.

Kiirtatott a tulajdonos kívánságára egy ló medencze-csonttörés miatt, egy sokizületi lob, egy genyes patalob, egy átható térdseb és tibiatorés, végül egy tibiatorés miatt.

A *fej és nyak betegségei* 26 esettel voltak képviselve, melyek közül említést érdemel a bal alsó szeglet-metszőfogát körülvevő *foghúsból kiinduló aprósejtű sarcomás daganat*. Az újképlet betejedt a baloldali három alsó metszőfog alveolusába, valamint a fogak mögött az állcsont nyakára. Hasonló lágy sarcoma foglalt helyet az alsó állcsont bal ágán a 4-ik zápfognak megfelelő helyen. A daganat az alsó állcsont alveolaris szélével, a három metszőfoggal és az állcsont nyakának egy részével fűrész, véső és kanál segélyével távolított el, nemkülönben hasonló módon extirpáltatott a daganat az állcsont ágából is a negyedik zápfog extractiójával kapcsolatban.

A csontsebek antisepticumok (bórsav) alkalmazása mellett gyógyultak s az állat javuló állapotban adatott át tulajdonosának, a hol az adott utasítás mellett tovább kezeltetett, míg végre teljesen meggyógyult s az operációt követő 11-ik hónapban a telivér-ló a versenyekben eredményesen vett részt.

Az *állizület átható sebzésével* és azt követőleg az izület genyes lobjával egy beteg került a kórházba, mely esetben a korona-

nyújtvány resectiója vált szükségessé; a beteg javultan adatott át tulajdonosának s a kilátásba helyezett gyógyulás otthon hihetőleg bekövetkezett.

Említést érdemel nagyfokú *odanőtt hernia scrotalis* egy esete. Az odanövés szétválasztása és a fedett ondózsínorra magasan történt csiptető felhelyezése a sérvdaganat eltűnését eredményezte ugyan, de az operációt követő 26-ik napon a sérvkapút elzáró tunica vag. communis megrepedt s előesés következett be, a mi hashártyalob társulása mellett az állat halálát okozta. Ezen eset azon körülménynél fogva feltűnő, hogy a sérvkapu elzárására felhasznált tunica vag. communis a 26-ik napon sem volt még képes a hasüri nyomásnak és az ebből eredő feszülésnek ellentállani.

Invaginatiós végbélelőeséssel két ló vétetett fel; mindkét esetben az előesett részlet levarrásával éretett el a gyógyulás.

Paraproctitis suppurativa idült esete egy alkalommal került észlelés alá. A telivér-kancza végbelének jobb oldalán a csipőcsont necrosisával járó genyes folyamat mirigykóros alapon fejlődött s az állat félévig tartó eredménytelen kezelés után került a kórházba. A gyógyulás a csatorna tágitása, ellennyílás készítése és sequestrotomia után következett be.

A nehéz vizelés oka gyanánt két esetben a *hólyagban kő* állapítottatott meg; az egyik esetben cystotomia mediana perinealis útján sikerült a követ egészben eltávolítani, míg a másik esetben urethrotomia perinealis után lithotripsia segélyével történt a kő eltávolítása. Mind a két ló meggyógyult.

Az *ondózsínór idült gyuladása* okául 6 esetben genyes fertőzés, míg egy esetben botryomykosis állapítottatott meg.

A hátulso csüdhajlásokban észlelt *dermatitis chronica verrucosa* formalinkezelésre két esetben teljesen gyógyult, míg egy esetben a szer az állapot javulását eredményezte.

Bursitis és parabursitis hat esettel volt képviselve; öt lóhól a daganat kifejtés útján távolítottatott el; ezek közül háromnál a sebek a kórházban gyógyultak, míg kettő elbocsáttatott, mielőtt a sebek tökéletesen gyógyultak volna. Egy esetben a bursa heveny lobja hideg borogatásokra szünt.

A *csánkpok* gyógyítására három esetben perforáló égetés

vétetett igénybe, egy esetben pedig kettős neurectomia végeztetett. Ezen utóbbi esetben a régebben végzett perforáló égetés nem adott eredményt, míg a tibialis és peroneus kimetszése a fájdalmat teljesen megszüntette s a ló mint tisztí háts ló használhatóvá vált.

Az *abdominalis monorchismus* hét esetben baloldali, egy esetben jobboldali volt; az egy esetben észlelt *inguinalis monorchismus* a pedig bal oldalon találtatott. Az operáció BANG methodusa szerint hajtatott végre; hét lóból a here eltávolítottatott, egy lóban a herét $\frac{3}{4}$ órai keresés után sem sikerült megtalálni. Valamennyi operált ló gyógyult.

A 459 beteg közül 253 állaton végeztetett operáció, melyek közül:

gyógyult	---	---	---	---	---	203 db	azaz	80.24 %	
javult	---	---	---	---	---	33	«	«	13.04 %
operáció után elbocsájtatott						8	«	«	3.16 %
elhullott vagy kiirtatott	---	---	---	---	---	9	«	«	3.56 %

2. Kis állatok kórháza.

A kórházban az 1900. év folyamán 338 állat (1899-ben 354 állat) részesült kezelésben, melyek közül 9 állat az 1901. évre tétetett át, a kimutatás tehát 329 állatról szól. A 329 beteg közül:

gyógyult 261 darab, azaz	---	---	---	---	---	79.33 %	(1899-ben 83.48 %)
javult 12 darab, azaz	---	---	---	---	---	3.65 %	(« 3.76 %)
gyógyulatlanul elbocsájtatott 12 drb, azaz						3.65 %	(« 4.20 %)
haldokolva hozatott 7 darab, azaz	---	---	---	---	---	2.12 %	(« —)
elhullott 17 darab, azaz	---	---	---	---	---	5.17 %	(« 6.72 %)
kiirtatott 20 darab, azaz	---	---	---	---	---	6.08 %	(« 2.24 %)

A kezelésben részesült 329 állat 2677 napot töltött a kórházban, egy beteg tehát átlag 8.1 napig (1899. évben 8 napig) állott kezelés alatt.

Az elhullást okozó betegségek között szerepelt: struma okozta fuladás, carcinomatosis, prolapsus recti-hez társult hashártyalob, zúzott sebhez társult septikæmia, metritis purulenta és enteritis hæmorrhagica.

A kiirtás panophtalmitis, epulis sarcomatosa, otitis externa chronica profunda, osteosarcoma sterni et brachii, condyloma

vaginæ, vaginitis hæmorrhagica et ulcerosa, sarcomatosis, metritis purulenta et ichorosa, csonttörés, az Achillesin szakadása és nehéz szülés miatt történt.

Újképletekkel 47 állat vétetett föl; a daganatok közül észlelés alá került: fibroma egy esetben, fibrolipoma egy esetben, carcinoma 12 esetben, condyloma 20 esetben, lipoma egy esetben, papilloma 3 esetben, osteosarcoma egy esetben, melanocarcinoma egy esetben, lymphosarcoma két esetben, sarcoma egy esetben és struma 4 esetben.

Csonttöréssel 47 állat vétetett föl a kórházba, egy esetben törött a mandibula, két esetben a scapula, két esetben a brachium, 12 esetben a radius, 12 esetben a radius és az ulna, egy esetben az ileum, 4 esetben a femur, 12 esetben a tibia.

Kemény kötés 37 esetben volt alkalmazható.

A betegségek közül a legnagyobb számban sebek, daganatok, otitis externa és a csonttörések voltak képviselve.

A 329 állat közül 161 operatív beavatkozást igényelt; az operáltak közül:

gyógyult	---	---	---	---	141 drb,	azaz	87·57 %	
javult	---	---	---	---	4	«	«	4·97 %
elhullott vagy kiirtatott					12	«	«	7·46 %

Embryotomia 12 esetben végeztetett; az állatok közül 7 gyógyult, 4 elhullott, egy pedig kiirtatott.

Kimutatás a nagyobb állatok sebészeti kórházában kezelt betegekről.

(Az 1900. év folyamán.)

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvételezett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott		Haldokolta	Elhullott	Kiirtott		
							évnegyedben	évnegyedben				javultan	
A fej és a nyak betegségei.													
Vulnus scissum labii superioris	1	1	1
Vulnus contusum linguæ	.	1	.	1	1	3	3
Periostitis alveolaris suppurativa	1	.	.	.	1	2	1	1
Periostitis alveolaris botryomykotica	.	1	.	.	.	1	1
Osteoma ossis mandibulæ	1	1	.	1
Epulis (sarcoma)	.	1	.	.	.	1	.	1
Fractura complicata ossis mandibulæ	.	.	.	1	.	1	.	1
Catarrhus antri Highmori	1	2	.	.	.	3	1	2
Epistaxis	.	1	.	1	.	2	2
Sarcoma anguli nasi	.	.	.	1	.	1	1
Vulnus ruptum alæ nasi	.	.	.	1	.	1	1
Vulnus punctum perforans articulationis mandibulæ	.	.	.	1	.	1	.	1
Vulnus ruptum, lobatum palpebræ superioris	.	1	.	.	.	1	1
Fibroma palpebræ superioris	.	1	.	.	.	1	1
Vulnus contusum frontis	.	.	.	1	.	1	1
Abscessus reg. temporalis	1	1	1
Vulnus contusum, punctum regionis submaxillaris	.	.	.	1	1 ¹	2	2
Abscessus reg. submaxillaris	.	.	1	2	.	3	3
Hemiplegia laryngis	.	2	1	.	.	3	.	2 ²	.	1 ³	.	.	.
Paraparotitis suppurativa	.	1	.	.	.	1	1
Panophthalmitis	.	.	.	1	.	1	1 ⁴
Vulnera contusa, rupta regionum colli et sterni	.	.	.	1	1	2	2

¹ Corpus alineum in vulnere. — ² Operálatlanul. — ³ Laryngitis chronica fibrosa, oedema pulmonum. — ⁴ Szarvasmarha.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre	
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott			Elhullott	Kürtatott			
							gyógyul- tan	javullan- gyógyu- latlanul	Haldokolva hozott					
évnegyedben														
Vulnus scissum colli	.	.	1	.	.	1	1
Vulnera scissa capitis et trunci	.	.	.	1	.	1	1
Vulnus scissum tracheæ perforans	.	.	.	1	.	1	1
A törzs betegségei.														
Sarcomatosis glandularum retropharyngealium cum compressione laryngis	.	.	.	1	.	1	1	.	.
Vulnus contusum, punctum, regionis præsternalis	.	.	1	.	3	4	3	1
Botryomykoma reg. præsternalis	1	1	1
Tyloma regionis præsternalis	.	1	.	.	.	1	1
Vulnus contusum, ruptum reg. hyposternalis	.	.	1	2	.	3	3
Myositis suppurativa reg. hyposternalis	.	1	1	1	.	3	3
Oedema inflammatorium reg. hyposternalis	.	.	.	1	.	1	1 ¹
Vulnus contusum, ruptum reg. parasternalis	.	1	.	.	.	1	1
Abscessus reg. costalis	.	.	1	.	.	1	1
Fibrolipoma reg. costalis	.	.	1	.	.	1	1 ²	.	.	.
Fibrosarcoma reg. parasternalis; phlegmone diffusa reg. trochantericæ cum necrosi ossis ilei	.	.	1	.	.	1	1 ³	.	.	.
Marsipoly	.	2	1	1	1	5	3	1	1
Contusiones trunci	.	.	.	1	.	1	.	1
Lipoma dorsi	1	1	1
Vulnus contusum, ruptum abdominis	1	2	2	3	.	8	6	1	.	.	1 ⁴	.	.	.
Myositis serosa musc. lumborum	.	1	.	.	.	1	1
Sarcoma lumbi	.	.	.	1	.	1	.	1
Vulnus contusum, ruptum reg. trochantericæ	.	6	1	2	.	9	8	1
Phlegmone diffusa abdominis	1	1	.	1

¹ Heveder nyomás. — ² Meningo-encephalitis acuta. — ³ Elvérzés. — ⁴ Septicæmia, hydrocephalus chronicus internus.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évről
		I.	II.	III.	IV.		évnegyedben	Elboesát- tatott		Haltokolva hozott	Elhullott	Kiirtott	
								gyógyul- tan	javultán gyógyu- latlanul				
Rheumatismus musculo- rum pelvis et femoris	1	1	2	1 ¹	.	1 ²
Vulnus contusum, ruptum reg. trochantericæ cum fractura complicata ossi- um ilei et pubis	1	.	1	1 ³	.
Callus ossium ilei et pubis	.	.	.	1	.	1	.	1
Abscessus femoris	1	.	1	1
Vulnus contusum, ruptum reg. sacralis	.	.	.	1	.	1	1
Abscessus abdominis	1	1	1
Hernia ventralis	1	.	.	1	.	1
Hernia umbilicalis	1	2	.	3	2 ⁴	1
Hernia scrotalis et prolap- sus intestini post castra- tionem	.	.	1	.	.	1	1 ⁵	.	.
Fractura ossis ilei	.	.	2	.	.	2	.	.	1	.	1	.	.
Pseudofistula ossis ilei	1	.	.	1	1
Fibroma mammae	1	.	.	.	1	.	1
Vulnus contusum, lobatum perinei	.	.	1	.	.	1	1
Ruptura totalis perinei	1	1	1
Prolapsus recti	1	.	1	.	2	2
Paraproctitis suppurativa	.	1	.	.	.	1	1
Pseudofistula ani	.	.	1	.	.	1	.	1
Fistula vesicalis	.	.	1	.	.	1	1
Uro-cystolithiasis	.	1	1	.	.	2	2
Vulnus ruptum labii ma- joris pud.	1	1	1
Metritis et Colpitis chro- nica purulenta	.	.	.	1	.	1	1
Cystitis catarrh.	.	.	1	.	.	1	1
Vulnus contusum, ruptum scroti	1	1	1
Fibrolipoma scroti	1	1	1
Posthitis et funiculitis chro- nica fibrosa	1	1	1
Funiculitis chronica puru- lenta	.	1	1	1	3	6	2	1	3
Funiculitis chronica bot- ryomykotica	.	.	1	.	.	1	1
Paraphimosis	1	.	1	.	.	2	2

¹ Myocarditis parenchymatosa. — ² Arthritis rheumatica. — ³ Tulajdonos kivánságára. — ⁴ Egy darab borju. — ⁵ Pleuropneumonia infectiosa.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1904. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátatott						
							gyógyul- tan	javultan	gyógyu- latlanul	Haldokolva hozott	Elhullott	Kiirtatott	
évnegyedben				Összesen	gyógyul- tan	javultan	gyógyu- latlanul	Haldokolva hozott	Elhullott	Kiirtatott			
A végtagok betegségei.													
Vulnera contusa, rupta humeri	.	1	1	.	.	2	2	
Contusiones humeri et metacarpi cum abscessu cubiti	1	1	1	
Vulnus contusum, ruptum scapulæ	.	.	1	.	.	1	1	
Abscessus scapulæ	.	1	.	1	.	2	2	
Rheumatismus musculorum humeri	.	1	.	.	.	1	1	
Eczema madidans et crustosum humeri	.	.	1	.	.	1	1	
Dermatitis caustica humeri	1	1	1	
Fibrolipoma humeri	.	.	1	.	.	1	1	
Vállbénaság	.	.	.	2	.	2	2	.	2	.	.	.	
Dermatitis caustica extremitatum anteriorum	.	.	.	2	.	2	2	
Rheumatismus musculorum extremitatum ant.	1	1	1	
Contusiones extremitatum	1	1	1	
Phlegmone diffusa extremitatum	.	1	3	3	1	8	7	1	
Dermatitis chronica verrucosa extremitatum posteriorum	.	.	.	1	2	3	2	1	
Lymphangiitis, para- et perilymphangiitis catarhalis acuta extremitatum post.	1	1	1	
Excoriationes axillæ	.	.	1	.	.	1	1	
Bursitis et parabursitis olecrani	.	3	1	2	.	6	4	2	
Vulnus contusum, ruptum olecrani	.	.	1	.	.	1	1	
Vulnus contusum carpi	.	1	.	1	2	4	3	1	
Fractura multiplex ossium carpalium	1	1	.	.	1	.	.	.	
Polyarthrititis et polytenodovaginitis rheumatica	1	1	1	.	
Vulnera scissa et puncta metacarpi	.	.	.	1	1	2	2	
Dermatitis caustica metacarpi	.	1	.	.	.	1	1	
Abscessus metacarpi	.	1	1	.	.	2	1	1	

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1904. évről
		I.	II.	III.	IV.		Elboesát- tatott						
							gyógyul- tak	javultak	gyógyu- latlanul	Haldokolva hozott	Elhullott	Kiirtott	
évnegyedben				gyógyul- tak	javultak	gyógyu- latlanul	Haldokolva hozott	Elhullott	Kiirtott				
Periostitis ossificans meta- carpi	.	.	1	.	.	1	.	1
Periostitis acuta metacarpi	.	.	1	.	.	1	1
Ruptura totalis tendinum musculorum perforantis et perforati	1	1	.	1
Contractura tendinum mus- culorum perforantis et perforati	.	1	.	.	.	1	1
Tendinitis acuta muscu- lorum perforant. et per- forati	.	1	.	.	1	2	2
Tendinitis acuta muscu- lorum perforati	1	1	1
Tendovaginitis acuta serosa musculorum perforati	1	1	1
Vulnus contusum perforans tendovaginæ mus- culorum perforantis et perforati, cum phleg- mone diffusa extremitatis	.	.	.	2	.	2	2 ¹	.	.
Tendinitis et inflammatio ligamentorum sesamoi- deorum acuta	.	.	.	2	1	3	2	1
Inflammatio ligamentorum sesamoideorum sup. acuta	.	1	1	2	.	4	3	1
Inflammatio lig. sesam. sup. chronica cum periostide ossificante metacarpi	.	.	.	1	1	2	1	1
Tendinitis et tendovaginitis chronica fibrosa musc. perforantis et perforati	2	2	1	1
Tendinitis chronica fibrosa musc. perforantis et per- forati	.	1	3	6	1	11	5	6
Vulnus contusum, ruptum perforans artic. meta- carpo-phalangealis et tendovaginæ musc. per- forati et perforantis	1	1	1
Periarthritis artic. meta- carpo-phalangealis (dis- torsio)	.	1 ²	.	1	1	3	2	1
Abscessus periarticularis metacarpo-phalangealis	1	1	1

¹ Egy esetben ruptura ventriculi. — ² Cum distorsione articulationis interphalangeae primae.

A betegség neve	Méradi az 1899. évől	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradi az 1901. évről	
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott							
							egygyul- tan	javullan	egygyu- latlanul	Haldokolva hozott	Ehullott	Kiirtott		
évnegyedben														
Periarthritis artic. interphalang. primæ	1	2	.	.	.	3	3
Vulnus contusum phalangis primæ	.	2	.	2	1 ¹	5	5
Eczema madidans et crustosum reg. volaris	.	7	1	1	.	9	8	1
Vulnus contusum punctum phalangis secundæ	.	1	.	.	1	2	2
Fibroma reg. volaris	.	1	.	.	.	1	1
Periarthritis ossificans artic. interphalang. primæ	.	1	.	1	.	2	.	2 ²
Vulnus contusum, punctum coronæ	2	22	1	1	1	27	23	2	.	.	1 ³	.	1	.
Phlegmone coronæ	.	9	2	.	.	11	8	.	1	1	1 ⁴	.	.	.
Pododermatitis parenchymatosa	.	19	18	4	2	43	27	10	3	1	.	1 ⁵	1	.
Vulnus contusum, ruptum reg. volaris	.	1	.	2	.	3	3
Vulnus contusum chron. reg. volaris	.	.	1	.	.	1	1
Átható szarurepedés	2	.	.	1	3	6	4	2
Pododermatitis superficialis partialis	.	4	8	4	9	25	19	3	2	1
Pododermatitis superficialis diffusa	.	.	.	2	1	3	.	1	2
Patarokkantság	.	.	.	2	.	2	.	2
Patacsontsúlyedés	1	1	.	.	1
Fistula cartilaginis ungulæ	.	5	1	3	1	10	6	3	.	.	1 ⁶	.	.	.
Pododermatitis chronica verrucosa	.	.	2	.	.	2	1	1
Pododermatitis parenchymatosa purulenta	.	.	2	.	.	2	1 ⁷	1 ⁸
Bursitis podotrochlearis	.	.	1	.	.	1	.	1
Fractura ossis phalangis secundæ	.	.	.	1	.	1	.	1
Coxitis et perioxitis acuta	.	.	3	.	1	4	3	1
Coxitis chronica	.	1	3	.	.	4	.	3	1
Contusiones extremitatum posteriorum	.	.	1	.	.	1	1
Vulnus contusum, ruptum femoris	1	2	.	.	.	3	3

¹ Kötélbehágás. — ² Gyűrűtetem. — ³ Arthritis purulenta. — ⁴ Synovitis purulenta. pyaemia. — ⁵ Tulajdonos kívánságára. — ⁶ Phlegmone diffusa extremitatis (pyaemia). — ⁷ Megnyílás. — ⁸ Szegebehágás.

A betegség neve	Maradt az 1889. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elboesát- tatott						
							gyógyul- tan	javultan	gyógyu- ladanul	Haldokolva hozott	Elhullott	Kiirtott	
évnegyedben													
Vulnus contusum, punc- tum cruris	1	2	7	2	1	13	11	1	.	1 ¹	.	.	.
Abscessus cruris	1	.	.	.	1	1
Vulnus contusum cruris cum phlegmone extre- mitatis	2	1	.	.	3	.	1	1	.	1	.	.
Vulnus contusum, ruptum reg. suræ	1	.	.	.	1	1
Vulnera contusa, rupta cruris et arthritis puru- lenta articulationis carpi	1	1	.	.	1
Vulnus punctum genus cum fractura ossis tibiæ	1	1	1	.
Vulnus contusum, ruptum genus cum necrosi ossis patellæ	1	1	.	.	2	1	.	.	.	1 ²	.	.
Hæmatoma genus	1	.	.	1	1
Vulnus contusum tarsi	1	.	1	1	.	3	3
Vulnus punctum perforans artic. tarsi et arthritis purulenta	1	1	1
Contusiones et periarthritis tarsi	1	1	1
Dermatitis caustica tarsi et metatarsi	1	.	.	.	1	1
Fractura ossis tibiæ	1	.	1	1	.
Periostitis acuta ossis tibiæ	.	.	.	1	.	1	1
Csánkópók	2	.	1 ³	2	5	.	4	1
Ruptura partialis musculi quadriceps cruris	1	1	1
Ruptura musculi tibialis anici	1	.	.	1	.	1
Tendinitis musculi gastroc- nemii et periostitis ossi- ficans calcanei	1	.	.	1	.	1
Nyúltetem	1	.	.	1	.	.	1
Vulnus contusum, ruptum metatarsi	1	3	1	4	.	9	9
Abscessus metatarsi	1	1	.	.	2	2
Periostitis ossificans meta- tarsi	1	2	.	.	3	.	2	.	.	1 ⁴	.	.
Phlegmone diffusa meta- tarsi	1	.	1	1

¹ Meningo-encephalitis acuta. — ² Arteria cruralis falának elhalása követ-
keztében elvérzett. — ³ Et periostiti ossificans phalangis secundae. — ⁴ Pneu-
monia crouposa bilateralis.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvétetett az				Összesen	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott			Elhullott	Kiirtott		
							gyógyultan javultan	gyógyulatlanul	Haldokoltva hozatott				
évnegyedben													
Periarthritis artic. metatarso-phalangealis (distorsio)	1	.	5	6	6
Vulnus contusum, ruptum artic. metatarso-phalang.	1	.	.	2	3	1	.	.	.	1	.	1
Pododermatitis parenchymatosa et synovitis purulenta articulationis interphalangeae secundae	1	.	.	1	1
Varia.													
Monorchismus abdominalis lateris sinistri	4	1	.	2	7	6	1
Monorchismus abdominalis lateris dextri	1	1	1
Monorchismus inguinalis lateris sinistri	1	1	1
Castratio	3	1	2	4	12	22	20	.	.	.	1 ¹	.	1
Hæmoptoë	1	.	1	1
Stomatitis pustulosa contag	1	1	1
Pneumonia crouposa lateris dextri	1	1	.	.	1
Embolia arteriarum mesenterialium anteriorum	1	1	.	.	.	1	.	.	.
Coloboma Iridis	1	1	1	.
Panaritium	2 ²	2	2
Kísérleti állat	3	2	1	.	1	7	1	.	.	.	1	1	3 ³
Összesen	25	14 ¹	112	104	102	488	329	82	18	4	19	7	29

¹ Pleuropneumonia infectiosa equi. — ² Két darab juh. — ³ Két darab juh.

Vizsgálatok szavatossági hibákra.

A szavatossági hiba megnevezése	Maradt az 1899. évről	Felvétetett		Összesen	Csökkenés			Maradt az 1901. évre
		ló	más állat		Az illető hibában szenvedett	Az illető hibában nem szenvedett	Vizsgálatlanul távozott	
Havi vakság	14	.	14	13 ¹	1	.	.
Sántaság	2	3	.	3	3 ^{2,3}	1	.	.
Idült petefészek gyuladása	1	.	1	.	1	.	.
Hörgösség	1	.	1	.	1	.	.
Összesen	2	19	.	19	17	4	.	.

¹ Szabálytalan lencseastigmatismus. — ² Nyúltetem. — ³ Rokkant pata.

Operációk nagy állatokon.

Az operáció neve	Az operált állatok száma	Az operált állatok közül			
		gyógyult	javult	az operáció után elbocsátott	elhullott vagy kártott
Alagesővezés	8	8	.	.	.
Amputatio lingue	1	1	.	.	.
Beteg szövetrészek eltávolítása	10	8	.	2	.
Caro luxurians égetése	3	2	1	.	.
Castratio lekötéssel	14	14	.	.	.
Castratio csiptetőikkel	10	8	1	.	1 ¹
Castratio emasculatorral	2	2	.	.	.
Castratio cryptorchidum	7	7	.	.	.
Csánkópók égetése	3	3	.	.	.
Daganatok eltávolítása	11	9	1	.	1 ²
Epulis-sarcoma exstirpatiója a beteg fogak, fogsejtek és állcsontrészek eltávolításával	1	1	.	.	.
Exstirpatio fibrosarcomatis axillæ cum sequestrotomia	1	.	.	.	1 ³
Exstirpatio bulbi	1	1 ⁴	.	.	.
Exstirpatio cartilaginis unguæ	11	5	4	1	1
Exstirpatio cartilaginis arylænoideæ	1	.	.	.	1
Exstirpatio bursæ olecrani	5	3	2	.	.
Extractio corporis alieni	1	1	.	.	.
Extractio dentium periostitis alveolaris suppurativa esetén	2	1	1	.	.
Égetés vonalalakban idült ingyuladás esetén	5	4	1	.	.
Fistula ani operatiója	1	.	1	.	.
Fistula vesicæ operatiója	1	1	.	.	.
Funiculitis chronica operatiója	6	6	.	.	.
Gátrepedés egyesítése fémvarratokkal	1	.	1	.	.
Hæmatoma megnyitása	3	3	.	.	.
Hernia scrotalis operatiója	1	.	.	.	1
Hernia umbilicalis repositiója csiptető segítségével és alakötéssel	2	2 ⁵	.	.	.

¹ Pleuropneumonia infectiosa equi. ² Meningo encephalitis acuta. ³ Súly

^{3 1/2} kgm. ⁴ Szarvasmarha. ⁵ Egy darab üsző.

Az operáció neve	Az operált állatok száma	Az operált állatok közül			
		gyógyult	javult	az operáció után elboesztatott	elhullott vagy kúrtaolt
Kemény kötés felhelyezése veleszületett in-	1	.	1	.	.
hosszabbodásnál					
Kettős tibialis és peroneus neurectomia	1	1	.	.	.
csánkpók esetén					
Marsipoly operációja	3	2	1	.	.
Pártatiprás operációja a roncsolt szaru és					
lágyrészek eltávolításával	22	20	1	.	1
Pododermatitis chronica verrucosa operációja	1	.	1	.	.
Pododermatitis parenchymatosa operációja	39	24	10	3	2
Pododermatitis superficialis operációja	4	4	.	.	.
Punctio explorativa	1	1	.	.	.
Repositio prolapsus recti	2	2	.	.	.
Sebek varrása	2	2	.	.	.
Sebek tágitása és ellennyílások készítése	14	12	2	.	.
Sipolymentek felfrissítése és egyesítése	2	2	.	.	.
Sequestrotomia	4	2	2	.	.
Szarurepedés operációja	3	3	.	.	.
Tályogok nyitása	29	27	.	2	.
Trepanatio antri Highmori	3	1	2	.	.
Urethrotomia et cystotomia cystolithiasis					
esetén	1	1	.	.	.
Tenotomia	1	1	.	.	.
Vérzés csillapítás	8	8	.	.	.
Összesen	253	203	33	8	9

Kimutatás a kisebb állatok sebészeti kórházában kezelt betegekről.

(Az 1900. év folyamán.)

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvételt				Összes létszám	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott						
							évnegyedben	gyógyultan	javultan	gyógyultatlanul	Haldokolva hozott	Elhullott	
A fej és a nyak betegségei.													
Entropium	1	.	1	.	.	2	3
Keratitis pannosa	.	1	.	.	.	1	1
Keratitis ulcerosa	.	1	.	.	.	1	1
Keratitis parenchymatosa	.	1	.	.	.	1	1
Blepharitis et keratitis phlegmonosa	1	1	1
Macula corneæ	1	1	1
Ulcus corneæ	.	.	.	1	.	1	1
Panophthalmitis	.	1	1	.	.	2	.	.	1	.	.	1	.
Conjunctivitis catarrhalis acuta	.	.	2	.	1	3	3
Conjunctivitis et caro luxurians membranæ nictitantis	.	1	.	.	.	1	1
Exophthalmus inflammatorius	.	.	1	.	.	1	1	.
Epulis sarcomatosa	.	.	1	.	.	1	1
Vulnus contusum, ruptum frontis	.	1	1	.	.	2	2
Abscessus frontis	1	1	.	.	1
Vulnus contusum, ruptum auriculæ	.	1	2	1	.	4	3	1
Vulnus contusum chronicum auriculæ	.	1	.	.	.	1	1
Papilloma frontis	.	2	.	.	.	2	2
Hæmatoma auriculæ	1 ¹	1	1
Otitis externa	2	3	9	5	9	28	22	2	1 ²	.	.	1	2
Otitis interna	.	1	.	.	3	4	2	1	1
Vulnus contusum mandibulæ	.	.	.	1	1	2	2
Fibroma mandibulæ	.	.	.	1	.	1	1
Fractura ossis mandibulæ	.	.	.	1	.	1	.	1
Abscessus reg. submaxillaris	1	1	2 ³

¹ Maeska. ² Pleuropneumonia. ³ Maeska.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvételt				Összes létszám	Csökkenés					Maradt az 1901. évről	
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott						
							gyógyul- tan	javultan	gyógyu- latlanul	Haldokolva hozott	Elhullott		Kiirtott
évnegyedben													
Abscessus subparotideus	.	.	.	1	.	1	1
Actinomykoma mandibulæ	1	1	1	.	.
Struma hyperplastica	.	.	1	.	3	4	.	.	2	.	2	.	.
Abscesus colli	.	1	1	2	1	5	5
A törzs betegségei.													
Vulnus contusum, ruptum reg. costalis	.	2	.	3	1	6	5	1	.
Vulnus morsum dorsi	.	.	.	3	.	3	2	.	1
Vulnus contusum, ruptum reg. hyposternalis	1	1	.	.	1	3	1 ¹	1	1
Caro luxurians reg. hypo- sternalis	.	1	.	.	.	1	1
Osteosarcoma sterni et brachii	1 ²	1	1	.
Vulnus punctum perforans abdominis	.	.	.	1 ³	.	1	.	1
Fistula lymphatica abdomi- nis	1	1	1
Vulnus contusum, ruptum abdominis	.	2	.	.	2	4	3	1
Hernia inguinalis	.	1	.	.	.	1	1
Hernia ventralis	.	.	.	1 ⁵	.	3	.	1	2
Carcinoma mammae	.	2	.	2	.	8	6	.	.	.	2	.	.
Carcinomatosis glandula- rum	.	.	1	.	.	1	1	.	.
Fibrolipoma mammae	1	1	1
Melanocarcinoma glandula- rum perianalium	.	.	.	1	.	1	1
Prolapsus recti	.	1	.	.	.	1	1	1	.
Prolapsus cloacæ	2 ⁶	2	.	.	.	1	1	.	.
Vulnus contusum, ruptum caudæ	.	.	1	1	2 ⁷	4	4
Vulnus contusum chroni- cum caudæ	.	3	1	.	1	5	3	.	.	.	1	.	1
Necrosis caudæ	.	1	.	.	.	1	1
Lipoma perinei	.	.	1	.	.	1	1
Tumor perinei	.	1	1	.	.	2	2
Contusiones caudæ	1	1	1
Condyloma vaginæ	.	3	7	3	4	17	15	1	.	.	.	1	.

¹ Gerle. ² Gerle. ³ Macska. ⁴ Egy kakadu és egy tyúk. ⁵ Macska. ⁶ Egy darab gerle és egy kanári. ⁷ Macska.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvételt				Összes létszám	Csökkenés					Maradt az 1901. évről	
		I.	II.	III.	IV.		Elbocsátott						
							égygyógyultan	javulttan	gyógyultatlanul	Haldokolva hozatott	Elhullott		Kiirtott
Prolapsus vaginae	.	1	.	.	.	1	1
Vaginitis catarrhalis acuta	.	.	1	.	.	1	1
Vaginitis hæmorrhagica et ulcerosa	.	.	.	1	1	2	1	1	.
Lymphosarcomatosis perineei	.	.	2	.	.	2	1	1	.
Condyloma penis	.	.	1	1	1	3	2	1
Balanitis	.	.	3	.	.	3	3
Vulnus ruptum scroti	.	.	1	1	.	2	2
Vulnus morsum præputii	1	1	1
Carcinoma præputii	.	.	1	.	.	1	1	.
Metritis purulenta	.	.	.	1	.	1	1	.
Metritis ichorosa	.	.	.	1	.	1	.	.	1
Fractura ossium ilei et pubis	.	.	1	.	.	1	1	.
Papillomata trunci	.	1	.	.	.	1	1	.
Fractura aperta ossis ilei	.	.	1	.	.	1	1	.
A végtagok betegségei.													
Vulnus morsum scapulae	.	1	2	.	.	3	2	.	.	.	1	.	.
Fractura ossis scapulae	.	.	1 ¹	1	.	2	2
Rheumatismus musculorum humeri	.	.	1	2	.	3	3
Contusio humeri et brachii	3	3	3
Omarthritis	.	.	.	1	.	1	1
Hæmatoma axillæ	1	.	.	1	.	2	2
Luxatio articulationis coxæ	.	1	.	.	.	1	.	1
Fractura ossis brachii	.	1	.	1	.	2	1	1	.
Vulnus ruptum, lobatum olecrani	.	.	1	.	.	1	1
Abscessus cubiti	.	.	1	.	.	1	1
Bursitis olecrani	.	.	1	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.
Vulnus contusum, ruptum antibrachii	.	1	.	.	.	1	1
Fractura ossis radii	.	2	1	6 ²	3	12	11	1
Fractura ossium radii et ulnæ	.	7	4	.	1	12	11	1	.
Eczema madidans carpi	.	.	.	1	1	2	2
Phlegmone diffusa extremitatum	.	.	.	2	.	2	1
Contusio digitorum	.	.	.	1	.	1	1
Vulnus contusum digitorum	.	.	3	1	1	5	4	1

¹ Macska. ² Egy macska.

A betegség neve	Maradt az 1899. évről	Felvételt				Összes létszám	Csökkenés						Maradt az 1901. évre
		I.	II.	III.	IV.		Elboesát- tatott		Haldokolva ho/átolt	Elhullott	Kürtölt		
							gyógyul- tan javultan	gyógyu- latlanul					
évnegyedben													
Omarthritis rheumatica	.	.	1 ¹	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.
Abscessus digiti medii (Par- naritium)	1	1	1
Periarthritis artic. interpha- lang. primæ (distorsio)	.	.	.	1	.	1	1
Periarthritis artic. coxæ (distorsio)	.	.	.	1	.	1
Periarthritis artic. genus (distorsio)	.	.	1	.	.	1	.	1
Periarthritis artic metatarso phalangealis (distorsio)	.	.	1	.	.	1	1
Vulnus contusum, ruptum crusis	.	1	1	1	3 ²	6	5	1
Fractura ossis tibiæ	.	2	8	1	1	12	7	1	2 ³	.	.	.	2
Fractura ossis femoris	.	2	.	.	2	4	3	1
Vulnus contusum phalangis III.	.	1	1	.	.	2	2
Ruptura partialis tendinis Achillis	.	.	1	.	.	1	1
Arthritis urica	.	.	.	1	.	1 ⁴	1
Varia.													
Castratio	.	13	7	7	7	34	34 ⁵
Abbreviatio auriculæ	.	3	2	4	1	10	10
Abbreviatio caudæ	.	1	.	1	1	3	3
Abbreviatio auriculæ et caudæ	.	2	.	3	1	6	6
Dystokia	1	1	8	1	.	11	5	.	.	2	3	1	.
Incarnatio unguis	.	1	.	.	.	1	1
Menstruatio	.	1	.	.	.	1	1
Partus	.	2	2	5 ⁶	.	9	6	.	.	.	3	.	.
Eczema madidans	1	.	.	1 ⁷	.	2	2
Enteritis hæmorrhagica	.	1	.	.	.	1	1	.	.
Abbreviatio unguis	.	1	.	.	.	1	1
Gregarinosis	.	.	.	1 ⁶	.	1	.	.	1
Extirpatio bulbi	.	.	.	1	.	1	1
Egészséges	.	.	2	1 ⁹	1	4	4
Összesen	7	80	99	81	71	338	261	12	12	7	17	20	9

¹ Kanári. ² Egy kanári. ³ Egy macska. ⁴ Kanári. ⁵ 14 darab macska. ⁶ Egy darab macska. ⁷ Macska. ⁸ Kanári. ⁹ Tyúk.

Operációk kis állatokon.

Az operáció neve	Az operált állatok száma	Az operált állatok közül			
		gyógyult	javult	az operáció után elbocsátott	elhullott vagy kiirtott
Abbreviatio auriculæ	10	10	.	.	.
Abbreviatio caudæ	3	3	.	.	.
Abbreviatio auriculæ et caudæ	6	6	.	.	.
Abbreviatio unguis	1	1	.	.	.
Caro luxrians lemetzése	2	2	.	.	.
Castratio	34	34	.	.	.
Condylomák eltávolítása hüvelyből és penisről	16	13	3	.	.
Exstirpatio bulbi panophthalmilis esetén	1	1	.	.	.
Exstirpatio papillomatis	5	5	.	.	.
Exstirpatio carcinomatis mammæ	6	4	.	.	2
Exstirpatio carcinomatis præputii	1	.	.	.	1
Exstirpatio melano carcinomatis ani	1	1	.	.	.
Exstirpatio lipomatis perinei	1	1	.	.	.
Exstirpatio carcinomatis perinei	1	1	.	.	.
Exstirpatio fibrolipomatis mammæ	1	1	.	.	.
Incisio abscessus	7	7	.	.	.
Incisio hæmatomatis	3	1	2	.	.
Kemény kötések csonttörések eseteiben	37	31	3	.	3
Operatio unguis incarnati	1	1	.	.	.
Operatio entropii	2	2	.	.	.
Magzat eltávolítása	12	7	.	.	5
Repositio prolapsus recti	1	.	.	.	1
Repositio prolapsus vaginæ	1	1	.	.	.
Repositio luxationis coxæ	1	1	.	.	.
Sebek tágitása és ellennyílások készítése	6	6	.	.	.
Sipoly falának felfrissítése és egyesítése	1
Összesen	161	141	8	.	12

AMBULATORIUM.

Rendelő állatorvos: ZIMMERMAN AGOSTON, belklinikai I. tanársegéd.

A bejáró betegek száma az 1900. évben 7177-et tett ki, szemben az 1899. évi 2533 bejáró beteggel; az 1900. évben tehát a betegforgalom csaknem megháromszorosodott. A betegek között volt 3439 nagy állat (ló, szamár, szarvasmarha, teve, medve) és 3738 kis állat (eb, macska, majom, mókus, kígyó, papagály, kanári, tyúk, galamb, gólya, pacsirta, rigó, veréb, mátyás, fűrj, szarka). Bejáró betegek részére rendelés minden köznapon 10—1 óráig tartatott, nagy állatok részére a főiskola udvarán, kis állatok részére külön ezen célra berendezett helyiségben, melynek felszerelése ez évben egy márványlappal ellátott vizsgáló-asztallal és több műszerrel gyarapodott. A rendelés díjtalan; a felvételi irodában elhelyezett perselyben összegyűlt adományok az állatorvostanhallgatók segélyalapját illetik meg. Legélénkebb volt a betegforgalom szeptember havában, leglanyhább februárban és júniusban. Egy-egy napon átlag 22 új beteg állítottatott elő.

A betegek vizsgálatánál a III. és IV. éves hallgatók 4—4 tagból álló csoportokban vesznek részt. A vizsgálat előtt a beteg leírását veszik fel, azután a vizsgálat adataiból a kórismét állapítják meg és a kezelést határozzák meg, melylyel kapcsolatosan bő alkalmuk nyílik a receptírásban gyakorolni magokat. Ezekon kívül kisebb műtéteket (hæmatoma és tályog-nyitás, fül- és farokcsonkítás, foghúzás, -vésés, -reszelés, varratok készítése, vérzés-csillapítás, pataoperatiók stb.) is végeznek, gyógyszereket (blisterezés) és kötéseket is alkalmaznak. A rendelésnél különös figyelem fordítatik a szerek árára is; e mellett a külföldi klinikákon már bevált több újabb szernek (bacillol, mint antisepticum, Liqueur cresoli saponatus scabies ellen, stb., stb.) hatása tanulmá-

nyoztatott. Az érdekesebb kóresetek a főiskola klinikáján, részben az Országos Állatorvos-Egyesület szakülésein kerültek bemutatásra.

A bejáró betegek forgalmát az egyes évnegyedek szerint a következő táblázatos kimutatás tünteti fel:

	Betegforgalom az				Összesen
	I.	II.	III.	IV.	
	évnegyedben				
Nagy állat	592	855	953	1039	3439
Kis állat	746	933	993	1066	3738
Összesen	1338	1788	1946	2105	7177
1899-ben	492	595	653	793	2533

Az ambulatorium betegforgalma.

(Az 1900. év folyamán.)

A betegség neve	Felvételt az				Össze- sen
	I.	II.	III.	IV.	
	évnegyedben				
A) Nagy állatok.					
<i>I. Belső betegségek.</i>					
Fertőző betegségek.					
Morbus maculosus (Dieckerhoff) ...	3	6	4	1	14
Adenitis equorum ...	7	5	6	2	20
Tetanus ...	4	2	7	3	16
Malleus	1	1	.	2
A vér- és vérképzés betegségei.					
Hæmoglobinæmia toxæmica ...	2	2	.	2	6
Az idegrendszer betegségei.					
Hyperæmia cerebri ...	2	9	8	6	25
Hydrocephalus internus chronicus	1	3	4	2	10
A lélekző-szervek betegségei.					
Felső lélegző utak hurutja ...	40	56	48	58	202
Laryngopharyngitis catarrhalis ...	16	20	38	41	115
Bronchitis catarrhalis ...	1	3	3	9	16
Hyperæmia pulmonum ac. ...	1	9	6	2	18
Oedema pulmonum ...	2	5	3	3	13
Emphysema alveolare pulmonum ...	6	5	18	13	42
Pneumonia crouposa ...	26	34	19	14	93
Pleuritis acuta	2	2	1	5
Az emésztő-szervek betegségei.					
Rendellenes fogkopás ...	32	19	40	38	129
Stomatitis catarrhalis ...	15	13	11	9	48
Parotitis ...	4	2	8	2	16
Pharyngitis ...	18	26	22	25	91
Gastroenteritis ...	29	40	36	53	158
Kólikák ...	24	16	12	7	59
Proctitis ...	1	.	3	.	4

A betegség neve	Felvételt az				Össze- sen
	I.	II.	III.	IV.	
	évnegyedben				
A bőr betegségei.					
Eczema	13	16	20	31	80
Urticaria	4	11	22	8	45
Scabies	2	3	5	1	11
Különfélék.					
Kimerülés	2	9	6	3	20
Eletkor meghatározás	8	10	10	9	37
Melanosarkomatosus	1	.	3	1	5
Karórágás	3	6	1	9	19
Összesen	267	333	366	353	1319
II. Külső betegségek.					
A fej, a nyak és a törzs betegségei.					
Epistaxis	3	6	2	5	16
A látószerv betegségei	10	27	33	29	99
A hallószerv betegségei	1	3	.	1	5
Vulnera	43	65	46	50	204
Contusiones	3	12	20	42	77
Hæmatoma	5	3	19	12	39
Phlegmone	2	6	4	10	22
Abscessus	9	10	9	17	45
Fractura	2	.	.	1	3
Hernia	1	1
Martörés és marsipoly	6	15	28	23	72
Szügydaganat	6	26	29	22	83
Szerszámtörés	8	14	38	36	96
Neoplasma	1	.	4	2	7
Botryomykosis	1	.	.	.	1
Caries dentium	2	3	1	.	6
A végtagok betegségei.					
Vulnera	28	40	25	36	129
Contusio	1	13	18	34	66
Oedema inflammatorium	2	3	5	7	17
Phlegmone	5	17	28	31	78
Abscessus	2	2	5	18	27
Coxitis	1	.	2	1	4
Bursitis	6	9	7	4	26

A betegség neve	Felvétetett az				Össze- sen
	I.	II.	III.	IV.	
	évnegyedben				
Gonritis	1	.	.	.	1
Periostitis	9	13	14	18	54
Exostosis	11	23	21	31	86
Fractura	2	.	1	.	3
Fissura pelvis	3	1	.	.	4
Arthritis	3	11	6	7	7
Periarthritis	1	.	.	.	1
Lymphangioitis	3	5	11	8	27
Inflamatio ligamentorum sesam.	11	23	25	26	83
Distorsio	14	20	11	29	74
Tendinitis et tendovaginitis	21	26	43	48	138
Pododermatitis	69	77	108	101	355
Caro luxurians	7	12	9	16	42
Az ivarszervek betegségei.					
Fistula funiculi spermatici	4	9	3	6	22
Kolpitis	1	.	.	.	1
Urocystitis	.	1	.	.	1
Különfélék.					
Egészséges	10	18	7	9	44
Kórisme megállapítható nem volt	8	12	5	9	34
Összesen	325	522	587	686	2,120
A nagy állatok egész létszáma	592	855	953	1039	3439
B) Kis állatok.					
<i>I. Belső betegségek.</i>					
Fertőző betegségek.					
Cholera gallinarum	.	.	8	.	8
Febris puerperalis	3	9	14	8	36
Diphtheritis avium	6	13	5	10	34
Febris catarrhalis, exanthematosa et nervosa canum	96	109	120	154	479
Tuberculosis	2	5	.	2	9
Gregarinosis	1	3	2	5	11
Véralkati betegségek.					
Obesitas	5	8	16	4	33
Arthritis urica	.	.	1	.	1
Anæmia	3	.	.	2	3

A betegség neve	Felvételt				Össze- sen
	I.	II.	III.	IV.	
	évnegyedben				
Az idegrendszer betegségei.					
Az agyvelő betegségei	11	14	9	7	41
A gerinczvelő betegségei	7	16	22	13	58
A peripheriás idegek betegségei	4	1	.	2	7
A lélekző szervek betegségei.					
A felső lélekző utak hurutja	48	77	36	78	239
Pneumonia catarrhalis	16	13	10	31	70
A vérkeringési szervek betegségei.					
Insufficiencia valvulae bicuspidalis	14	10	6	25	55
Az emésztő szervek betegségei.					
Stomatitis	21	15	20	29	85
Pharyngitis	8	12	5	31	56
Gastritis et gastroenteritis	103	124	113	130	470
Koprostasis	25	35	19	32	111
Helminthiasis	21	38	14	39	112
Peritonitis	1	.	.	.	1
Hydrops ascites	12	20	16	18	66
Botulismus	1	5	.	.	6
A húgyszervek betegségei.					
Cystitis catarrhalis	2	.	.	.	2
A bőr betegségei.					
Eczema et urticaria	40	52	84	59	235
Herpes tonsurans	2	.	1	2	5
Scabies	26	29	56	39	150
Acariasis	10	11	20	18	59
Alopecia	1	3	4	1	9
Pruritus ani	2	1	.	.	3
Különlélek.					
Carcinomatosis	9	6	14	11	40
Öregkori gyengeség (marasmus)	4	3	6	4	17
Összesen	502	632	621	754	2509
II. Külső betegségek.					
A fej, a nyak és a törzs betegségei.					
A látószerv betegségei	16	18	31	40	105
A hallószerv betegségei	30	53	47	25	155
Vulnera	18	40	24	28	110
Contusio	8	13	6	9	36
Abscessus	2	1	4	3	10

A betegség neve	Felvételt				Össze- sen
	I.	II.	III.	IV.	
	évnegyedben				
Distorsio	.	.	2	1	3
Fistula	3	1	.	2	6
Hernia	1	3	2	.	6
Cysta	1	.	1	.	2
Caries dentium	5	5	23	18	51
A végtagok betegségei.					
Vulnera	12	18	30	28	88
Contusio	6	14	21	26	67
Phlegmone	3	3	7	5	18
Distorsio	7	5	27	13	52
Fractura	1	5	10	1	17
Necrosis	2	.	6	1	9
Fistula	1	.	1	.	2
Coxitis	2	.	.	.	2
Rheumatismus	4	5	1	3	13
Az ivarszervek betegségei.					
Kolpitis	5	7	11	4	27
Metritis	3	12	6	5	26
Balanitis	3	15	20	14	61
Phimosis	1	2	5	3	11
Paraphimosis	2	1	5	1	9
Különlétek.					
Corpus alienum in pharynge	3	4	.	1	8
Struma	12	7	10	24	53
Neoplasma	6	2	.	4	12
Intoxicatio	2	.	1	.	3
Dystokia	9	5	8	2	26
Adenitis perianalis purulenta	7	5	2	5	19
Ulcus caudæ	2	1	.	3	6
Nyelvfék felmetszése	18	15	11	12	56
Abbreviatio auriculæ	2	5	5	10	22
Abbreviatio auriculæ et caudæ	3	10	5	2	20
Castratio	15	8	25	7	55
Egészséges	20	10	4	8	42
Kórisme megállapítható nem volt	9	8	2	4	23
összesen	244	301	372	312	1,229
A kis állatok egész létszáma	746	933	993	1,066	3,738
Főösszeg	1,338	1,788	1,946	2,105	7,177

FÜGGELÉK.

KÜLÖN TANFOLYAMOK.

GYÓGYKOVÁCSI TANFOLYAM.

Az állatorvosi főiskolán rendszeresített két éves gyógykovácsi tanfolyam czélja a cs. és kir. közös hadsereg és a m. kir. honvédség részére gyógykovácsokat képezni, a kik a csapatoknál a katonai állatorvosokhoz mint segédek az állatorvosi teendőkhöz vannak beosztva és főképen a patkolás végezésére vannak hivatva.

Az illetékes hatóságok erre a tanfolyamra a legénységi állományból a patkolásban jártas egyéneket vezényelik, a kik a patkolás folytatólagos gyakorlásán kívül, a lovak boncztanából, élettanából és azok betegségei felől nyernek, előképzettségükhöz mért, kiképzetetést. A tanfolyam növendékeinek az előirt tantárgyakat, az idecsatolt órarend szerint, nagyobb részl a segédszemélyzet tagjai külön adják elő, míg a vizsgákat a növendékek az illetékes tanárok előtt teszik le. A tanfolyam befejezése és az összes tárgyból a vizsgák sikeres letétele után a növendékek bizonyítványt kapnak, mely a tanfolyam elvégzését igazolja és az illetőket a patkoló mesterség önálló üzésére feljogosítja.

Az 1900—901-diki tanévben a gyógykovácsi tanfolyamot látogatta:

	Első éves	Másod éves
A cs. és k. közöshadseregtől	31	22
A m. kir. honvédségtől	8	10
Összesen	39	32

A tanév végén a vizsgák sikeres letévése után 25 növendék kapott bizonyítványt, míg 4 növendék pótvizsgára utasított, kettő ezredéhez visszavezényeltetett, egy pedig meghalt.

A katonai gyógykovácsi tanfolyam órarendje az 1900/1901. tanév téli felére.

Órák	Hétfő		Kedd		Szerda		Csütörtök		Péntek		Szombat	
	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves
7—8	Patkolási gyakorlatok		Patkolási gyakorlatok		Patkolási gyakorlatok		Patkolási gyakorlatok		Patkolás-tani gyakorlatok			Patkolás-tani gyakorlatok
8—9		Belklinikai látogatás		Belklinikai látogatás		Belklinikai látogatás		Belklinikai látogatás				
9—10		Sebész-klinikai látogatás		Sebész-klinikai látogatás		Sebész-klinikai látogatás		Sebész-klinikai látogatás		Sebész-klinikai látogatás		Klinikai látogatás
10—11	* A ló küllem-tana	* Kór-boncztan		* Bel-gyógyászat	A ló kül-lemtana	* Kór-boncztan		* Bel-gyógyászat	A ló kül-lemtana	* Bel-gyógyászat		* Gyógy-szertan
11—12	* Boncztan és élettan	* Sebészet és műtét-tan	* Boncztan és élettan	* Sebészet és műtét-tan		* Sebészet és műtét-tan	* Boncztan és élettan	* Gyógy-szertan	* Boncztan és élettan	* Sebészet és műtét-tan		
2—3	Boncztani gyakorlatok	* Patkolás-tani gyakorlatok	* Physika és vegytan	* Patkolás-tani gyakorlatok		* Patkolás-tani gyakorlatok	Boncztani gyakorlatok	* Patkolás-tani gyakorlatok	Patkolás-tan	* Patkolás-tani gyakorlatok		Klinikai látogatások
3—4		Kór-bonczolás	Patkolás-tan	Kór-bonczolás	Patkolás-tan	Kór-bonczolás		Kór-bonczolás	* Physika és vegytan	Kór-bonczolás		
4—5		Belklinikai látogatás		Belklinikai látogatás		Belklinikai látogatás		Belklinikai látogatás		Belklinikai látogatás		
5—6		Sebész-klinikai látogatás		Sebész-klinikai látogatás		Sebész-klinikai látogatás		Sebész-klinikai látogatás		Sebész-klinikai látogatás		
6—7		* Gyógy-szertan										

A *-gal jelölt előadások a gyógykovácsnövendékeknek külön tartatnak, a többi előadásokat a felső tanfolyam hallgatóival együttesen látogatják.

A katonai gyógykovácsi tanfolyam órarendje az 1900/1901. tanév nyári felére.

Órák	Hétfő		Kedd		Szerda		Csütörtök		Péntek		Szombat	
	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves	I. éves	II. éves
7—8	Gyakorlás a patkolásban		Gyakorlás a patkolásban		Gyakorlás a patkolásban		Gyakorlás a patkolásban		Gyakorlás a patkolásban		Gyakorlás a patkolásban	
8—9		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás
9—10		Sebész-kórodai látogatás		Sebész-kórodai látogatás		Sebész-kórodai látogatás		Sebész-kórodai látogatás		Sebész-kórodai látogatás		Kórodai látogatás
10—11	*A ló fajtaisméje és életrendtana			* Belgyógyászat	*A ló fajtaisméje és életrendtana		*A ló fajtaisméje és életrendtana	* Belgyógyászat	*A ló fajtaisméje és életrendtana	* Belgyógyászat		
11—12	* Boncztan és élettan	* Sebészlet és műtét-tan	* Boncztan és élettan	* Sebészlet és műtét-tan		* Sebészlet és műtét-tan	* Boncztan és élettan		* Boncztan és élettan	* Sebészlet és műtét-tan		
2—3					* Boncztani gyakorlatok				* Boncztani gyakorlatok			Kórodai látogatások
3—4		Kórbonczolás		Kórbonczolás		Kórbonczolás		Kórbonczolás		Kórbonczolás		
4—5		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás		Belkórodai látogatás		
5—6		Sebész-kórodai látogatás		Sebész-kórodai látogatás		Sebész-kórodai látogatás		Sebész-kórodai látogatás		Sebész-kórodai látogatás		

A *-gal jelölt előadások a gyógykovácsnövendékeknek külön tartatnak, a többi előadásokat a felső tanfolyam hallgatóival együttesen látogatják.

PATKOLÁSI TANFOLYAM.

Az állatorvosi főiskolán évenként két féléves tanfolyam tartatik, ú. m. január hó 1-től június hó 30-ig, illetőleg július hó 1-től december hó 31-ig, a kovácmesterségben jártas egyének részére az elméleti és gyakorlati patkolástanból. Az előbbi hetenkint két órai előadásból áll, míg gyakorlati oktatást naponként két órában nyernek, miközben a tananyagot a főiskola patkolóján megfordult évenként több ezer ló szolgáltatja.

A növendékek — túlnyomó részben a cs. és k. közös hadseregtől erre a célra idevezényelt tényleges szolgálatban álló katonák, kis részben önkénytesen jelentkező polgári egyének — a félév végén sikeresen letett elméleti és gyakorlati vizsga után bizonyítványt kapnak, mely a féléves tanfolyam elvégzését igazolja és az illetőket az önálló patkoló mesterség üzésére feljogosítja.

Az 1900/1901-diki tanév folyamán a patkolási tanfolyamot végezte:

	I.	II.
	félévben	
a cs. és k. közös hadseregtől	39	37
polgári egyén	—	1
Összesen	39	38

Az illető félév végén mindannyian megszerezték a képe-
tést mint patkoló kovácsok.

A patkoló műhelyben az 1900. év folyamán végzett vasalá-
sokról, a paták minősége szerint, a 143. lapon közölt kimutatás
ad számot.

Kimutatás a vasalásról az 1900-ik évben.

Hónapok	A lovak száma	A megvasalt paták minősége és mennyisége																
		Ép	Bokázó	Bevágó	Meredek	Terült	Ferde	Szűk	Törékeny	Szarurepedéssel	Vérfojtalt	Üres fallal	Rokkant	Nyír-rothadással	Szegbe-hagott	Nyílt	Operált	Összesen
Január	329	744	35	29	11	28	26	18	30	12	36	28	10	17	3	4	8	1039
Február	365	818	48	36	9	42	35	23	28	19	43	30	18	24	7	11	6	1197
Márczius	458	939	59	43	13	35	47	28	39	34	57	39	26	32	4	6	14	1415
Április	367	809	36	34	8	27	31	17	42	21	39	27	19	22	8	9	5	1154
Május	412	765	47	55	21	49	52	39	56	17	58	43	27	44	11	15	12	1311
Junius	502	965	59	44	28	52	48	46	62	34	63	35	32	53	14	22	16	1573
Julius	380	728	51	34	17	38	53	29	43	26	52	46	20	38	20	18	7	1220
Augusztus	376	700	68	56	23	46	39	44	37	18	63	38	19	29	17	9	12	1218
Szeptember	461	902	49	41	19	28	42	38	53	31	74	29	30	47	12	28	23	1446
Október	359	704	51	37	17	33	46	32	29	16	46	34	18	32	10	13	9	1127
November	312	554	57	48	22	46	38	27	35	24	39	42	26	24	9	10	11	1012
Deczember	340	602	46	42	18	39	34	29	41	33	54	39	27	28	11	21	13	1077
Összesen	4661	9230	606	499	206	463	491	370	495	285	624	430	272	390	126	166	136	14789

Az eperjesi, kecskeméti, békés-esabai és kaposvári időleges patkolási tanfolyamok részére összesen 76 darab mintapatkó és 60 darab különböző pata- és csülökkészítmény állítottatott elő. A párisi nemzetközi kiállítás számára és a délvidéki földművelők gazdasági egyesülete által Temesváron rendezett mezőgazdasági kiállítás részére összesen 94 darab mintapatkó és 16 darab különböző kóros pata készítettett.

TARTALOM.

Az állatorvosi főiskola személyzete	5
Főbb mozzanatok a tanév történetében	9
Állatorvosi oklevelek	12
Az állatorvosi főiskola hallgatóinak száma	14
A rendes polgári hallgatók előképzettsége	15
A polgári hallgatók vallása	17
A polgári hallgatók illetősége	18
A polgári hallgatók anyanyelve	19
A szülők polgári állása	20
Ösztöndíjak	21
Tandíjmentesség	22
Könyvtár	22
Az állatorvosi főiskola költségvetése az 1901. évre	23
Órarend	24
Irodalmi pályázatok	29
Állatorvostanhallgatók köre	30
Alapítvány	30
<i>A főiskola intézetei és gyűjteménytárai.</i>	
Leíró és tájboncztoni intézet	31
Vegytani intézet	33
Élettani intézet	34
M. k. állami bakteriologiai intézet	35
Gyógyszertani intézet	36
Kórboncztoni és ált. kórtani intézet	37
Belklinika	40
Sebészeti klinika	41
Járványtani intézet	43
Állattenyésztéstani intézet	45
Patkolástani osztály	46
<i>Kirándulások és gyakorlatok.</i>	
Poliklinikai kirándulások	48
Állategészségrendészeti kirándulások	51
Gyakorlati tanfolyam Gödöllőn	52
A tanítószemélyzet irodalmi működése	54
Az állatorvosi főiskola hallgatóinak névsora	59
<i>Jelentések a kórbonczolásokról eredményéről és a klinikák betegforgalmáról az 1900. évben.</i>	
A kórbonczolások eredménye	73
A belklinika betegforgalma	85
A sebészeti klinika betegforgalma	109
Ambulatorium	129
<i>Külön tanfolyamok.</i>	
Gyógykovácsai tanfolyam	139
Patkolási tanfolyam	142

